

Кабінет Міністрів
України

Міністерство
фінансів
України

Міністерство
енергетики
України

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

співпраця з
німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

KfW

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

EU4Business

Funded by
the European Union

THE WORLD BANK

LUXEMBOURG
AID & DEVELOPMENT

LUXDEV
Luxembourg
Development Agency

Звіт про діяльність Національної установи розвитку у 2025 році

Національна
установа розвитку

єднання заради розвитку

ЗМІСТ

1. Звернення представників Загальних зборів учасників НУР		6
1.1. Звернення Голови Наглядової Ради НУР		7
2. Звернення представників менеджменту НУР		8
3. Знакові події в діяльності НУР у 2025 році		10
4. Фінансові інструменти та програми Національної установи розвитку		16
4.1. Державні програми компенсації процентних ставок для ММСП		18
4.1.1. Програма «Доступні кредити 5-7-9%»		18
4.1.2. Програма «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%»		24
4.1.3. Програма «Доступний факторинг»		26
4.2. Державні програми фінансової підтримки домогосподарств з компенсації процентів		33
4.2.1. Програма «Енергонезалежність фізичних осіб – власників домогосподарств»		33
4.3. Міжнародні програми з рефінансування видатків бюджету України за державними програмами НУР		35
4.3.1. Екстрений проект надання інклюзивної підтримки для відновлення сільського господарства України (ARISE)		35
4.4. Програма кредитних гарантій НУР		37
4.5. Кредитні програми підтримки фінансування ММСП		39
4.5.1. Програма мікрокредитування		39
4.5.2. Програма кредитування ММСП у пріоритетних галузях		40
4.5.3. Програма підтримки інвестицій ММСП за пріоритетними напрямками		41
4.5.4. Програма «Додай енергії своєму бізнесу»		42
4.6. Міжнародні програми грантової підтримки ММСП		45
4.6.1. Програма з підтримки розвитку ММСП у Криворізькому районі		45
4.6.2. Програма «Підтримка енергостійкості мікро та малих підприємств України»		48
4.6.3. Програма «Від навчання до працевлаштування: професійне навчання для жінок та інших цільових груп» (Skills4Recovery)		52
4.6.4. «Грант від EU4Business для мікробізнесу – Фаза II»		57
5. Інституційна розбудова НУР у межах Проєкту Уряду Німеччини та Німецького банку розвитку KfW		61
6. Регіональні програми з фінансової підтримки ММСП		64
6.1. Спільна Програма НУР з Львівською облдержадміністрацією		64
6.2. Спільна Програма НУР з Київською облдержадміністрацією		66

6.3. Спільна Програма НУР з Чернівецькою облдержадміністрацією		68
6.4. Спільна Програма НУР з Вінницькою облдержадміністрацією		71
6.5. Спільна Програма НУР з Запорізькою облдержадміністрацією		72
6.6. Спільна Програма НУР з Черкаською облдержадміністрацією		73
7. Політика управління ризиками НУР		74
8. Запровадження Системи екологічно та соціального управління в НУР та уповноважених банках		80
9. Фінансова звітність Національної установи розвитку за 2025 рік		82

1. Звернення представників Загальних зборів учасників НУР

Сергій МАРЧЕНКО
Міністр фінансів України

2025 рік став важливим етапом у розвитку системи державної підтримки економіки України. В умовах повномасштабної війни Національна установа розвитку продовжила зміцнювати свою роль як ключового державного інструменту підтримки малого і середнього бізнесу, забезпечення економічної стійкості та реалізації програм доступного фінансування відповідно до пріоритетів Уряду.

Упродовж року Установа забезпечувала впровадження механізмів підтримки підприємництва, розширення доступу бізнесу до фінансових ресурсів і реалізацію програм, спрямованих на збереження економічної активності й робочих місць. Це дозволило тисячам українських підприємців продовжувати діяльність та адаптуватися до викликів воєнного часу.

Для Національної установи розвитку 2025 рік також став роком інституційного становлення. Міністерство фінансів України спільно з міжнародними партнерами продовжило роботу над створенням сучасної Установи розвитку відповідно до європейських практик development finance institutions. Важливим кроком стала підготовка та прийняття закону про НУР, який формує правову основу для розширення мандату інституції та впровадження нових фінансових інструментів підтримки економіки.

Оновлений статус Установи вже демонструє перші практичні результати. Розпочато реалізацію нових програм – від «Промислового Рамштайну» до інструментів інвестування в інноваційні технології, а також програм підтримки енергетичної стійкості економіки.

Міністерство фінансів послідовно підтримує інституційну розбудову Національної установи розвитку як одного з ключових елементів фінансової системи розвитку підприємництва та посилення економічної стійкості.

Переконаний, що подальше посилення Установи сприятиме стійкому економічному відновленню України.

Юрій ДРАГАНЧУК
Заступник Міністра фінансів з питань європейської інтеграції

В умовах повномасштабної війни, безпекових викликів та необхідності утримання економічної стійкості особливого значення набувають інструменти, здатні забезпечити безперервність роботи бізнесу, підтримати інвестиційну активність та створити підґрунтя для довгострокового економічного зростання держави. Одним із ключових інструментів підтримки підприємництва залишається державна програма «Доступні кредити 5-7-9%», яку реалізовує Національна установа розвитку. У 2025 році програма відзначила п'ятиріччя своєї діяльності.

У 2025 році державна програма «Доступні кредити 5-7-9%» підтвердила свою ефективність як один із ключових механізмів підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу. У 2025 році видано кредитів на суму 93 944 млн грн, а загальний портфель програми склав 453 732 млн грн. Основний фокус був спрямований на підтримку підприємств у зонах високого воєнного ризику, розвиток переробної промисловості, аграрного сектору та енергетики. Саме енергетичний напрям став одним із пріоритетних, адже програма дозволила підприємствам реалізовувати проекти з енергоефективності, модернізації та забезпечення енергетичної стійкості.

Упродовж року програма поєднувала два стратегічні підходи: масову підтримку підприємництва через значну кількість кредитних договорів та фінансування секторів, критично важливих для економічного відновлення країни. В умовах війни «5-7-9%» стала інструментом збереження виробництва, релокації підприємств, модернізації потужностей і запуску нових інвестиційних проектів.

Для Національної установи розвитку ця програма є прикладом ефективної взаємодії держави, банківського сектору та міжнародних партнерів. Важливу роль у забезпеченні її стабільної реалізації відіграє Міністерство фінансів України, яке забезпечує фінансову стійкість державних інструментів підтримки та формування сучасної інституційної моделі розвитку відповідно до європейських практик. Ми переконані, що саме розвиток доступного фінансування стане основою економічної стійкості, модернізації та відновлення України.

1.1. Звернення Голови Наглядової Ради НУР

Мантас ШУКЕВІЧЮС

Голова Наглядової ради Національної установи розвитку

2025 рік став важливим етапом у зміцненні інституційної спроможності та стратегічної ролі Національної установи розвитку як надійного партнера у справі економічного відновлення та довгострокового розвитку України.

Послідовне впровадження передових практик у систему корпоративного управління стало одним із головних досягнень цього року. Було проведено значну роботу з посилення функцій внутрішнього контролю, вдосконалення механізмів прозорості та підзвітності, а також зміцнення цілісності роботи Установи. Ці заходи є важливими не лише для забезпечення ефективного управління, але й для посилення довіри до НУР та її привабливості для міжнародних партнерів та фінансових інституцій.

Успіхи, досягнуті в 2025 році, вже стали основою для встановлення важливих стратегічних партнерств та відкриття нових можливостей для міжнародного співробітництва. Зокрема, було досягнуто домовленостей з Європейською комісією та нашими поважними партнерами — BMZ і KfW — про започаткування у 2026 році проекту, спрямованого на підготовку НУР до процесу Оцінки за напрямками. Це є серйозним кроком уперед. Розбудова сучасної системи управління із залученням незалежних членів Наглядової Ради та посиленням інституційних гарантій створює міцну основу для прямої взаємодії з Європейським Союзом у майбутньому.

Це відкриває широкі перспективи не лише для самої НУР, а й для України в цілому, оскільки створює нові можливості для залучення міжнародної підтримки відновлення, зміцнення стійкості та економічної трансформації країни.

У той же час 2025 рік був плідним з погляду започаткування та підготовки стратегічних ініціатив з розвитку. Було закладено важливу основу для нових знакових проєктів, як-от SMERF та «Індустріальний Рамштайн», а також для програми ND14Ukraine, спрямованої на підтримку виробників продукції подвійного призначення та розширення доступу українських підприємств до фінансових інструментів.

Ще одним важливим досягненням року стала підготовка нової стратегії розвитку НУР, де Наглядова Рада відіграла важливу і безпосередню роль. Одночасно в НУР проходила підготовка стратегії Установи на 2026-2030 роки, якою передбачено залучення значних обсягів фінансування та інвестування в економіку України понад 3 млрд євро. У стратегії визначено амбітну і водночас реалістичну ціль на майбутнє — Національна установа розвитку постає як провідна інституція з підтримки бізнесу в Україні, здатна стимулювати стає економічне зростання, сприяти відновленню та надавати підтримку інтеграції країни в європейський економічний простір.

Результати роботи в 2025 році свідчать про впевнений поступ НУР на шляху до досягнення цієї мети. Дозвольте мені висловити щирі вдячність керівництву, співробітникам, партнерам та зацікавленим сторонам, адже ці досягнення стали можливими завдяки вашому професіоналізму, відданості справі та рішучості.

Разом ми будемо установу, яка відіграватиме вагомую роль у майбутньому відновленні та розвитку України.

2. Звернення представників менеджменту НУР

Андрій ГАПОН

Голова Правління Національної установи розвитку

Національна установа розвитку у 2025 році продовжила свій шлях розвитку крізь безпрецедентні виклики війни та сформувала основу для нової моделі підтримки українського підприємництва.

Продовжувалася системна розбудова внутрішніх процесів та посилення інституційної спроможності НУР у межах проєкту трансформації, що реалізується за підтримки Уряду Німеччини через Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та KfW. Ця робота здійснювалася в межах ініціативи Уряду Німеччини «VISION: NUR 2.0», презентованої під час Ukraine Recovery Conference 2024 у Берліні.

Зокрема, посилено управлінські та операційні механізми, вдосконалено внутрішню координацію команд, а також запроваджено більш ефективні підходи до планування, моніторингу та реалізації програм.

Особливу увагу НУР приділила підвищенню прозорості та внутрішнього контролю процесів, якості внутрішніх сервісів та формуванню сталої організаційної структури, здатної швидко реагувати на виклики та забезпечувати ефективну реалізацію проєктів у співпраці з міжнародними партнерами, громадами та бізнесом.

Прийняття Закону України «Про Національну установу розвитку» стало важливим етапом формування сучасної системи державної підтримки бізнесу та відновлення країни. НУР створюється як інституція нового типу — фінансова установа розвитку, здатна поєднати державні механізми, міжнародну підтримку та потреби українського бізнесу в єдину ефективну екосистему.

Особливо важливим для нас стало розширення міжнародної співпраці. Саме завдяки довірі міжнародних партнерів Україна отримала додаткові фінансові інструменти для підтримання бізнесу, розвитку регіонів та майбутньої відбудови країни.

Ми вдячні Уряду України, Верховній Раді України, Національному банку України, українським банкам-партнерам, обласним військовим адміністраціям та всім інституціям, які долучилися до реалізації програм підтримки бізнесу.

Окрема подяка нашим міжнародним донорам і партнерам — Європейському Союзу, Уряду Німеччини, KfW, Світовому банку, GIZ, UNDP, LuxDev, Norad, JICA та іншим міжнародним організаціям і фінансовим інституціям за довіру, підтримку та спільну роботу задля економічної стійкості та відновлення України.

Валерій МАЙБОРОДА

Перший заступник Голови Правління Національної установи розвитку

Для Національної установи розвитку періодом глибоких змін, стратегічних рішень та формування нової ролі інституції в системі фінансування підприємництва України став 2025 рік. Ключові досягнення цього періоду відбувалися на тлі інституційного становлення Установи — оновлення підходів, розширення функціоналу та запуску нових механізмів підтримання економіки.

В умовах повномасштабної війни український бізнес зіткнувся не лише з обмеженим доступом до фінансових ресурсів, а й із дефіцитом людського капіталу, ризиками для енергопостачання та необхідністю працювати в умовах постійної невизначеності. У відповідь на ці виклики Установа зосередилася на розширенні доступу бізнесу до фінансування, підтримці програм перекваліфікації та розвитку людського капіталу, а також створенні умов для економічної стійкості й сталого розвитку України.

Однією з визначальних подій року стало укладення угоди з німецьким банком розвитку KfW щодо співпраці в межах нового масштабного проєкту SME Resilience Facility, що фінансується Урядом Німеччини та закладає нову архітектуру фінансування малого та середнього бізнесу в Україні. Проєкт поєднує три ключові компоненти: довгострокову ліквідність для банків-партнерів, гарантійні механізми для зниження кредитних ризиків та інструменти часткової компенсації кредитної заборгованості ММСП.

Синергія цих механізмів формує новий підхід до розвитку фінансування в Україні та створює потенціал для суттєвого розширення кредитного портфеля шляхом залучення ресурсів банків-партнерів. Особливий акцент проєкту зроблено на підтриманні підприємств, які продовжують працювати у прифронтових регіонах, зберігаючи виробництво, робочі місця та економічну активність.

Цей період став підтвердженням того, що навіть у найскладніших умовах Україна здатна закладати основу для стійкої, конкурентної та орієнтованої на майбутнє економіки.

Віктор КАТРЕНИЧ

Заступник Голови Правління Національної установи розвитку

2025 рік став кульмінаційним етапом трансформації Фонду розвитку підприємництва як основи для запуску Національної установи розвитку.

Разом із розширенням програм і зростанням масштабу проектів суттєво збільшився обсяг внутрішніх процесів та операційних завдань. У цих умовах одними з ключових пріоритетів стали розвиток ІТ-інфраструктури, автоматизація процесів та створення сучасної цифрової екосистеми підтримки бізнесу. Упродовж року ми працювали над розробкою нових цифрових рішень, модернізацією внутрішніх систем та підготовкою для створення оновленої ІТ-платформи НУР, яка має сформувати новий стандарт державної підтримки бізнесу в Україні. Платформа передбачає повну цифровізацію процесів — від подання заявки до контролю цільового використання коштів. Це дасть змогу суттєво скоротити час ухвалення рішень, мінімізувати вплив людського фактора та забезпечити більш прозорий і зрозумілий доступ бізнесу до фінансових інструментів.

Паралельно значна увага приділялася питанням кібербезпеки та захисту інформаційних систем. В умовах війни, постійних кібератак та енергетичних ризиків безперервність роботи цифрової інфраструктури стала одним із ключових елементів інституційної стійкості Установи.

Важливу роль у трансформації відігравав і юридичний напрям. Протягом року здійснювалася системна робота над формуванням оновленої правової основи діяльності Установи, зокрема щодо розробки Закону про Національну установу розвитку та підготовки нового Статуту. Це стало важливим кроком для посилення інституційної спроможності та вдосконалення системи управління.

Окрему увагу було приділено забезпеченню безперервної роботи команди в умовах постійних обстрілів рф та енергетичних ризиків. У зв'язку з масштабуванням діяльності та розширенням команди було створено сучасний автономний офісний простір, який забезпечує безперервну та ефективну роботу працівників за будь-яких умов.

За кожним досягненням Установи стоїть професійна, відповідальна та стійка команда, яка навіть в умовах повномасштабної війни забезпечувала безперервність роботи, впровадження змін і реалізацію важливих для країни програм. Саме завдяки спільній відданості справі та готовності брати відповідальність ми продовжуємо розбудовувати сучасну й сильну інституцію, здатну ефективно підтримувати розвиток економіки України та відповідати на виклики часу.

Тетяна ЧЕПЦОВА

Фінансовий директор Національної установи розвитку

2025 рік став для Національної установи розвитку періодом стратегічних змін та підтвердження того, що навіть в умовах війни Україна здатна розбудовувати сильні фінансові інституції. Для НУР це був рік завершення важливого етапу та початку нового циклу розвитку.

Протягом року ми посилили фінансовий блок Установи: інтегрували функцію казначейства, удосконалили планування та бюджетування, зміцнили систему управління ресурсами й ризиками. Фінансові результати підтверджують стійкість НУР: активи становили 4,4 млрд грн, власний капітал — 2,0 млрд грн, чистий прибуток — 105 млн грн. Кредитний портфель банкам-партнерам перевищив 2,4 млрд грн, а через інструменти НУР у реальний сектор економіки спрямовано понад 100 млрд грн.

Важливим інструментом підтримки бізнесу залишалася програма «Доступні кредити 5–7–9%», у межах якої фінансування отримали 30 053 підприємства на 93,9 млрд грн. Гарантійні продукти стали критично важливими для мікро- та малого бізнесу, особливо у прифронтових регіонах, де рівень покриття сягає 80%. Упродовж трьох років ми плануємо збільшити портфель гарантій із 1,5 млрд грн до 10 млрд грн, зокрема завдяки угоді KfW SMERF на 40,5 млн євро.

Сталий розвиток залишається невід'ємною частиною місії НУР. Програма енергонезалежності підтримала 2 164 родини, а нові продукти для ветеранів, жінок-підприємниць і ВПО посилили соціальну стійкість бізнесу.

Знаковим рішенням стало ухвалення Закону України №4622-IX, відповідно до якого з 1 січня 2026 року НУР функціонуватиме як Національна установа розвитку. Ми входимо в новий етап фінансово стійкою та інституційно сильною установою.

Щиро дякую команді НУР, банкам-партнерам та міжнародним донорам за довіру й спільну роботу задля розвитку української економіки.

3. Знакові події НУР у 2025 році

Березень 2025

У Міністерстві фінансів України відбулася зустріч заступника міністра фінансів Юрія Драганчука та керівництва Національної установи розвитку з новопризначеними членами Наглядової ради Установи. Під час зустрічі наголошено на ключовій ролі Установи у впровадженні та реалізації державних програм підтримки бізнесу, зокрема програми «Доступні кредити 5-7-9%». Її значення є особливо важливим в умовах воєнного стану, постійних атак агресора на критичну інфраструктуру України та необхідності збереження економічної стійкості. Міністерство фінансів України забезпечило виконання всіх необхідних процедур для формування нового складу Наглядової ради. Це сприятиме посиленню репутаційної привабливості Установи, розширенню співпраці з міжнародними партнерами та потенційними інвесторами, а також збільшенню обсягів фінансування проектів із підтримки розвитку та відбудови економіки України.

14 березня 2025 року відбулося перше засідання Наглядової ради Національної установи розвитку.

Головою Наглядової ради обрано Мантаса Шукавічюса, громадянина Литовської Республіки, який має значний досвід роботи в Литовській установі розвитку.

Наглядова рада створила три комітети — комітет з аудиту, комітет з ризиків та комітет з призначень і винагород — та обрала їхніх голів.

Відповідно до порядку денного Наглядова рада НУР заслухала Голову Правління Національної установи розвитку Андрія Гапона щодо реалізації програм підтримки бізнесу, що особливо важливо в умовах воєнного стану, та узгодила подальший регламент роботи.

Загалом Наглядова рада НУР складається з п'яти осіб: трьох незалежних членів — Фолькера Реннера, громадянина Федеративної Республіки Німеччина, Мантаса Шукавічюса, громадянина Литовської Республіки, та Магдалени Дульчевської, громадянки Республіки Польща, та двох представників держави — заступника міністра економіки України Андрія Телюпи та Романа Федорченка, який є представником від Міністерства фінансів України.

Квітень 2025

У Києві відбулася подія «Прямуємо разом: підсумки REACT4UA / EU4BUSINESS та перспективи STEP IN 2 EU», організована командою GIZ Ukraine. У межах панельних дискусій учасники обговорили результати реалізації REACT4UA / EU4BUSINESS та окреслили пріоритети розвитку ініціативи STEP IN 2 EU, спрямованої на економічне відновлення України. В обговоренні від НУР взяв участь перший заступник Голови Правління Валерій Майборода. Він висвітлив роль Установи у підтримці мікро-, малих і середніх підприємств, зокрема через грантові програми для відновлення бізнесу в постраждалих і деокупованих регіонах, підтримку підприємств, що залучають ветеранів та осіб з інвалідністю, а також розвиток енергетичної незалежності бізнесу. За підсумками заходу визначено актуальні потреби, які ляжуть в основу подальших проектів у межах ініціативи STEP IN 2 EU.

Установа розширює програми з обласними адміністраціями. На Черкащині впроваджують нові інструменти фінансової підтримки підприємців. Національна установа розвитку підписала договір про співпрацю з Департаментом регіонального розвитку Черкаської обласної військової адміністрації.

У межах партнерства передбачено додаткове відшкодування процентної ставки з обласного бюджету за кредитами Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». Синергія державного та місцевого фінансування дозволить підприємцям регіону отримати додаткову компенсацію в розмірі 5% та покращити умови ведення бізнесу. На реалізацію ініціативи у 2025 році з обласного бюджету передбачено 2 млн грн у межах програми розвитку малого і середнього підприємництва. Пілотний проект спрямований на практичне відпрацювання механізмів підтримки, з акцентом на соціально відповідальний бізнес, зокрема компанії, що працевлаштовують ветеранів і ветеранок.

Національна установа розвитку, компанія YouControl та ГО «Асоціація відкритих даних» підписали тристоронній меморандум про співпрацю, закріпивши наміри щодо поглиблення партнерства. Спільна ініціатива спрямована на підвищення прозорості бізнес-середовища, впровадження ESG-стандартів, зниження корупційних ризиків і посилення інвестиційної привабливості українських компаній. Партнерство поєднує державну фінансову підтримку, аналітичні рішення та експертизу у сфері відкритих даних. Для Установи впровадження об'єктивного ESG-оцінювання є важливим інструментом забезпечення відповідального використання державних ресурсів, підтримки сталого розвитку бізнесу та відповідності міжнародним стандартам, що є ключовим чинником для залучення інвестицій у відбудову України.

Травень 2025

Національна установа розвитку презентувала проект «Від навчання до працевлаштування: професійне навчання для жінок та інших цільових груп», що реалізується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Solidarity Fund PL (SFPL) за фінансової підтримки Європейського Союзу, Німеччини, Польщі, Естонії та Данії в межах Мультидонорської ініціативи Skills4Recovery.

Проект спрямований на підвищення спроможності закладів освіти та створення реальних можливостей для перекваліфікації і працевлаштування жінок, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп. Ключовою особливістю ініціативи є адаптація навчання до потреб ринку праці: перепідготовка здійснюється з урахуванням запитів роботодавців. Під час презентації було обговорено виклики сучасного ринку праці, зокрема дефіцит кадрів у робітничих професіях, та визначено професійну перепідготовку як дієвий інструмент подолання кадрового браку й підтримки економічного відновлення.

Національна установа розвитку долучилася до Міжнародного бізнес-форуму «ВІЗІЯ УКРАЇНИ 2030», який об'єднав представників влади, бізнесу та міжнародних партнерів для обговорення нових моделей економічного розвитку України. Під час дискусій, присвячених фінансовим технологіям і зеленим інвестиціям, перший заступник Голови Правління Установи Валерій Майборода представив системні кроки НУР із впровадження екологічних та соціальних стандартів у межах Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». Запровадження цих вимог стало передумовою залучення міжнародного фінансування від Світового банку та Німецького банку розвитку KfW. Наразі всі 46 уповноважених банків — учасників програми впровадили політики екологічно-соціального менеджменту, а підприємці проходять екологічне оцінювання разом із поданням заявки на фінансову підтримку. Наступним етапом стане створення на базі Установи центру ESG-компетенцій, який забезпечить бізнес практичними інструментами та підтримкою для впровадження нових стандартів і підвищення якості інвестиційних проектів.

Міністерство освіти і науки України та Національна установа розвитку підписали меморандум про співпрацю в межах проєкту «Від навчання до працевлаштування: професійне навчання для жінок та інших цільових груп». Партнерство спрямоване на підготовку кваліфікованих фахівців для відновлення економіки України, посилення системи професійної освіти та залучення жінок і представників цільових груп до виробничо-технічних професій. Особливий акцент — на тіснішій взаємодії між закладами освіти та роботодавцями, розвитку практичної підготовки й ефективному працевлаштуванні випускників.

Національна установа розвитку підписала меморандум про співпрацю та взаємодію з Державним центром зайнятості.

У межах меморандуму передбачено збільшення спроможності системи професійної (професійно-технічної) освіти в опануванні жінками та іншими цільовими групами професій виробничо-технічної сфери, покращенні комунікації між закладами профосвіти та роботодавцями задля гнучкого реагування на потреби ринку праці, вдосконалення механізмів відпрацювання практичних навичок здобувачами освіти та подальшого їх працевлаштування.

Червень 2025

Знаковий старт нової історії установи розвитку

11 червня 2025 року в Києві відбувся захід «Велике майбутнє малого бізнесу. Візія НУР: 2.0» — подія, що стала відправною точкою нового етапу становлення НУР як сучасної установи розвитку. Під час заходу були представлені результати державної та міжнародної фінансової підтримки малого і середнього бізнесу з початку повномасштабного вторгнення РФ, а також окреслено подальші кроки з розвитку фінансування підприємництва для відбудови й зростання економіки України з урахуванням оновленого мандата діяльності НУР. У центрі дискусій — вплив державних програм на економічну стійкість МСП, розширення доступу до кредитування, роль міжнародної фінансової підтримки та її посилення завдяки інституційній трансформації Установи. Перехід НУР до моделі установи розвитку з правилами та процедурами, визнаними в ЄС, відкриває нові можливості для поглиблення співпраці з міжнародними фінансовими організаціями та залучення ресурсів для відновлення економіки України. Ключовою метою трансформації є створення стійкої інституції, що відповідатиме найкращим світовим практикам та забезпечуватиме ефективну реалізацію державних і міжнародних програм підтримки малого та середнього бізнесу. Саме ефективність реалізації програм підтримки ММСП і готовність до масштабування стали основою для рішення Уряду Німеччини та Німецького банку розвитку KfW підтримати трансформацію Установи та оновлення його мандата. У перспективі це створює підґрунтя для прямої співпраці з Європейським Союзом, що відкриває нові можливості для українських підприємців.

Національна установа розвитку продовжує розширювати регіональну мережу підтримки бізнесу. Черговим кроком стало підписання меморандуму про співпрацю з Вінницькою обласною державною адміністрацією. Партнерство спрямоване на посилення доступу мікро-, малого та середнього бізнесу Вінниччини до фінансових ресурсів. Йдеться про додаткову компенсацію відсоткової ставки в розмірі 5% річних з обласного бюджету за інвестиційними кредитами в межах Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». Співпраця передбачає координацію спільних дій для здешевлення кредитування, проведення робочих зустрічей і консультацій, а також інформаційну підтримку регіональних ініціатив та розвиток ефективної комунікації з бізнесом.

Липень 2025

Під час виступу на Ukraine Recovery Conference 2025 (URC2025), що проходила 10–11 липня в Римі, Федеральний канцлер Німеччини Фрідріх Мерц чітко окреслив бачення інституційного відновлення України через створення потужної установи розвитку на базі Фонду розвитку підприємництва.

«Разом із міжнародними партнерами ми створюємо Фонд розвитку України (Фонд розвитку підприємництва — авт.) — інструмент, заснований на принципах німецької фінансової кредитної системи. Саме така модель допомогла відбудувати Німеччину після Другої світової війни. Це — наш План Маршалла для України: сильний, інституційний, ефективний», — наголосив канцлер.

Фрідріх Мерц підкреслив, що економічне відновлення України неможливе без активного та конкурентного приватного сектору. Саме тому Уряд Німеччини робить ставку на мобілізацію приватного капіталу, залучення інвестицій і створення фінансових інструментів, здатних масштабувати підтримку бізнесу.

«Ми розуміємо, що головне, що потрібно для цього — це мир. Україні потрібен справедливий мир. Наше основне політичне зобов'язання — продовжувати тиск на росію, щоб дійти до перемовин. Підтримка з боку Німеччини незмінна. Ми не припинимо», — додав канцлер. Ці заяви прозвучали на тлі нещодавньої презентації оновленого мандата Фонду розвитку підприємництва — ключового державного інструменту підтримки малого та середнього бізнесу в Україні. Саме Фонд визначено базою для формування сучасної установи розвитку, спроможної працювати за європейськими правилами, залучати міжнародне фінансування та ефективно підтримувати економіку в умовах відновлення. Інституційна трансформація Фонду була започаткована ще під час URC2024 у Берліні. Тоді Уряд України та міжнародні партнери домовилися про необхідність перезавантаження ФРП — з розширеним мандатом, новими фінансовими інструментами та стратегічною підтримкою з боку KfW, Європейського Союзу та інших донорів. Сьогодні ця трансформація переходить у практичну площину та стає одним із ключових елементів архітектури економічного відновлення України.

€40,5 млн від KfW для підтримки українського бізнесу!

На полях Ukraine Recovery Conference 2025 (URC2025) у Римі Національна установа розвитку підписала грантову угоду з Німецьким банком розвитку KfW на €40,5 млн у межах проекту SME Resilience Facility. Проект спрямований на підтримку підприємців із деокупованих та постраждалих від війни регіонів і передбачає кредитні гарантії, пільгове кредитування та компенсацію інвестиційних витрат на відновлення й розвиток бізнесу. Фінансування надається Урядом Німеччини через KfW. Нова програма Установи реалізовуватиметься у поєднанні з державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%», посилюючи підтримку бізнесу, що зберігає робочі місця та відновлює громади.

Проект впроваджуватиметься у партнерстві з Міністерством фінансів України та банками-партнерами.

140 українських бізнесів отримали 63 мільйони гривень на енергостійкість.

Проєкт «Підтримка енергостійкості мікро- та малих підприємств України» був профінансований міжнародними партнерами — урядом Німеччини та Норвезькою агенцією з розвитку співробітництва (NORAD). Його реалізувала німецька федеральна компанія Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Партнером з виконання стала Національна установа розвитку.

Переможці проєкту — українські підприємці з різних регіонів, багато хто — з прифронтових і прикордонних областей. На отримані гроші вони встановили сонячні батареї, інвертори, генератори, енергоефективне обладнання.

Національна установа розвитку провела стратегічну сесію за участю представників KfW, Deloitte та Наглядової ради НУР, присвячену визначенню пріоритетів діяльності та посиленню підтримки бізнесу в умовах війни. У фокусі — підвищення ефективності програм підтримки МСП, розвиток конкурентоспроможних фінансових інструментів, залучення інвестицій, цифровізація та зміцнення фінансової стійкості Установи. Особливу увагу приділили перспективам доступу НУР до фондів ЄС через проходження оцінки відповідності вимогам Європейського Союзу. За результатами сесії сформовано дорожню карту підготовки середньострокової стратегії розвитку Установи, що передбачає модернізацію процесів, посилення корпоративної та фінансової моделей і сталий розвиток установи.

Національна установа розвитку на URC2025: зустріч із Банком розвитку Ради Європи!

Голова Правління Національної установи розвитку Андрій Гапон та перший заступник Голови Правління Валерій Майборода провели зустріч із керівництвом Банку розвитку Ради Європи (CEB Bank) на полях Ukraine Recovery Conference 2025 у Римі.

Під час зустрічі обговорили запуск нового проєкту, спрямованого на підтримку мікропідприємств в Україні.

Ініціатива передбачає надання ліквідності українським банкам для кредитування мікробізнесу, а також компенсацію частини інвестиційних витрат підприємців.

Вересень 2025

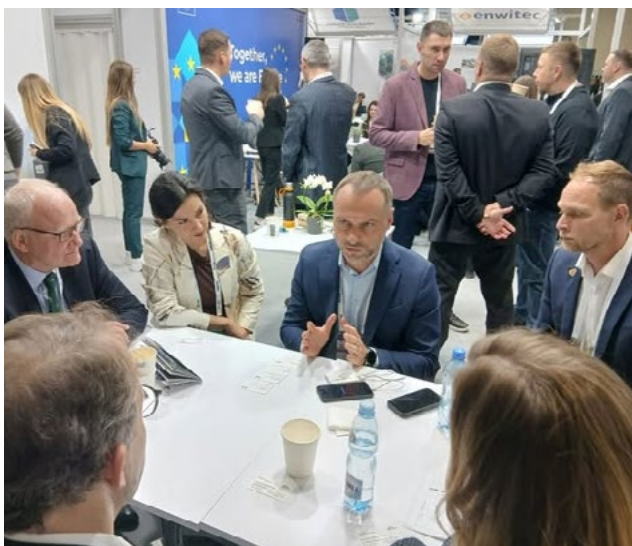
Представники ПРООН в Україні (UNDP Ukraine) провели робочу зустріч із заступником міністра фінансів України з питань європейської інтеграції Юрієм Драганчуком та членами Правління Національної установи розвитку. Ключовою темою обговорення стало формування ефективного механізму фінансування відновлення та розвитку України з фокусом на активне залучення приватних і інституційних інвестицій. За результатами зустрічі сторони узгодили підхід до підготовки та участі Національної установи розвитку в багатокомпонентному проєкті з відбудови країни. Ініціатива передбачає поєднання фінансових інструментів, зокрема кредитних гарантій, компенсації інвестиційних витрат, технічної допомоги та доступного фінансування. Запропонований механізм розглядається як стимулююча фінансова платформа, спрямована на підтримку відновлення України, виконання євроінтеграційних зобов'язань та прискорення досягнення Цілей сталого розвитку.

Верховна Рада України підтримала законопроект №11238 «Про Національну установу розвитку», яким передбачено створення Національної установи розвитку (НУР) на базі Фонду розвитку підприємництва.

За документ проголосували 280 народних депутатів. Закон розроблено за участю Міністерства фінансів України, НУР, Німецького банку розвитку KfW та консультантів Deloitte у координації зі Світовим банком і ЄС. НУР працюватиме як неприбуткова фінансова установа «другого рівня», забезпечуючи малий і середній бізнес доступом до пільгового фінансування через банки-партнери. Установа матиме автономне управління, адаптоване регулювання НБУ та повноваження з адміністрування державних програм підтримки бізнесу.

Новий закон про Національну установу розвитку посилює підтримку ММСП та інтеграцію з ЄС - Валерій Майборода.

Під час панельної дискусії на міжнародній конференції ReBuild Ukraine у Варшаві перший заступник Голови Правління Національної установи розвитку Валерій Майборода наголосив на стратегічному значенні ухваленого Закону України «Про Національну установу розвитку».

«Основною метою діяльності Національної установи розвитку є сприяння економічному та соціальному розвитку України шляхом забезпечення доступу ММСП до фінансової, консультаційної та інформаційної підтримки. Регулювання діяльності НУР здійснюватиме Національний банк України», — зазначив Валерій Майборода. За його словами, закон закріплює статус НУР як фінансової установи другого рівня зі спеціальним мандатом, що реалізовуватиме програми підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу через банки та інші фінансові інституції. НУР також визначено офіційним агентом Уряду у впровадженні програм фінансової підтримки ММСП, що посилить координацію з профільними міністерствами, уніфікує підходи та усуне дублювання механізмів.

Жовтень 2025

robota.ua — новий партнер у зміцненні кадрового потенціалу України

Національна установа розвитку та robota.ua підписали угоду про співпрацю в межах проекту «Від навчання до працевлаштування», спрямованого на посилення ринку праці в умовах війни. Партнерство об'єднує зусилля держави, бізнесу та міжнародних донорів задля формування кваліфікованих кадрів, необхідних для відновлення та зростання економіки України. Угоду підписано 07 жовтня під час фахової дискусії у пресцентрі «Інтерфакс-Україна», присвяченої розвитку професійного навчання та перекваліфікації в умовах війни.

Листопад 2025

НУР та Німецький банк розвитку KfW обговорили перспективи запуску нових проектів у сфері енергоефективності та відновлюваної енергетики під час міжнародної конференції ReBuild Ukraine у Варшаві. На полях заходу перший заступник Голови Правління НУР Валерій Майборода провів робочу зустріч із командами KfW, відповідальними за фінансування енергетичних і муніципальних проектів. У фокусі — створення дієвих механізмів сталого фінансування громад, комунальних підприємств та проектів «зеленої» енергетики через пільгове кредитування та портфельні гарантії для зниження кредитних ризиків і підвищення стійкості енергосектору України. Додатковий імпульс цим обговоренням надало переформатування Фонду у Національну установу розвитку, що відкриває нові можливості для залучення інвестицій і розширення підтримки бізнесу, зокрема в енергетичній сфері, яка зазнала суттєвих втрат унаслідок війни. Конференція ReBuild Ukraine об'єднала представників урядів, бізнесу та інвесторів навколо відновлення України з ключовим фокусом на інфраструктуру, енергетику, промисловість і житлове будівництво.

Голова Правління Національної установи розвитку Андрій Гапон взяв участь у міжнародній конференції «Стамбульські діалоги з розвитку — 2025», організованій ПРООН за підтримки ТІКА. Захід об'єднав представників урядів, бізнесу, інвесторів та експертної спільноти для обговорення торгівлі, інвестицій і сталого розвитку. Під час виступу Андрій Гапон представив результати діяльності НУР та ключові напрями його інституційної трансформації — оновлення політик і процесів, цифровізацію, розширення співпраці з донорами та масштабування програм підтримки бізнесу. З 01 січня 2026 року Фонд розвитку підприємництва розпочне роботу як Національна установа розвитку зі статусом, закріпленим законодавчо.

Грудень 2025

НУР провела робочу зустріч із представниками Банку розвитку Ради Європи щодо запуску нової програми підтримки мікробізнесу в Україні обсягом близько €20 млн. Ініціатива передбачає поєднання кредитного фінансування через партнерські фінансові установи та грантової підтримки — компенсацію до 20% інвестиційних витрат, профінансованих за рахунок кредиту. Цільовою аудиторією програми стане діючий мікробізнес, а також особисті селянські господарства — з фокусом на їхній перехід до формального підприємництва та доступу до фінансових ресурсів. Особливістю програми стане розширення кола партнерів, включно з небанківськими фінансовими установами, зокрема кредитними спілками.

Європейська комісія та Національна установа розвитку провели робочу зустріч, присвячену поглибленню співпраці у підтримці мікро-, малого та середнього бізнесу в Україні. Сторони обговорили розвиток чинних програм та нові можливості взаємодії, які відкриває створення Національної установи розвитку, з фокусом на посилення координації та ефективності фінансової підтримки ММСП.

Національна установа розвитку представила модель трансформації в Національну устанovu розвитку (НУР) під час зустрічі з представниками BMZ та KfW у Києві. Створення НУР на базі ФРП, відповідно до нового закону, має на меті сформувати сучасну систему фінансової підтримки бізнесу та громад, об'єднавши зусилля України, Німеччини та міжнародних партнерів. Трансформація відкриває можливості для залучення інвестицій і масштабування програм підтримки, зокрема у сферах енергоефективності та відновлюваної енергетики. Сторони підтвердили готовність до подальшого поглиблення співпраці, розвитку інструментів сталого фінансування МСП і запуску нових програм підтримки бізнесу.

НУР та LuxDev поглиблюють співпрацю та анонують новий етап підтримки підприємців Криворізького району.

Перший заступник Голови Правління Національної установи розвитку Валерій Майборода провів робочу зустріч із керівником відділу глобальних програм Люксембурзького агентства з розвитку та співробітництва LuxDev, Паоло Червіно.

Ключовою темою перемовин стало поглиблення партнерства між НУР та LuxDev, а також розширення програм підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу в Україні. Обидві сторони підтвердили готовність і надалі підсилювати спільні інструменти фінансування, спрямовані на підвищення стійкості та інвестиційної спроможності підприємців.

Під час зустрічі обговорили результати першого циклу Програми підтримки ММСП у Криворізькому районі, яка реалізується НУР та фінансується Урядом Великого Герцогства Люксембург через LuxDev.

Національна установа розвитку взяла участь у конференції «Кривий Ріг 250: Регіональний полюс зростання в умовах відновлення України», присвяченій розвитку Криворізького району як потужного економічного центру. Під час заходу НУР презентував результати реалізації програми підтримки ММСП у районі: підприємці отримали 200 грантів на суму 2,7 млн євро, що дозволило створити майже 300 нових робочих місць та зміцнити місцеве підприємництво. Також було анонсовано про старт другої фази підтримки бізнесу в Криворізькому районі.

Укладено угоду про партнерство між Національною установою розвитку та АТ «Банк Кредит Дніпро», що започатковує новий етап співпраці у сфері фінансової підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу.

Партнерство є знаковим, адже Банк Кредит Дніпро став першим недержавним банком з українським капіталом, який долучився до партнерської мережі НУР. Це рішення розширює доступ підприємців до фінансування та посилює роль приватного банківського сектору в процесі відновлення економіки України.

4. Фінансові інструменти та програми Національної установи розвитку

4.1. Державні програми компенсації процентних ставок для ММСП

4.1.1. Програма «Доступні кредити 5-7-9%»

Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%» (далі — програма) була ініційована Президентом і Урядом України та офіційно стартувала 3 лютого 2020 року як системний інструмент підтримки розвитку підприємництва. Умови участі, критерії відбору та механізм реалізації програми визначені Порядком надання фінансової державної підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 28. Використання коштів державного бюджету в межах програми «Забезпечення функціонування Національної установи розвитку» регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 29.

Державна підтримка надається із застосуванням двохключових фінансових інструментів: компенсації Національною установою розвитку (НУР) частини процентної ставки за кредитами суб'єктів мікро-, малого, середнього та великого підприємництва, а також надання портфельних гарантій Установи за кредитами мікро-, малого та середнього бізнесу в межах установлених лімітів. Упродовж 2022–2025 років Порядок неодноразово оновлювався з метою адаптації програми до умов воєнного стану. Зміни були спрямовані, зокрема, на підтримку агропромислових підприємств під час проведення посівних кампаній, розвитку підприємств переробної промисловості, стимулювання підприємницької діяльності на деокупованих і прифронтових територіях, а також на подолання наслідків системних атак на енергетичну інфраструктуру. Починаючи з 2024 року програма зазнала наймасштабнішого та найбільш комплексного реформування за всю історію свого існування, основною метою якого стало підвищення ефективності використання бюджетного ресурсу та переорієнтація підтримки на інвестиційні пріоритети.

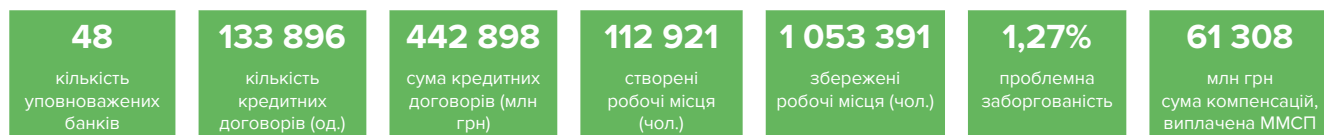
Програмою передбачено диференційовані компенсаційні процентні ставки — 1%, 3%, 5%, 7% або 9%, а також 13% або 15% річних — залежно від цілей кредитування, розміру підприємства та географії його діяльності. Принципово новим інструментом є ставка 1% річних на перші два роки з подальшим переходом до 5%, яка застосовується до інвестиційних кредитів підприємств, що працюють у зонах високого воєнного ризику.

Завдяки широкому спектру інструментів та високій адаптивності програма станом на кінець 2025 року реалізується в межах двох базових цілей —

фінансування інвестицій і оборотного капіталу — та охоплює шість пріоритетних напрямів. Серед них: підтримка бізнесу в зонах високого воєнного ризику, розвиток переробної промисловості, фінансування агропромисловості та посівних кампаній (продовжено до 31 березня 2027 року), забезпечення енергонезалежності підприємств (зокрема шляхом придбання генеруючих установок), а також відбудова зруйнованих підприємств. Максимальний обсяг кредитування на інвестиційні цілі для підприємств переробної галузі та тваринництва становить до 150 млн грн; такий самий ліміт встановлено для аграрних підприємств у межах будівництва овоче- та картоплесховищ. Водночас максимальний розмір кредиту на фінансування оборотного капіталу обмежено 5 млн грн — це свідоме рішення, що відображає стратегічну переорієнтацію державної підтримки з короткострокової ліквідності на довгострокові виробничі інвестиції.

Після запровадження воєнного стану програма фактично стала єдиним масштабним механізмом доступного кредитування в Україні та одним із ключових чинників підтримки стабільності банківської системи й функціонування бізнесу. За оцінками Національного банку України, у 2022–2024 роках понад 40% кредитного портфеля уповноважених банків формувалося саме за рахунок програми. У 2025 році, на тлі поступового відновлення ринкового кредитування, її частка знижується — до 31,2% у першому кварталі та 27,4% у третьому кварталі 2025 року. Така динаміка свідчить про поступове повернення ринку до нормального функціонування та про зростаючу концентрацію програми на тих сегментах, де ринкові механізми залишаються обмеженими. У 2025 році програма забезпечила безперервну роботу реального сектору економіки в умовах війни, підтримала агропромисловість та переробну промисловість, сприяла відновленню діяльності релокованих підприємств і стимулювала підприємницьку активність на деокупованих та прифронтових територіях. Лише за 2025 рік обсяг кредитування в цих регіонах перевищив 5 млрд грн. Така взаємодія держави та бізнесу сприяє збереженню й створенню робочих місць, зростанню податкових надходжень, поступовій детінізації економіки та підвищенню прозорості господарської діяльності, формуючи основу для відновлення та сталого розвитку економічного потенціалу України в умовах тривалого воєнного протистояння.

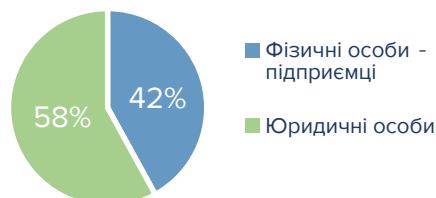
Результати програми в частині компенсації процентів станом на 01.01.2026 (накопичувально)

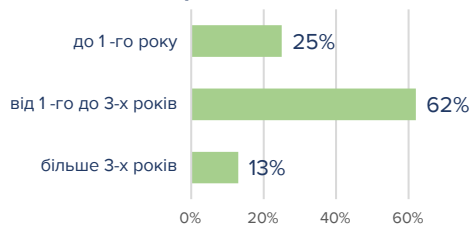
Кредитні договори за видами економічної діяльності, %

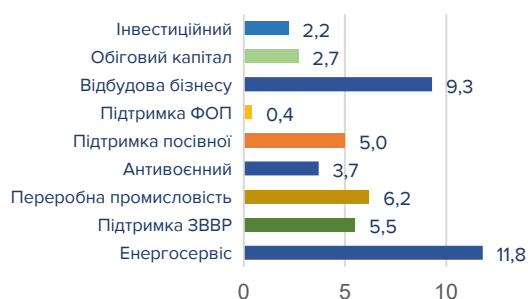
Структура учасників Програми за кількістю у розрізі видів ММСВП, %

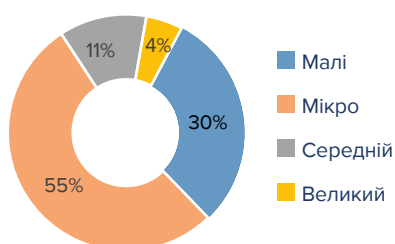
Структура кредитних договорів за строками, %

Середня сума кредиту за інвестиційним компонентом на рівні 2,2 млн грн свідчить про широкую присутність у ньому переважно мікропідприємств

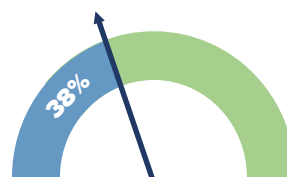

Частка сегментів підприємництва у загальному кредитному портфелі, %

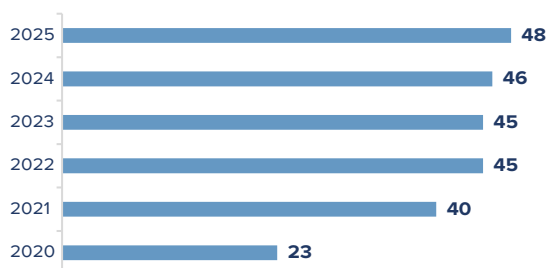

За 5 років реалізації програма посила 38% в загальному кредитному портфелі ММСВП уповноважених банків

Частка Програми в загальному кредитному портфелі ММСВП уповноважених банків, %

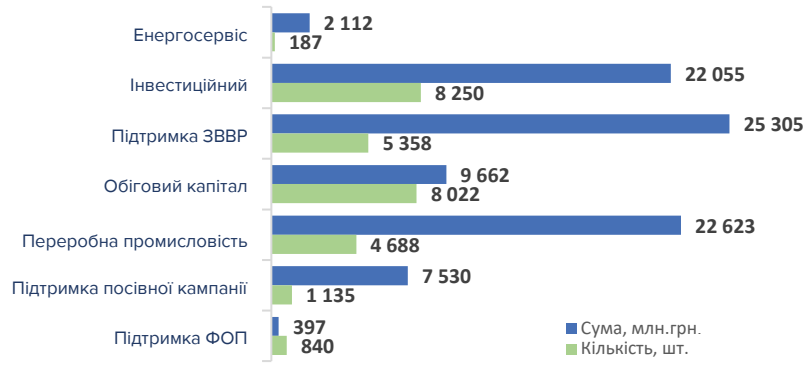
Уповноважені банки (учасники Програми), од.

Кредитні договори

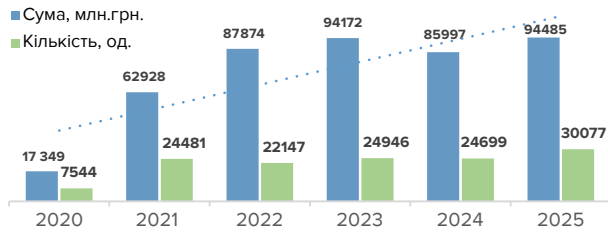

Підписані кредитні договори за ключовими компонентами програми у 2025 році

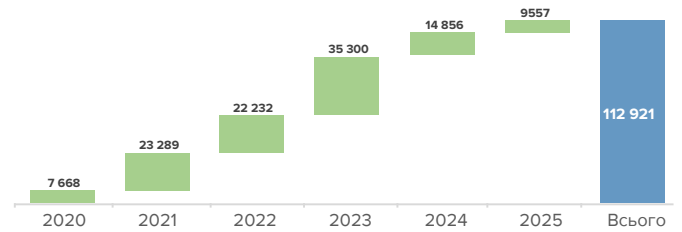

Результати програми в частині компенсації процентів станом на 01.01.2026 (динаміка за роками)

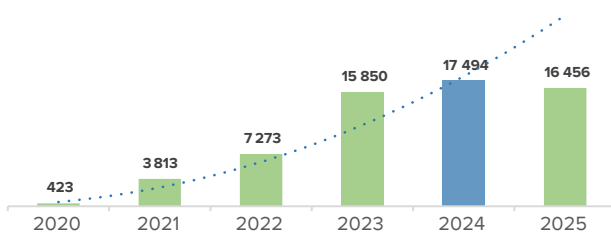
Динаміка приросту кредитів

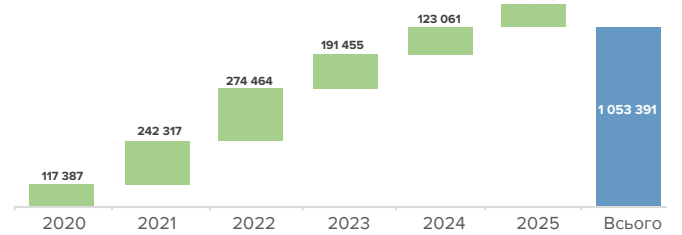
Динаміка створення робочих місць

Динаміка виплати компенсації, млн грн

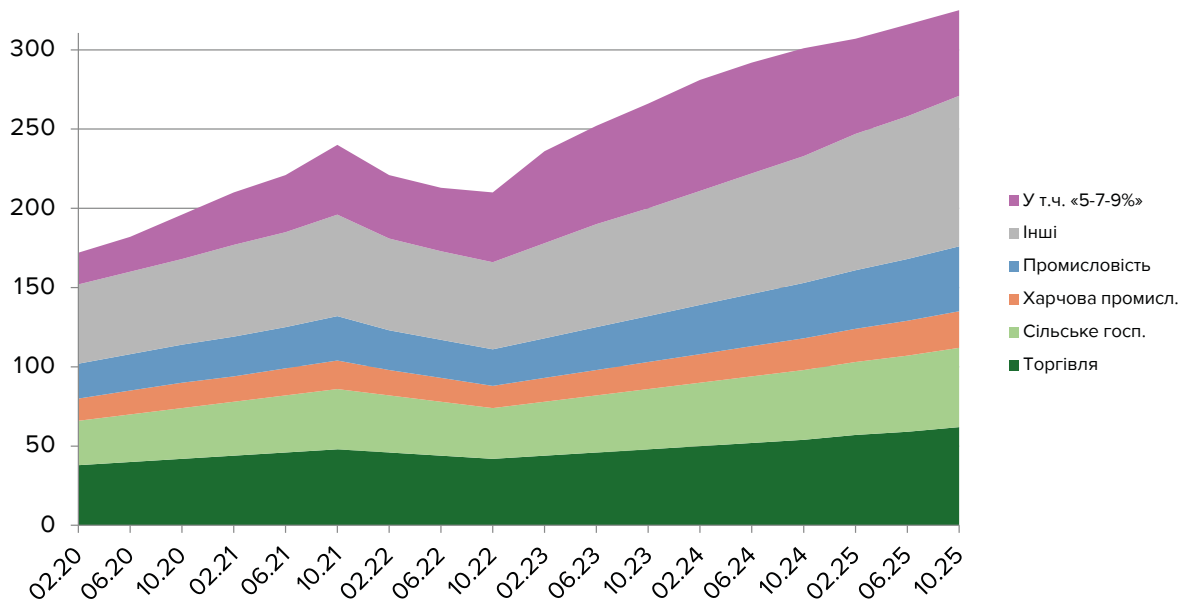

Динаміка збереження робочих місць

Результати програми в частині компенсації процентів станом на 01.01.2026

Чисті гривневі кредити бізнесу, млрд грн

Джерело: звіт про фінансову стабільність НБУ, червень 2025 р.

Банки вже понад два роки утримують стабільно високі темпи гривневого кредитування бізнесу, активно конкуруючи за клієнтів. Ключовим драйвером цього зростання стали покращені умови фінансування, передусім зниження процентних ставок. Частка кредитів у межах програми «Доступні кредити 5-7-9%» скоротилася до 31%, що свідчить про впевнене відновлення та зростання ринкового, несубсидійованого кредитування.

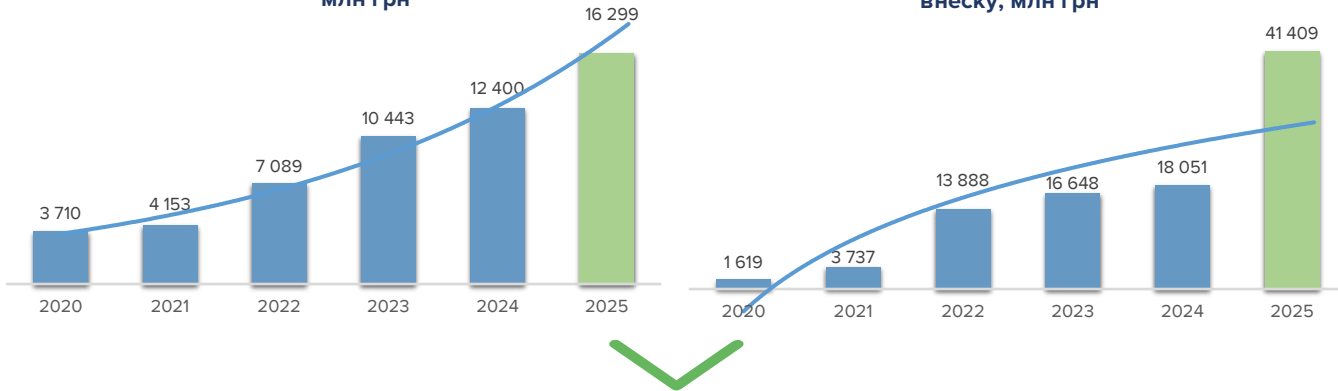
У 2025 році програму суттєво оновлено:

- базову процентну ставку знижено з 30% до 23%;
- ліміт фінансування оборотного капіталу зменшено з 60 до 5 млн грн;
- запроваджено пільгову ставку 1% для інвестицій у зонах підвищеного ризику;
- посилено фокус на інвестиційних проєктах та економічному відновленні.

Вплив державної підтримки за програмою на збільшення основних показників діяльності підприємств

Зміна сплати загальної суми податку на прибуток, млн грн

Зміна сплати загальної суми єдиного соціального внеску, млн грн

1. Попри уповільнення ділової активності суб'єктів підприємництва внаслідок російської агресії у 2022–2025 роках надходження податку на прибуток та єдиного соціального внеску демонструють стале зростання.
2. Таким чином, виплати державної підтримки на компенсацію відсоткових ставок за кредитами у 2025 році суттєво посіли бюджетні надходження, незважаючи на негативні тенденції в економіці країни в період воєнного стану.

Результат 1.

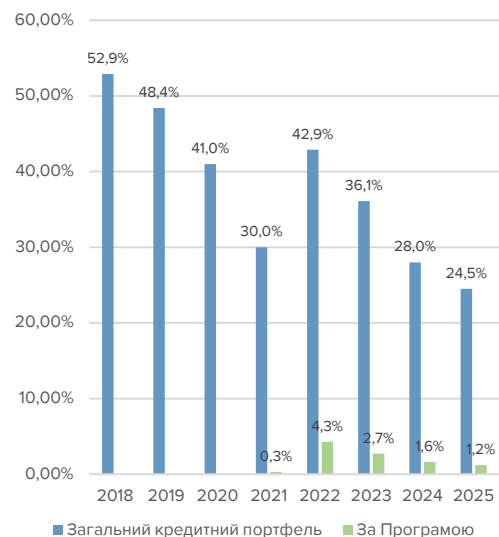
Програма вплинула на зростання кредитного портфеля мікро-, малих, середніх та великих підприємств

Результат 2.

Програма зменшила фінансове навантаження на ММСП в період воєнного стану, зменшивши негативний вплив на фінансову стабільність країни

Частка NPL

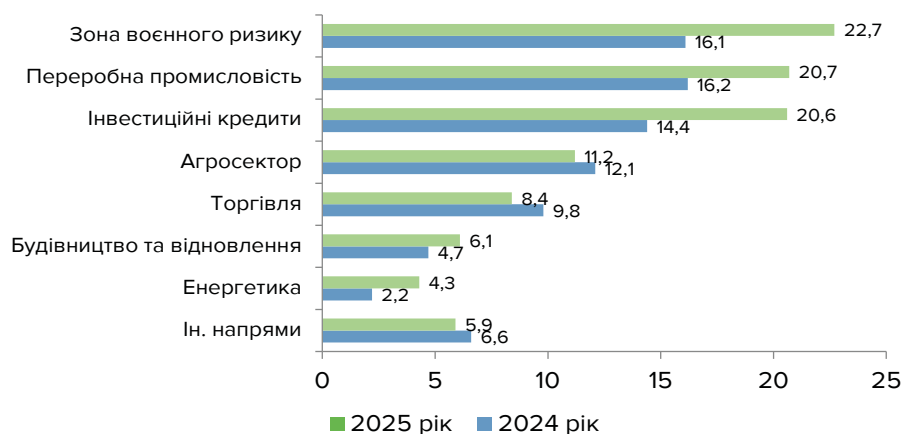
Джерело: Звіт про фінансову стабільність НБУ

Джерело: Огляд банківського сектору НБУ

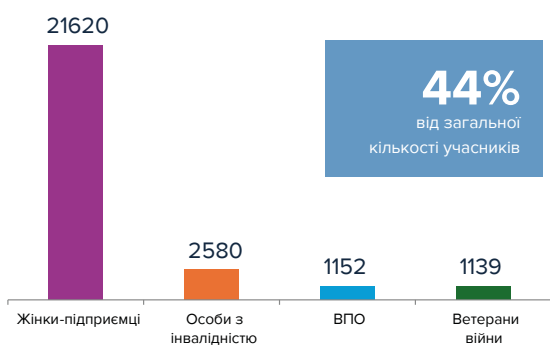
Попри вплив воєнного стану у 2022–2025 роках, який негативно позначився на всіх сегментах підприємництва, обсяги кредитування бізнесу в межах програми зросли. За оцінками НБУ, «Доступні кредити 5-7-9%» фактично стали єдиним дієвим драйвером корпоративного кредитування. Уже сьогодні позики за програмою формують близько 35% чистого гривневого корпоративного портфеля банків.

Рівень проблемної заборгованості за програмою за підсумками 2022 та 2025 років становив відповідно 4,3% та 1,2%. Програма сприяла зміцненню фінансової дисципліни ММСП і виконала роль стабілізаційного буфера, стримавши зростання NPL у банківській системі до 24,5% проти 52,9% у 2018 році.

Результат 3. Розподіл кредитів за напрямками використання у 2025 році (млрд грн)

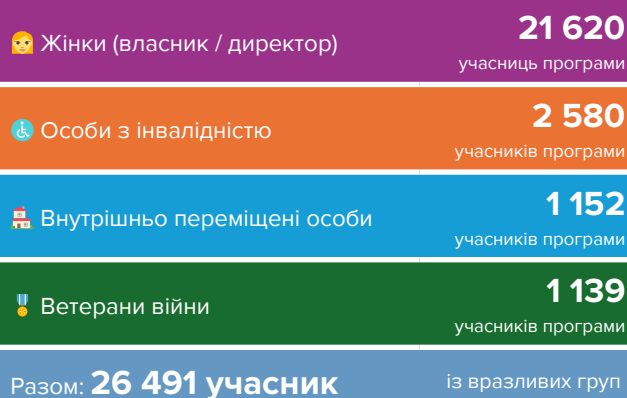

Результат 4. Програма забезпечує підтримку вразливих груп населення України

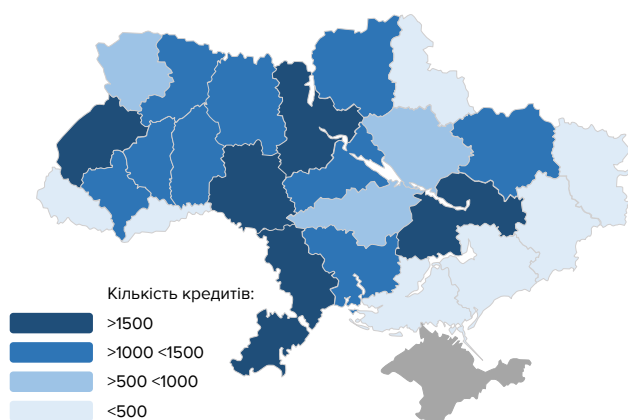

Програма поєднує економічний ефект із потужним соціальним складником, забезпечуючи інклюзивну підтримку жінок, ветеранів, ВПО та осіб з інвалідністю відповідно до принципів сталого розвитку.

Соціальний вимір програми

Результат 5. Розподіл програми за регіонами України

За підсумками 2025 року, попри вплив російської агресії, програма трансформувала свою географію, зосередивши поширення в найбільш безпечних регіонах України, де вона й надалі отримувала широке застосування.

Результат 6. Програма має високу популярність серед банків України порівняно з аналогічними державними програмами

Станом на 01.01.2026 уповноваженими банками програми стали 48 банківських установ, які покривають близько 90% ринку банківського кредитування.

Одними з основних чинників зацікавленості банків в участі у програмі стали: актуальність програми, зокрема в умовах воєнного стану, та можливість забезпечення доступного кредитування для суб'єктів підприємництва.

I. Загальний контекст та стратегічна роль програми

Програма «Доступні кредити 5-7-9%» діє з 2020 року, однак саме в умовах повномасштабної російської агресії її роль набула принципово іншого змісту. Якщо до 2022 року вона була одним із інструментів стимулювання розвитку малого й середнього бізнесу, то після початку вторгнення фактично стала ключовим, а подекуди — єдиним дієвим механізмом забезпечення доступу до кредитів. На тлі ринкових ставок на рівні 20–25% річних програма дала бізнесу можливість залучати фінансування тоді, коли власних і ринкових ресурсів для цього вже не було.

У 2025 році програма входить у нову фазу розвитку. Вона розгортається одночасно в двох напрямках: з одного боку, держава зберігає активну підтримку кредитування в умовах воєнного стану; з іншого — відбувається свідома переорієнтація від масового субсидування оборотного капіталу до більш цільового інвестиційного кредитування. Такий підхід відображає поступову нормалізацію кредитного ринку та прагнення спрямовувати обмежені бюджетні ресурси на проекти, що створюють довгостроковий економічний ефект і закладають основу для відновлення та зростання бізнесу.

II. Переорієнтація на інвестиційне кредитування

Найсуттєвішою структурною зміною 2025 року стала цілеспрямована переорієнтація програми з фінансування оборотного капіталу на підтримку інвестиційних проєктів. Відправною точкою цієї трансформації стало рішення Кабінету Міністрів України наприкінці квітня 2024 року, яким максимальну суму кредиту на оборотний капітал було зменшено з 60 млн грн до 5 млн грн. Водночас держава зберегла значні ліміти для інвестиційних цілей — до 150 млн грн на один проєкт. Акценти при цьому чітко визначені: переробна промисловість, виробництво в регіонах із високим воєнним ризиком та відбудова зруйнованих підприємств, аграрний сектор, а також проєкти, спрямовані на підвищення енергонезалежності бізнесу. Такий підхід відображає прагнення зосередити державну підтримку на напрямках, які формують довгострокову стійкість економіки та створюють основу для відновлення і зростання в післявоєнний період.

III. Спеціальний режим для зон високого воєнного ризику

Одним із найбільш концептуально нових елементів програми у 2025 році став диференційований підхід до підтримки бізнесу, що працює в небезпечних регіонах. Для підприємств у зонах високого

воєнного ризику передбачено спеціальні умови інвестиційного кредитування: пільгову ставку на рівні 1% річних протягом перших 60 місяців із подальшим переходом на 5% річних. Практичний ефект цього рішення виявився вагомим. З початку 2025 року банки вже надали у таких регіонах 930 кредитів на загальну суму понад 5 млрд грн. Це свідчить про те, що диференційована процентна політика не лише компенсує підвищені ризики ведення бізнесу, а й реально стимулює інвестиційну активність там, де вона є критично важливою для збереження економічної присутності та майбутньої відбудови.

IV. Розширення переліку пріоритетних напрямів

У 2025 році уряд послідовно продовжив розширювати перелік напрямів, що можуть фінансуватися в межах програми. Зокрема, агровиробники отримали доступ до кредитів обсягом до 150 млн грн на будівництво овочесховищ і картоплесховищ на умовах, аналогічних тим, що вже діють для підприємств тваринницької та переробної галузей.

Окремим рішенням у межах програми було дозволено фінансування придбання газових генераційних установок. Таким чином, програма оперативно адаптувалась до реалій систематичних атак на енергетичну інфраструктуру та відповіла на зростаючу потребу бізнесу в автономному й надійному енергозабезпеченні.

V. Стратегічна перспектива

У 2025 році програма функціонує на перетині антикризової підтримки та інструменту промислової політики. Уряд свідомо зміщує акцент у бік довгострокового розвитку, і це — стратегічно обґрунтований підхід.

Фокус поступово переходить від підтримки ліквідності бізнесу до фінансування проєктів, що створюють стійку економічну вартість. Підвищені ліміти для переробки (до 150 млн грн), пільгові ставки для зон ризику, нові напрями (агросховища, генерація) формують системну промислову політику.

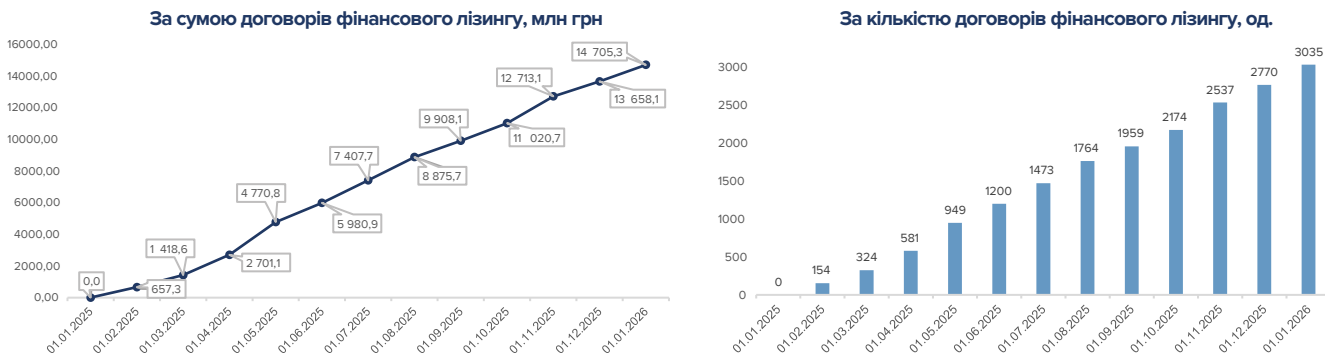
Продовження програми до 2027 року в агросекторі підтверджує її трансформацію з антикризового інструменту в довгостроковий механізм підтримки реального сектору, що забезпечує бізнесу та банкам необхідний горизонт планування в умовах воєнної невизначеності.

4.1.2. Програма «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%»

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ СТАНОМ НА 01.01.2026

Динаміка портфеля фінансового лізингу за програмою

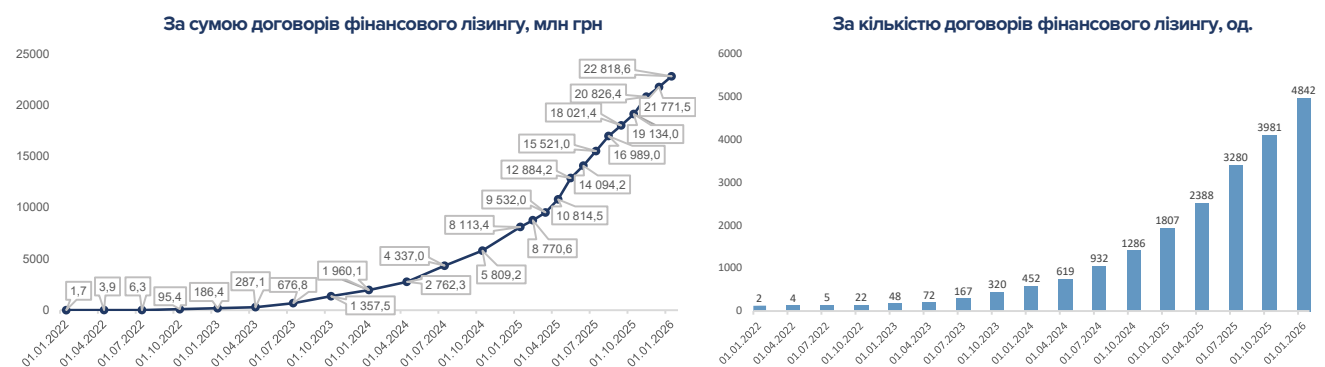

Упродовж 2025 року програма «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%» засвідчила стійку позитивну динаміку та значне прискорення розвитку. Про це переконливо свідчить майже дворазове зростання портфеля фінансового лізингу в межах програми порівняно з 2024 роком. Такі темпи зростання підтверджують зростаючу роль фінансового лізингу як ефективного фінансового інструменту, що поступово посилює конкуренцію з Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%». Стрімкий розвиток програми зумовлений насамперед високим попитом на предмети лізингу для відновлення та розширення бізнесу, особливо в регіонах, що зазнали значних втрат унаслідок російської агресії та запровадження воєнного стану в Україні. Водночас така динаміка є показником істотної активізації фінансового ринку в сегменті лізингового фінансування та зростання довіри бізнесу до цього інструменту підтримки.

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ СТАНОМ НА 01.01.2026 (ЗА ВЕСЬ ПЕРІОД ДІЇ ПРОГРАМИ)

Динаміка портфеля фінансового лізингу за програмою

У 2022–2023 роках ринок фінансового лізингу в межах програми «Доступний фінансовий лізинг 5-7-9%» перебував на етапі відновлення та помірної зростання. Починаючи з 2024 року сформувалася стійка висхідна динаміка, яка у 2025 році перейшла у фазу активного масштабування. Саме у 2025 році зафіксовано різке зростання обсягів фінансування — з 8,1 млрд грн до понад 20 млрд грн. Така динаміка свідчить про суттєве розширення ринку фінансового лізингу, а також про зростання попиту бізнесу на цей інструмент як ефективний механізм оновлення та розвитку виробничих потужностей.

Структура портфеля фінансового лізингу за програмою

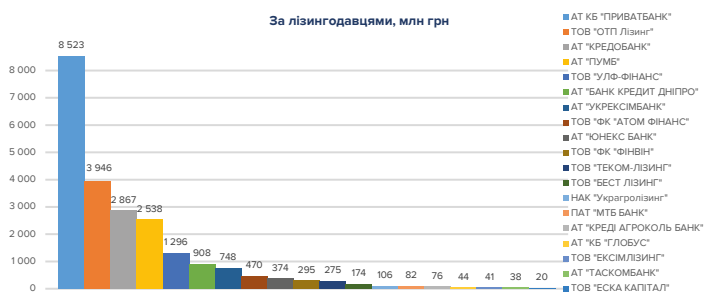
Мікропідприємства та малий бізнес забезпечили понад 97% загального обсягу фінансування в межах програми, що переконливо свідчить: саме ці сегменти бізнесу мають найбільшу потребу в доступних фінансових інструментах для розвитку, модернізації та розширення своєї діяльності.

Частка середніх підприємств становила майже 3% від загального обсягу фінансування. Це обумовлено наявністю в них ширших фінансових можливостей, зокрема доступу до традиційного банківського кредитування або інших альтернативних джерел залучення капіталу.

За підсумками 2025 року фінансовий лізинг найбільш активно використовується в аграрному секторі, що є закономірним з огляду на високу капіталомісткість сільського господарства та потребу в регулярному оновленні техніки. У цьому контексті лізинг виступає зручним і ефективним інструментом фінансування, який дозволяє агровиробникам підтримувати виробничу спроможність без значного одноразового фінансового навантаження.

Вагому частку у структурі використання фінансового лізингу займають також транспорт і логістика, де оновлення та розширення автопарку є критично важливим чинником безперебійної операційної діяльності та конкурентоспроможності. Натомість підприємства переробної промисловості та будівельної галузі майже не залучають лізингові інструменти. Це свідчить про їхню більшу орієнтацію на класичне банківське кредитування або використання спеціалізованих державних програм підтримки. Сфера послуг демонструє мінімальну частку використання фінансового лізингу, що вказує на низьку залежність цієї галузі від активів, які доцільно фінансувати через лізингові механізми.

Як і в попередні роки, у 2025 році фінансовий лізинг майже повністю орієнтований на юридичних осіб, які формують основний попит завдяки системним інвестиційним потребам та вищій фінансовій спроможності. Для цього сегмента лізинг залишається ефективним інструментом оновлення основних засобів і управління ліквідністю. Натомість ФОП та комунальний сектор майже не залучають лізингове фінансування. Така низька активність зумовлена складністю процедур, обмеженою фінансовою прозорістю, регуляторними бар'єрами, а також наявністю альтернативних джерел фінансування, зокрема бюджетних коштів або цільових програм підтримки. Водночас ця ситуація свідчить про наявність нереалізованого потенціалу зростання. Розробка спеціалізованих лізингових продуктів — спрощених рішень для ФОП — та пільгових або гарантованих програм для комунальних підприємств може стати важливим чинником диверсифікації клієнтської бази та подальшого розвитку ринку.

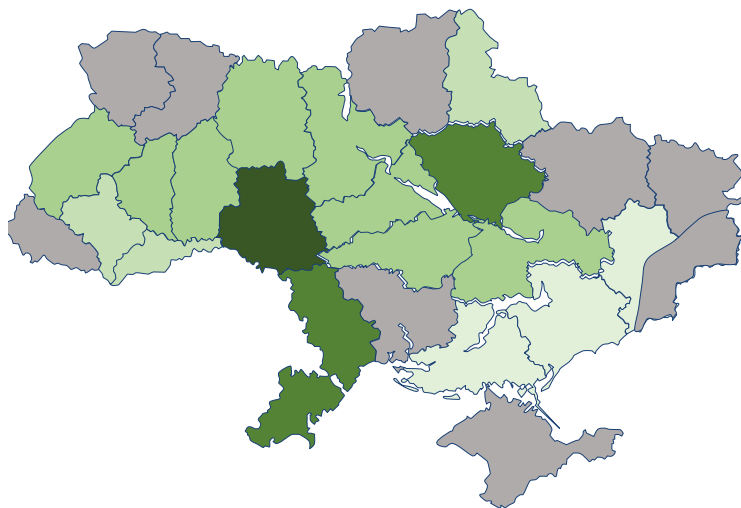

У 2025 році беззаперечними лідерами програми залишилися AT KB «ПРИВАТБАНК» та TOV «ОТП Лізинг», які не лише утримали, а й суттєво посилили свої позиції. Обсяг фінансування, наданого цими установами, становив відповідно 8,52 млрд грн та 3,94 млрд грн, що підкреслює їхню ключову роль у формуванні та масштабуванні портфеля фінансового лізингу. Водночас істотний внесок у реалізацію програми забезпечили й інші провідні учасники ринку — AT «КРЕДОБАНК», AT «ПУМБ», AT «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО», а також лізингова компанія TOV «УЛФ-ФІНАНС». Їхня активна участь свідчить про високу зацікавленість банківського сектору та окремих лізингових компаній у розвитку цього інструменту фінансування. Загалом структура ринку характеризується високою концентрацією: значну частину лізингового портфеля формують саме банки, що підтверджує їхню домінуючу позицію у сфері фінансового лізингу. Водночас менші банки та лізингові компанії — зокрема AT «ЮНЕКС БАНК» та TOV «БЕСТ ЛІЗИНГ» — поступово знаходять свою нішу в межах програми. Хоча їхня частка наразі залишається обмеженою, наявність стабільного попиту відкриває для них можливості подальшого зростання. Лізингові компанії, такі як TOV «ФК «АТОМ ФІНАНС» та TOV «ФК «ФІНВІН», відіграють важливу роль у доповненні банківського сегмента, забезпечуючи більшу гнучкість та різноманітність фінансових рішень у межах програми.

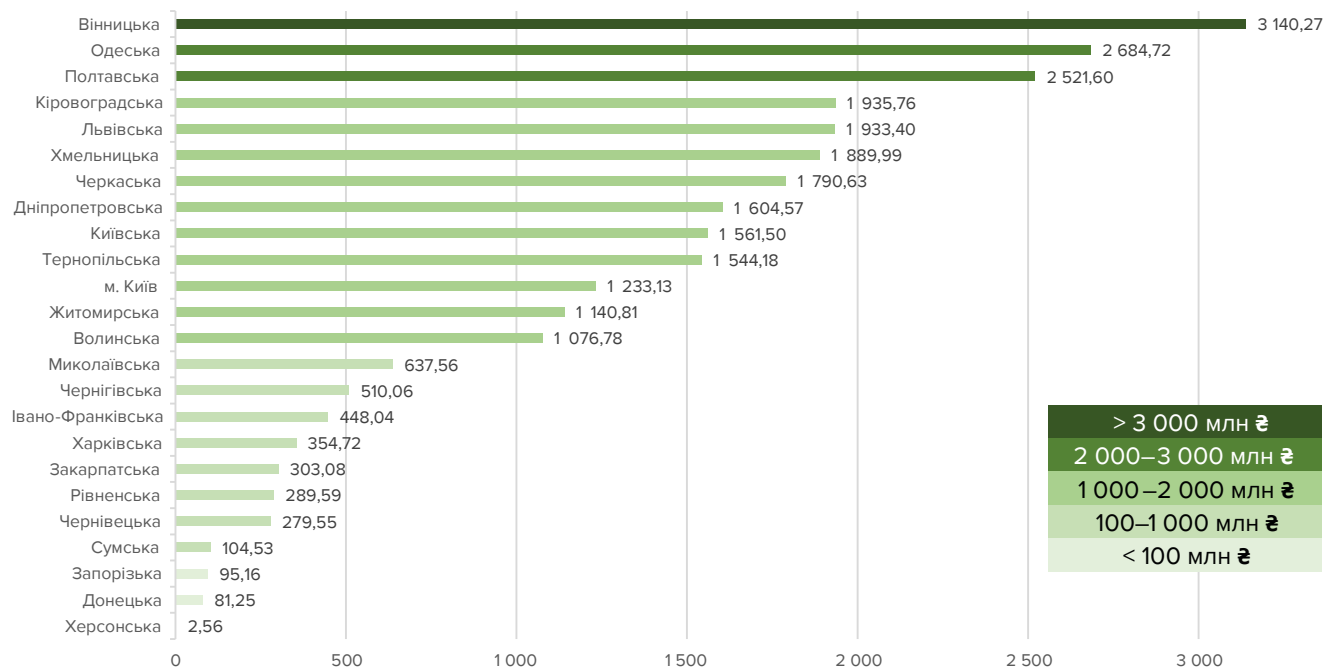
У 2025 році безумовним лідером за обсягами фінансування в межах програми залишається сільськогосподарська техніка, на яку спрямовано 18,31 млрд грн. Така значна концентрація ресурсів є закономірною та відображає стратегічну роль аграрного сектору як одного з ключових драйверів економіки країни. Висока капіталомісткість галузі та постійна потреба в оновленні технічного парку роблять фінансовий лізинг одним із найбільш ефективних інструментів підтримки агробізнесу. Другою за обсягами категорією став автотранспорт для вантажоперевезень (понад 3,5 тонни) з фінансуванням у розмірі 1,72 млрд грн. Це свідчить про сталий попит на модернізацію великовантажного автопарку, насамперед у сферах логістики, аграрних перевезень та промислової дистрибуції. Будівельне обладнання та техніка залучили 912 млн грн, що вказує на стабільний, хоча й більш стриманий попит з боку будівельної галузі.

Такий обсяг фінансування відображає обережну відновлювальну динаміку сектору та потребу бізнесу в оновленні основних засобів без надмірного фінансового навантаження. Водночас фінансування легкових автомобілів та залізничного транспорту залишається незначним — 99 млн грн і 42 млн грн відповідно. Це може бути зумовлено як меншою актуальністю лізингових інструментів для цих категорій, так і наявністю альтернативних джерел фінансування, зокрема прямих закупівель, банківського кредитування або цільових державних програм.

У 2025 році беззаперечним лідером за обсягами фінансування в межах програми стала Вінницька область, де загальна сума залучених коштів сягнула 3 140,27 млн грн. Такий результат свідчить про високий рівень ділової активності в регіоні та значну потребу бізнесу в лізингових інструментах для оновлення й розвитку матеріально-технічної бази. Вагомі позиції також посіли Одеська та Полтавська області, де суб'єкти підприємництва отримали понад 2 500 млн грн фінансування в кожній області. Це відображає стабільний попит на лізинг у регіонах із розвинутими аграрним, логістичним і промисловим потенціалом. Широка група областей, зокрема Кіровоградська, Львівська, Хмельницька, Черкаська, Дніпропетровська, Київська та Тернопільська, демонструють фінансування в діапазоні від 1 000 млн грн до 2 000 млн грн. Така географія свідчить про збалансований попит на фінансовий лізинг у різних частинах країни та поступове відновлення інвестиційної активності на регіональному рівні. Водночас найнижчі показники зафіксовано в Запорізькій, Донецькій та Херсонській областях, що об'єктивно зумовлено безпековими ризиками, наслідками бойових дій та обмеженою економічною активністю в цих регіонах.

За регіонами України, млн грн

4.1.3. Програма «Доступний факторинг»

Державна програма «Доступний факторинг» — фінансова підтримка, що працює для українського виробника

Програма «Доступний факторинг» — це державна ініціатива, запроваджена 14 грудня 2023 року за підтримки Міністерства фінансів та Міністерства економіки України. Вона стала новим інструментом у межах програми «Доступні кредити 5-7-9%» і була спеціально створена для підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу. Насамперед — для виробників, експортерів, компаній, які працюють із відстрочкою платежів або беруть участь у державних закупівлях. Утім, її головна цінність — у фокусі на реальному бізнесі: підприємств, які беруть на себе ризики, створюють робочі місця, підтримують економіку та потребують доступних фінансових інструментів для стабільного розвитку.

Реалізацію програми Національна установа розвитку розпочала у IV кварталі 2023 року. Основна мета «Доступного факторингу» — дати бізнесу можливість швидко отримувати обігові кошти без очікування розрахунків від контрагентів і без залучення класичного кредиту. У багатьох випадках підприємство вже відвантажило продукцію або надало послугу, але оплата ще не надійшла. Водночас витрати не зупиняються: потрібно виплачувати заробітну плату, закуповувати сировину, покривати щоденні операційні потреби. Саме дефіцит обігових коштів для багатьох підприємств залишається критичним місцем, яке стримує розвиток, масштабування, а в складні періоди — навіть загрожує безперервності роботи.

«Доступний факторинг» відповідає на цю потребу, пропонуючи бізнесу гнучкий і практичний

фінансовий інструмент, що дозволяє зберігати ліквідність і впевненіше планувати подальше зростання.

Саме в такі моменти факторинг стає справжнім рятівним інструментом для бізнесу. Коли підприємство передає банку право грошової вимоги до свого клієнта й натомість отримує до 95% суми майбутнього платежу, воно одразу вирішує проблему ліквідності.

У межах програми «Доступний факторинг» держава робить цей інструмент не лише доступним, а й фінансово вигідним — компенсує частину витрат підприємців, зокрема шляхом зниження вартості залучених коштів до 13% річних через механізм компенсації відсоткової ставки за договором факторингу.

«Доступний факторинг» — це передусім про довіру до українського бізнесу. Про готовність держави підтримувати підприємців навіть у найскладніших умовах, шукати гнучкі та практичні рішення. Для багатьох компаній це реальний шанс не лише втриматися на плаву, а й розвинути, масштабувати діяльність, виходити на нові ринки. Програма діє відповідно до урядового Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 28 від 24 січня 2020 року (зі змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2023 року № 1016). Вона дає змогу українським мікро-, малим і середнім підприємствам — виробникам товарів, послуг або робіт отримувати факторингове фінансування від уповноважених банків із частковою компенсацією витрат з боку держави.

Для бізнесу це означає «живі» кошти тут і зараз — без очікування тижнями чи місяцями розрахунків із контрагентами. А також більшу гнучкість, передбачуваність грошових потоків і зниження ризиків, пов'язаних із затримками платежів. ММСП отримує фінансування швидше й водночас за нижчою вартістю завдяки державній підтримці.

Уже в перший рік реалізації програми, протягом 2023–2024 років, до неї долучилися 10 банків-факторів. Станом на звітну дату кількість уповноважених банків зросла до 11, а з підприємствами з 19 регіонів України укладено 124 договори. Це наочно демонструє затребуваність програми та її практичну цінність для українського бізнесу.

Особливу активність у межах програми продемонстрували підприємства з прифронтових і деокупованих територій — регіонів, де потреба у швидкому доступі до фінансування є найбільш гострою. Саме там факторинг став критично важливим інструментом підтримання безперервної діяльності бізнесу.

Високий інтерес з боку підприємців і практична ефективність програми дали відчутний результат: загальний обсяг профінансованих угод перевищив 2,4 млрд грн, а сукупна сума компенсації базової винагороди банкам-факторам сягнула 95,3 млн грн.

Максимальний ліміт фінансування для одного підприємства або групи пов'язаних контрагентів становить 150 млн грн із можливістю фінансування до 95% заборгованості за контрактом. Важливо, що цей механізм є відновлюваним у межах встановленого ліміту, що дозволяє бізнесу користуватися інструментом на постійній основі. Додатково держава через Національну установу розвитку бере на себе частину фінансового навантаження: базова винагорода за факторингом знижується до 13% річних, що суттєво зменшує вартість фінансування для підприємств.

2024 рік став етапом активного розвитку та вдосконалення програми. Значна увага приділялася розширенню кола банків-учасників: до партнерства приєднався один із ключових гравців ринку — АТ «ПУМБ», який уклав угоду з Національною установою розвитку наприкінці 2024 року. У 2025 році в програмі вже активно працюють 7 уповноважених факторів.

Окремим пріоритетом стала інформаційна підтримка бізнесу. Протягом 2024 року проводилися вебінари, навчальні заходи та комунікаційні кампанії для підприємців, створювалися відеоісторії успіху. Інформаційна стратегія Установи передбачала тісну взаємодію з банками та регіональними бізнес-спільнотами, що дало змогу залучити до програми ширше коло учасників.

Не менш важливим результатом стало змінене ставлення підприємців до самого інструменту факторингу. Сьогодні дедалі більше компаній впевнено користуються ним у повсякденній діяльності, переконавшись, що державна підтримка є стабільною та реально працює.

За прогнозами на 2026 рік очікується подальше зростання програми. Уповноважені банки-фактори, з огляду на результати та динаміку 2025 року, оцінюють потенційні обсяги фінансування на рівні до 2,5 млрд грн. Відповідно до паспорта бюджетної програми на 2026 рік на реалізацію «Доступного факторингу» передбачено 200,0 млн грн бюджетних коштів. Для порівняння, у 2025 році було використано 66,1 млн грн. Запланованого обсягу фінансування достатньо для забезпечення прогнозованого розвитку програми, зокрема з урахуванням активного нарощування присутності в ній АТ «ПУМБ».

«Доступний факторинг» — це реальна підтримка тих, хто вже сьогодні будує економіку України попри всі виклики воєнного часу. Це фінансовий інструмент, який працює в інтересах бізнесу: швидко, гнучко, прозоро й за активної участі держави.

14 грудня
2023

Старт
програми

Підтримка
виробників

Мета

Що таке
факторинг

Як працює
програма

Кому доступне
фінансування

150 млн
гривень

Ліміт
фінансування

Від суми
вимоги

Розмір
фінансування

зменшення
% до 13%

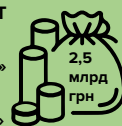

Компенсація
винагороди

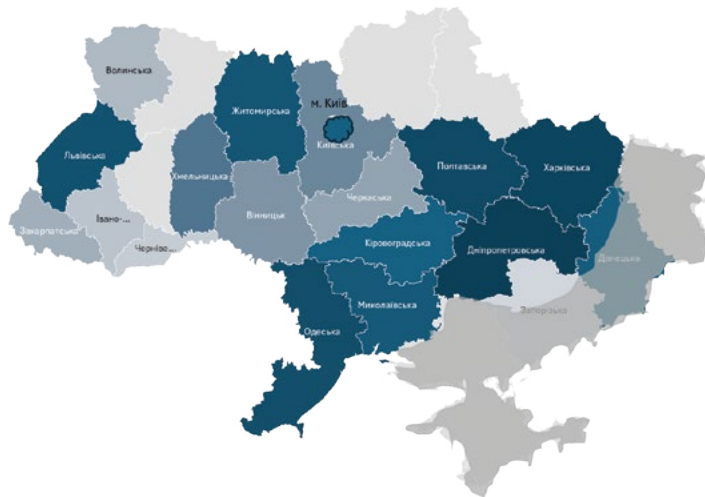
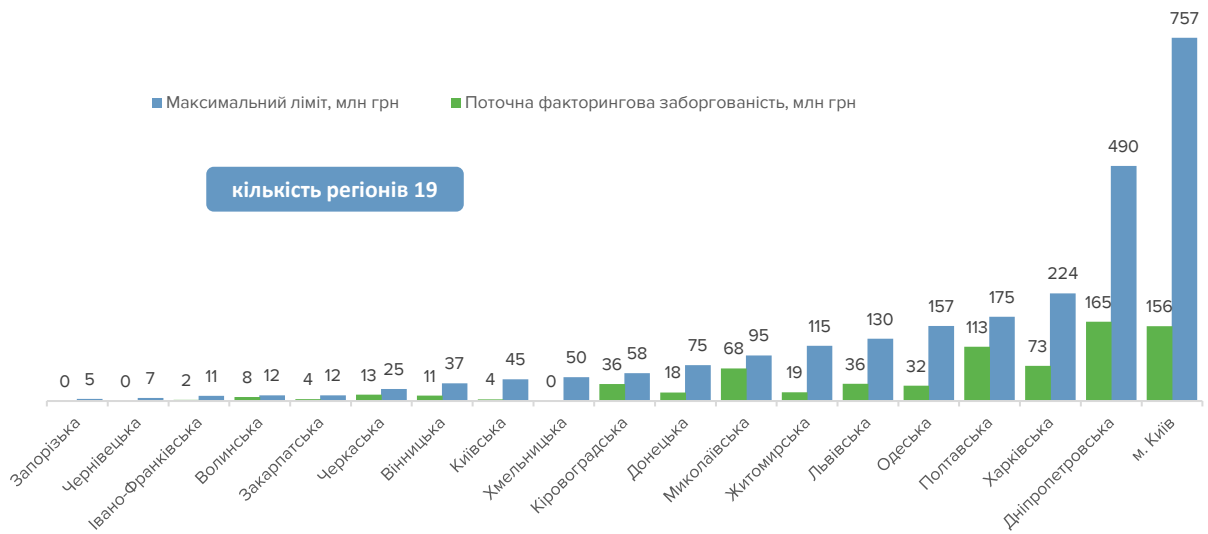
- Програма «Доступний факторинг», ініційована Міністерством фінансів та Міністерством економіки України, стартувала **14 грудня 2023 року** як частина державної ініціативи для підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу. Програма є новим фінансовим інструментом, що допомагає ММСП забезпечити оборотний капітал. Реалізацію програми у IV кв. 2023 року розпочала Національна установа розвитку.
- Основна мета цієї програми – допомогти підприємцям отримати доступне фінансування на вигідних умовах. Факторинг дозволяє компаніям швидко отримувати необхідні кошти без додаткового боргового навантаження, що сприяє покращенню ліквідності та стабільній роботі бізнесу. **Залучено 11 банків-факторів**

Залучено 11 банків-факторів:

- АТ «ТАСКОМБАНК»
- ПАТ «МТБ БАНК»
- АТ «КОМІНБАНК»
- АТ «КБ ГЛОБУС»
- АТ «ОТП БАНК»
- ПАТ «ВСТ БАНК»
- АТ «ПУМБ»
- АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»
- АТ «АБ «РАДАБАНК»
- АТ «СЕНС БАНК»
- АТ «КРИСТАЛБАНК»

- Факторинг – це фінансовий інструмент, який допомагає бізнесу отримувати гроші за відвантажені товари або надані послуги ще до того, як клієнт здійснить оплату. У межах програми підприємство за відповідний відсоток передає банку (уповноваженому фактору) своє право вимоги до покупця за неоплачені товари або послуги, отримуючи фінансування раніше, ніж покупець розрахується
- Програма розроблена відповідно до Порядку надання фінансової державної підтримки за договорами факторингу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 28 (зі змінами від 22.09.2023), який визначає умови, критерії та механізм її реалізації. **124 договори між ММСП і банками-факторами**
- Програма надає можливість українським виробникам товарів, послуг або робіт українського походження, що призначені для продажу (оплатної передачі), отримувати доступне фінансування через банки-фактори, які співпрацюють із Національною установою розвитку. **19 регіонів-учасників**
- Максимальний ліміт фінансування за договором факторингу для одного суб'єкта підприємництва (і його пов'язаних контрагентів) не може перевищувати 150 млн грн. Фінансування є відновлюваним у межах цього ліміту. **2,48 млрд грн становить загальний ліміт фінансування**
- До 95% грошових вимог за договорами факторингу для покращення ліквідності підприємств. **760 млн грн становить поточний обсяг вибраних коштів за факторингом**
- Національна установа розвитку компенсує підприємцям частину витрат на базову винагороду за договором факторингу, знижуючи її до рівня 13% річних. **95,3 млн грн становить сума компенсації ММСП базової винагороди**

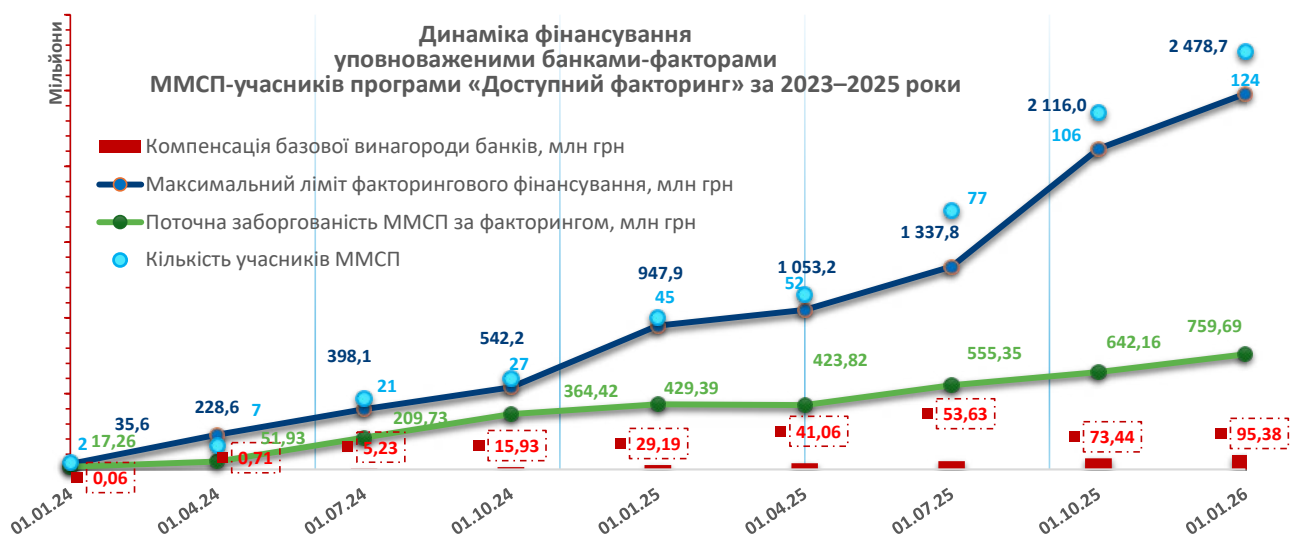

Установа компенсує частину відсоткової ставки за факторинговими операціями, що здешевлює послугу для бізнесу.

Підприємці можуть отримати фінансування без необхідності надавати заставу.

Державна підтримка реалізується через банки, які відповідають встановленим критеріям та підписали договір із Установою.

14 грудня 2023	Підтримка виробників	Механізм фінансування	Мікро-, малий, середній бізнес	Українські виробники	150 млн гривень	Від суми вимоги	зменшення % до 13%
Старт програми	Мета	Факторинг	3 ким працює програма	Кому доступне фінансування	Ліміт фінансування	Розмір фінансування	Компенсація винагороди
Мінфін та Мінекономіки	Умови - ПКМУ від 24.01.2020 № 28	Залучено 11 банків-факторів	124 договори між ММСП і банками-факторами	19 регіонів-учасників	2,48 млрд грн становить загальний ліміт фінансування	760 млн грн становить обсяг поточного факторингу	95,3 млн грн компенсація винагороди

Аналіз структури ММСП - учасників та прогноз фінансування у 2026 році

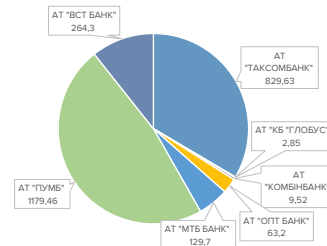
Фінансування ММСП за розміром підприємства

Стан фінансування за договорами факторингу за галузями, млн грн

Участь уповноважених факторів у програмі станом на 01.01.26, у розрізі банків, млн грн

Прогноз рівня фінансування за програмою, млн грн

Згідно з паспортом бюджетної програми на 2026 рік заплановано загальний фонд використання бюджетних коштів за програмою «Доступний факторинг» 200 млн грн.

Активно нарощує свою присутність у програмі АТ «ПУМБ». Бюджетних коштів, запланованих на програму, буде достатньо на поточний рівень розвитку програми згідно з прогнозом уповноважених факторів.

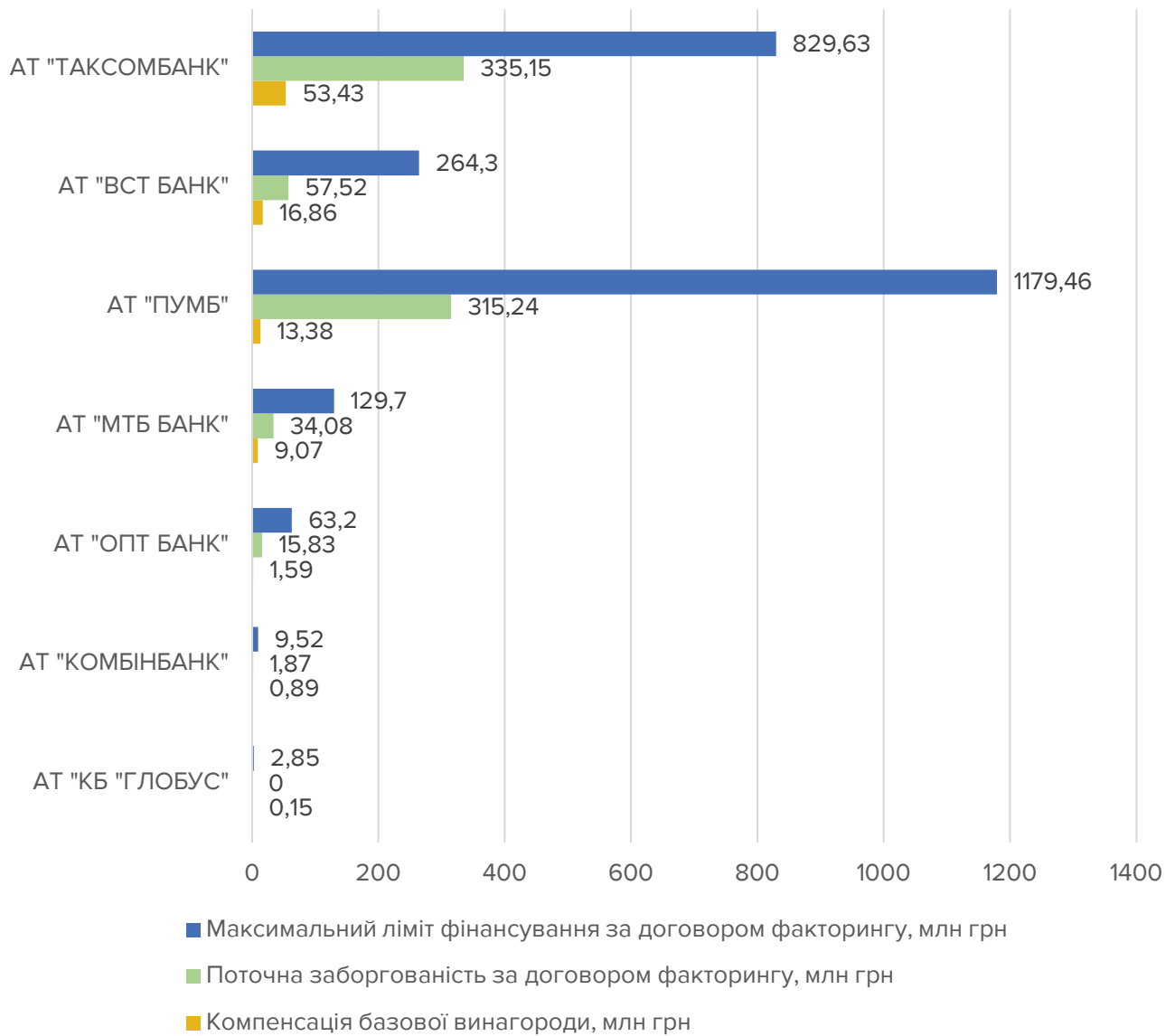
Програма демонструє стабільне зростання фінансування, що свідчить про її успішну реалізацію та зростаючий попит.

Очікуване збільшення компенсацій компенсацій у 2026 році вказує на підвищення доступності підтримки для бізнесу.

Різке зростання фінансування у 2025 році спричинене залученням додаткових банків-учасників, у т.ч. з найбільшими можливостями АТ «ПУМБ».

Уповноважені банки-фактори, активні учасники програми станом на 01.01.2026

Кількість активних факторів: 7

ІСТОРІЯ УСПІХУ

Зі Слов'янська — по всій Україні: як кераміка з білої глини допомагає тримати лінію життя

Артем Маринюк — засновник бренду «NANA CERAMICS» — виробляє керамічні вази, горщики та сувеніри з білої глини у прифронтовому Слов'янську. Його бізнес — це справжнє сімейне підприємство, започатковане ще наприкінці 1990-х батьками, яке він повністю взяв під свою відповідальність у 2020 році. Зараз у команді — Артем із дружиною та ще троє найманих працівників.

Унікальність «NANA CERAMICS» — не лише у дизайні та якості, а й у самому матеріалі: біла глина, з якої виготовляються вироби, добувається саме в Слов'янську. «Це одна з головних причин, чому ми не можемо покинути місто, навіть попри війну. Уся Україна, а подекуди і Європа, використовує цю глину для керамічного виробництва. Якщо Слов'янськ втратимо — втратимо і сировину», — пояснює Артем.

Війна як виклик і перезапуск

Після початку повномасштабного вторгнення підприємство не працювало пів року. Через загрозу обстрілів Артем із родиною евакуювався. Але щойно ситуація в місті стала відносно стабільною, повернувся — і почав відновлювати виробництво. Буквально: з новою логістикою, новими клієнтами, каналами збуту.

«Ми повністю змінили стратегію. Якщо раніше продавали великим клієнтам і не дуже переймалися маркетингом, то тепер працюємо з усіма — з великими мережами, з маленькими інтернет-магазинами, з регіональними квітковими ринками. І все це завдяки соцмережам, поштовим службам і виставкам. Ми стали гнучкими й помітними», — розповідає Артем.

Повна історія за посиланням:

ІСТОРІЇ УСПІХУ

Різьблення крізь виклики: як майстер із Дніпропетровщини зберіг справу і планує навчати ветеранів

Павло Клименко із Самара, що на Дніпропетровщині — майстер художнього різьблення, який перетворив своє хобі на справу життя.

До повномасштабного вторгнення він виготовляв декоративні елементи для меблів, інтер'єру, іконостасів, мав стабільний ринок клієнтів зі сходу України та працював у кластері з іншими майстрами.

«Я хотів, щоб Самар став центром різьблення Лівобережної України», — каже Павло.

24 лютого 2022 року повністю змінило життя підприємця. «Я в один день втратив ринок. Більшість клієнтів були з Донецької, Харківської, Запорізької областей. Хтось виїхав, хтось залишився в окупації».

Щоб адаптуватися до нових умов, Павло вирішив модернізувати майстерню, створити сайт, відкрити нові послуги — і подався на грантову програму EU4Business.

«Це перша програма, де на кожному етапі був зворотний зв'язок. Все зрозуміло, просто, швидко. І це дуже надихає».

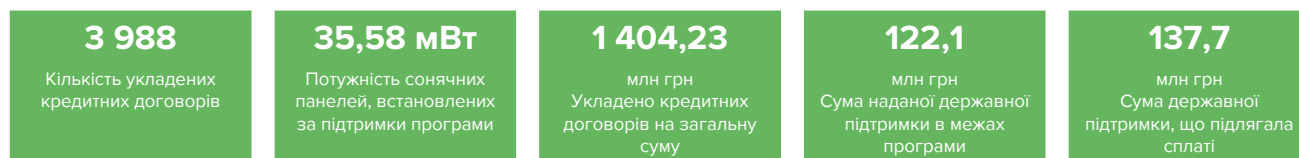
Повна історія за посиланням:

4.2. Державні програми фінансової підтримки домогосподарств з компенсації процентів

4.2.1. Програма «Енергонезалежність фізичних осіб – власників домогосподарств»

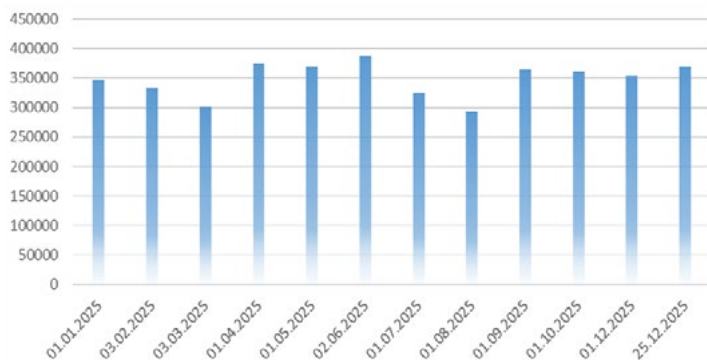

Програма «Енергонезалежність фізичних осіб — власників домогосподарств» спрямована на підтримку громадян України у переході до альтернативних джерел енергії та підвищення енергетичної стійкості домогосподарств.

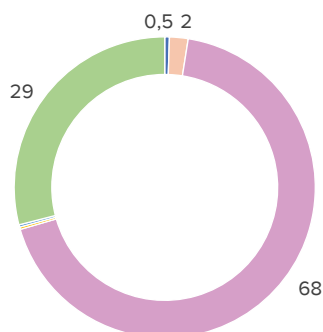
Ключовим механізмом програми є компенсація відсоткових ставок за кредитами, що залучаються для придбання та встановлення гібридних систем електропостачання, зокрема сонячних панелей, інверторів і систем накопичення енергії. Програму запроваджено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 року № 673.

Вона передбачає надання пільгових кредитів під 0% річних строком до 10 років на суму до 480 тис. грн через уповноважені банки. Такий фінансовий інструмент робить інвестиції в автономні та енергоефективні рішення більш доступними для широкого кола домогосподарств. Реалізація програми сприяє зменшенню залежності населення від централізованого енергопостачання, підвищенню енергетичної безпеки в умовах воєнних викликів, а також стимулює розвиток «зеленої» енергетики в Україні, формуючи довгострокові передумови для сталого розвитку енергосистеми.

Розвиток Програми у розрізі сум наданих кредитів власникам домогосподарств та встановлених потужностей сонячних панелей

Кількість погоджених заявок у розрізі банків

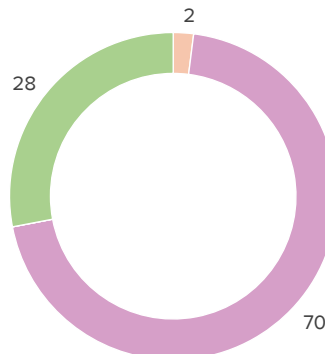
■ АБ "УКРГАЗБАНК" ■ АТ "КБ "ГЛОБУС" ■ АТ "ОЩАДБАНК"
■ АТ "ПОЛТАВА-БАНК" ■ АТ "СЕНС БАНК" ■ АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Програма «Енергонезалежність фізичних осіб — власників домогосподарств» є презентацією урядової ініціативи, спрямованої на забезпечення енергетичної незалежності України.

З початку дії в 2024 році спостерігається інтерес домогосподарств до програми: сума наданих кредитних коштів у межах програми має стійку тенденцію до збільшення та станом на 31.12.2025 склала 1 404,2 млн грн.

Серед банків-партнерів найактивнішими є АТ «Ощадбанк» та ПАТ КБ «Приватбанк» за кількістю погоджених заявок на кредитування та потужністю встановлених сонячних панелей.

Потужність сонячних панелей у розрізі банків

■ АБ "УКРГАЗБАНК" ■ АТ "КБ "ГЛОБУС" ■ АТ "ОЩАДБАНК"
■ АТ "ПОЛТАВА-БАНК" ■ АТ "СЕНС БАНК" ■ АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Область України	Потужність установки, кВт
Київська область та м. Київ	5 386,56
Львівська область	3 958,22
Івано-Франківська область	2 392,66
Дніпропетровська область	1 695,69
Закарпатська область	1 418,87
Полтавська область	1 966,53
Кіровоградська область	425,305
Черкаська область	1 350,24
Рівненська область	2 281,11
Одеська область	1 140,02
Чернівецька область	1 566,34
Вінницька область	1 539,42
Чернігівська область	1 070,30
Хмельницька область	1 390,15
Волинська область	1 599,21
Житомирська область	937,68
Сумська область	504,43
Миколаївська область	1 075,35
Харківська область	411,35
Тернопільська область	730,15
Запорізька область	181,33

Найбільші обсяги встановлених потужностей сонячних панелей домогосподарствами в розрізі адміністративно-територіального поділу у 2025 році зафіксовано в Київській області та місті Києві, а також у Львівській та Івано-Франківській областях. Таке лідерство цих регіонів пояснюється поєднанням кількох факторів, зокрема високою платоспроможністю населення, значною концентрацією приватної забудови, а також активнішою поінформованістю громадян щодо можливостей державної підтримки у сфері енергоефективності та відновлюваної енергетики. Західні регіони, зокрема Львівська та Івано-Франківська області, традиційно демонструють високий рівень залучення до проєктів відновлюваної енергетики, що обумовлено як сприятливими природними умовами, так і суспільним запитом на енергетичну автономність. Високі показники столичного регіону, своєю чергою, відображають концентрацію фінансових ресурсів та кращий доступ до банківських продуктів і сервісної інфраструктури для встановлення сонячних електростанцій. Водночас географія реалізації програми не обмежується окремими областями. Адміністративний розподіл встановлених потужностей свідчить про зацікавленість домогосподарств у всіх регіонах України, що підтверджує загальнонаціональний характер програми та її роль як ефективного інструменту підвищення енергонезалежності населення. Така динаміка створює передумови для подальшого масштабування програми та формування більш стійкої, децентралізованої енергетичної системи країни.

4.3. Міжнародні програми з рефінансування видатків бюджету України за державними програмами НУР

4.3.1. Екстрений проєкт надання інклюзивної підтримки для відновлення сільського господарства України (ARISE)

У 2022–2025 роках Національна установа розвитку брала участь у реалізації масштабного міжнародного проєкту Ukraine Agriculture Recovery Inclusive Support Emergency (ARISE), спрямованого на підтримання українського аграрного сектору в умовах повномасштабної війни та забезпечення продовольчої безпеки України та світу.

Проєкт ARISE був ініційований Світовим банком спільно з Урядом України як комплексний механізм підтримання аграрного виробництва в умовах воєнної кризи. Його ключовою метою стало забезпечення безперервності посівної та збиральної кампаній, а також створення

умов для інклюзивного відновлення сільського господарства, зокрема шляхом розширення доступу малих агровиробників до фінансування та державної підтримки.

Водночас ARISE став прикладом того, як навіть в умовах війни українські державні інституції продовжують відігравати провідну роль у реалізації політик підтримання економіки та підприємництва. Проєкт був розроблений як рамковий механізм фінансування обсягом 700 млн доларів США із застосуванням інструментів швидкого реагування на кризові та надзвичайні ситуації.

Початковий пакет фінансування включає:

У межах проєкту реалізовувалися два ключові напрями підтримки:

Важливу роль у реалізації ARISE відіграла Національна установа розвитку, яка виступала одним із ключових інституційних партнерів у впровадженні фінансових інструментів підтримки аграрного сектору. Установа забезпечувала адміністрування та реалізацію окремих компонентів проєкту, пов'язаних із розширенням доступу агровиробників до фінансування, зокрема через

механізми доступного кредитування та інструменти розподілу ризиків.

Реалізація проєкту сприяла підтримці тисяч українських фермерських господарств, у тому числі малих виробників, які працювали в умовах обмеженого доступу до ліквідності, порушеної логістики, зростання витрат та постійних ризиків

воєнного часу. Завдяки інструментам ARISE аграрії отримали можливість продовжувати виробництво, проводити посівну кампанію, оновлювати технічну базу та підтримувати економічну активність у громадах.

Окремим важливим компонентом реалізації проєкту стало впровадження екологічних стандартів відповідно до вимог Світового банку. Усі механізми підтримки, що реалізовувалися в

межах ARISE, враховували вимоги Environmental and Social Framework (ESF) Світового банку — системи екологічних та соціальних принципів, спрямованих на забезпечення сталого, безпечного та інклюзивного розвитку.

У межах реалізації проєкту Національна установа розвитку забезпечувала інтеграцію відповідних екологічно-соціальних підходів у процеси адміністрування програм підтримки, зокрема:

- дотримання вимог щодо екологічної безпеки та відповідального використання природних ресурсів;
- врахування принципів інклюзивності та недискримінації;
- забезпечення прозорості процедур відбору отримувачів підтримки;
- оцінку потенційних екологічних і соціальних ризиків під час реалізації заходів;
- впровадження механізмів розгляду звернень та скарг учасників програм.

Особлива увага приділялася підтримці малих агровиробників та забезпеченню рівного доступу до фінансових інструментів для різних категорій сільськогосподарських виробників, зокрема у вразливих та постраждалих від війни регіонах. Такий підхід відповідав принципам сталого відновлення, які є базовою вимогою міжнародних фінансових організацій при реалізації програм післякризового відновлення.

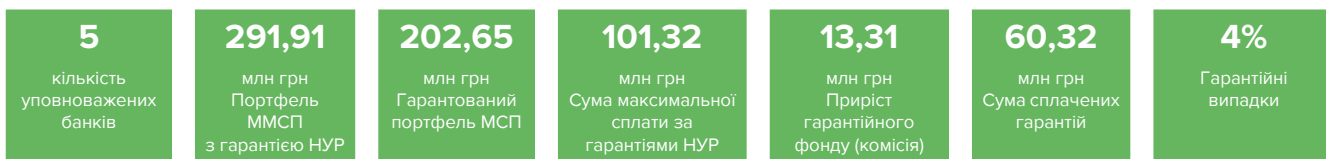
Впровадження екологічно-соціальних стандартів у межах ARISE також сприяло посиленню інституційної спроможності Національної установи розвитку щодо роботи за міжнародними

стандартами управління проєктами, ризиками, прозорістю та підзвітністю.

Участь Національної установи розвитку у впровадженні ARISE стала важливим етапом посилення ролі установи в реалізації міжнародних програм підтримки підприємництва та розвитку фінансових інструментів для мікро-, малого та середнього бізнесу, зокрема в аграрному секторі. Проєкт також став прикладом ефективної координації між Урядом України, міжнародними фінансовими організаціями та національними інституціями розвитку задля підтримки економічної стійкості країни в умовах війни.

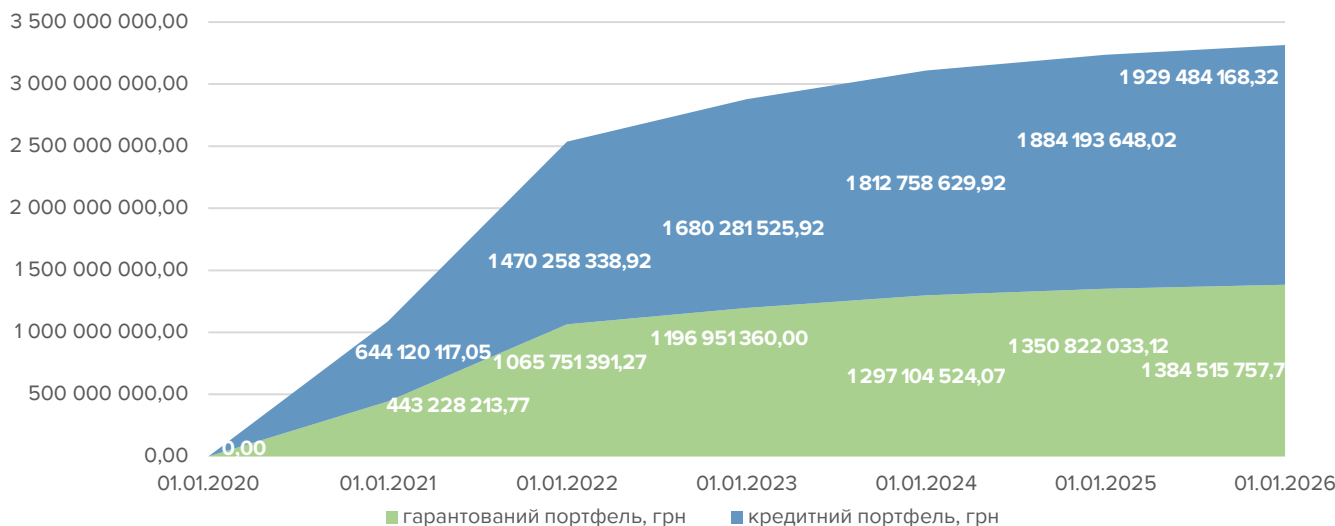
4.4. Програма кредитних гарантій НУР

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ В ЧАСТИНІ КРЕДИТНИХ ГАРАНТІЙ СТАНОМ НА 01.01.2026

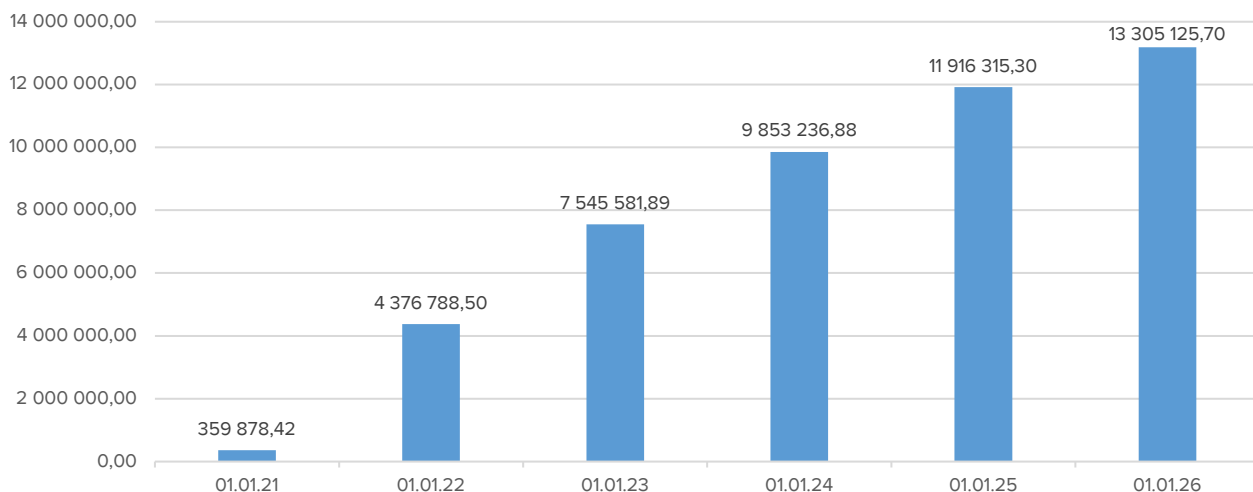

У межах Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» Національна установа розвитку у 2025 році продовжує надавати портфельні державні кредитні гарантії через уповноважені банки за кредитами для суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва (ММСП). Суть цього механізму полягає в тому, що держава бере на себе частину кредитного ризику бізнесу. Завдяки цьому банки отримують можливість активніше кредитувати ММСП, зокрема підприємства з обмеженою заставною базою або підвищеним рівнем ризику, а обсяги доступного фінансування на ринку зростають. Розмір портфельної кредитної гарантії становить від 50% до 80% суми окремого кредиту ММСП, водночас сукупний обсяг державних гарантій не може перевищувати 50% загального гарантованого портфеля кредитів такого бізнесу в кожному уповноваженому банку. Така модель дозволяє збалансувати інтереси держави й фінансового сектору та забезпечити ефективне використання бюджетних ресурсів.

Історична динаміка кредитного та гарантованого портфелів

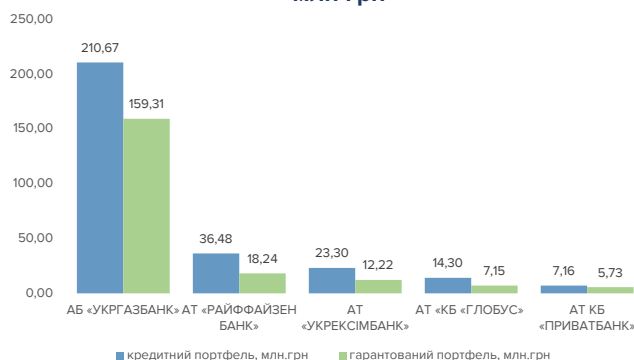

Збільшення гарантійного фонду за рахунок комісії за надання гарантії, грн

З моменту запровадження механізму кредитних гарантій Національна установа розвитку надала уповноваженим банкам портфельні гарантії на суму 1,38 млрд грн у межах кредитного портфеля ММСП обсягом 1,92 млрд грн. Завдяки цьому інструменту малий і середній бізнес отримав ширший доступ до банківського фінансування, зокрема в умовах підвищених ризиків та обмеженої заставної бази. За період 2020–2025 років приріст коштів гарантійного фонду склав 13,31 млн грн. Його формування забезпечено за рахунок комісії за надання гарантії в розмірі 0,5% річних від суми гарантованого портфеля кредитів ММСП. Водночас виплати за вимогами уповноважених банків становили 60,32 млн грн, що відповідає 4% від загального обсягу гарантованого портфеля. Такі показники свідчать про контрольований рівень ризику та фінансову стійкість моделі державних портфельних гарантій.

Портфель гарантій у розрізі уповноважених банків, млн грн

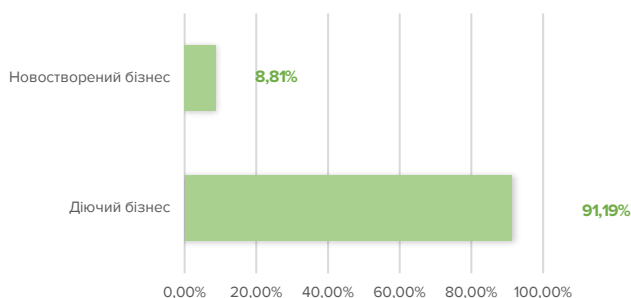
Рівень поточного кредитного портфеля ММСП з гарантією НУР станом на 01.01.2026 становить 291,91 млн грн, при цьому рівень гарантованого портфеля ММСП — 202,65 млн грн.

ГАЛУЗЕВА СТРУКТУРА ГАРАНТОВАНОГО ПОРТФЕЛЯ, %

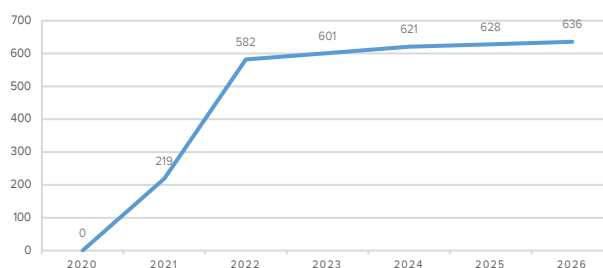
За галузевим напрямом найбільшу частку діючого портфеля становлять кредити, забезпечені гарантією НУР, які отримали ММСП у сфері торгівлі, дещо нижчою є частка промислових виробників та виробників сільськогосподарської продукції, решта галузей мають значно нижчий показник.

РОЗПОДІЛ ГАРАНТОВАНОГО ПОРТФЕЛЯ ЗА КАТЕГОРІЯМИ ММСП, %

Переважну частину гарантованого портфеля становлять кредити, надані представникам діючого бізнесу, що обумовлено необхідністю покриття ризиків, які виникають під час ведення господарської діяльності ММСП в умовах воєнного стану.

КІЛЬКІСНА ДИНАМІКА ПОРТФЕЛЯ ГАРАНТІЙ

Протягом строку реалізації програми «Доступні кредити 5-7-9%» уповноваженими банками було укладено 636 кредитних договорів, забезпечених гарантією НУР.

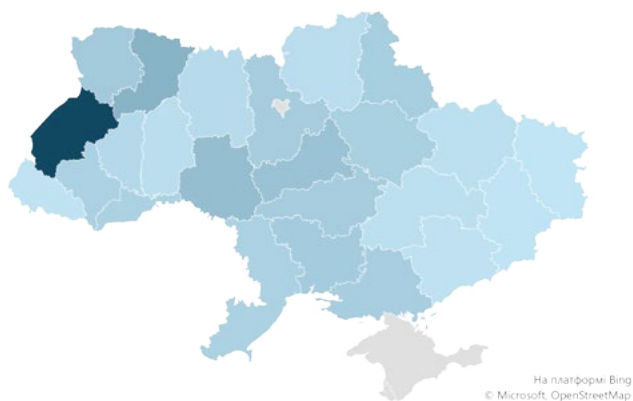
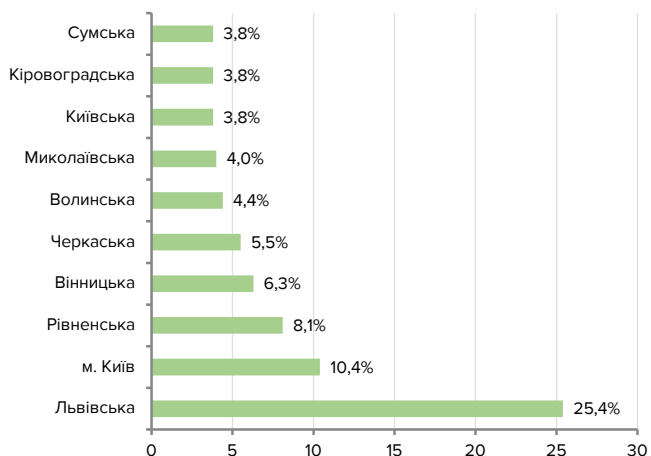
4.5. Кредитні програми підтримки фінансування ММСП

4.5.1. Програма мікрокредитування

Основні параметри Програми

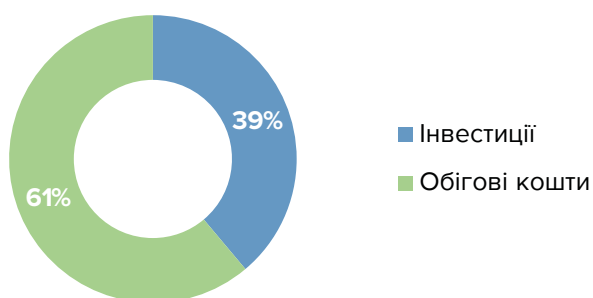
Мета	Підтримка фінансування господарської діяльності мікро-, малих та середніх підприємств та розвиток системи мікрокредитування
Початок реалізації	1997 рік
Джерело фінансування	Власні кошти
Партнерські банки за програмою	
Поточний борг партнерських банків	€23,60 млн
Процентна ставка для ММСП	Ринкова, без обмеження
Кількість кредитів, наданих ММСП з початку програми	164 671
Обсяг наданих кредитів	€873 млн
Напрями	Усі ММСП

РЕГІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ПОТОЧНОГО ПОРТФЕЛЯ, ТОП-10

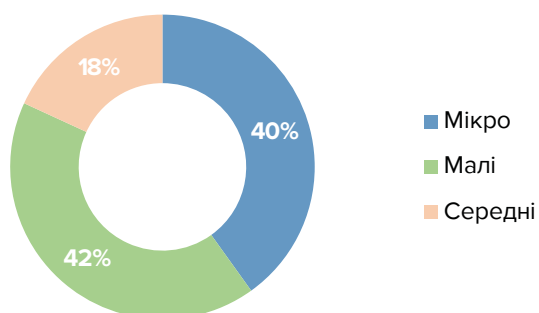

Програма продемонструвала стабільне, але стримане зростання. За 2025 рік банки-партнери видали 245 нових субкредитів на загальну суму близько 11,8 млн євро, що відповідає приросту 10,9% до сукупного обсягу з початку нової фази програми. Кредитування за рахунок коштів НУР збільшилося на 6 млн євро (з 17,6 млн до 23,6 млн євро), що свідчить про подальшу підтримку валютного сегменту.

ЗА ЦІЛЮВИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

ЗА РОЗМІРОМ ПІДПРИЄМСТВ

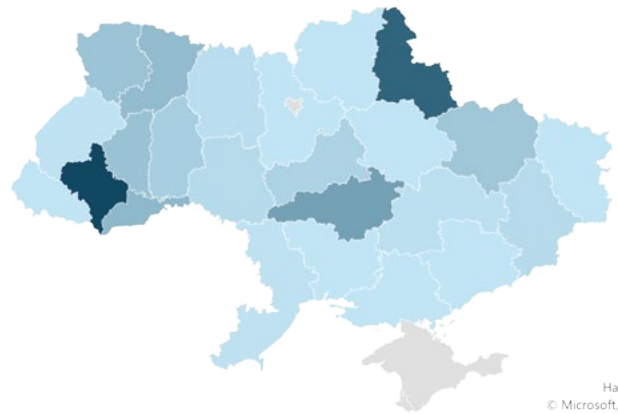
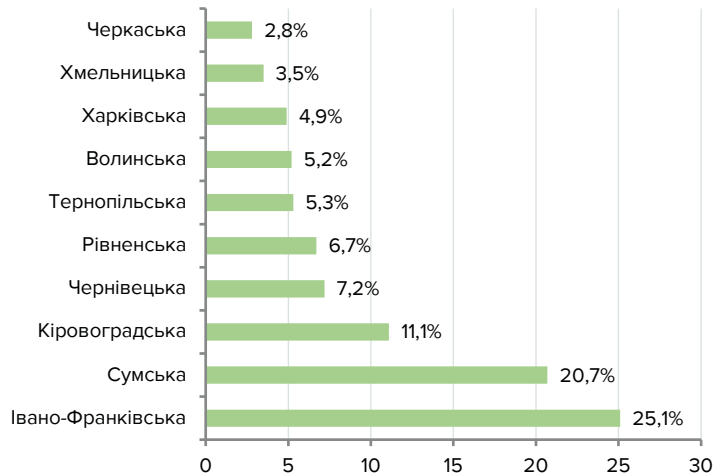

4.5.2. Програма кредитування ММСП у пріоритетних галузях

Основні параметри Програми

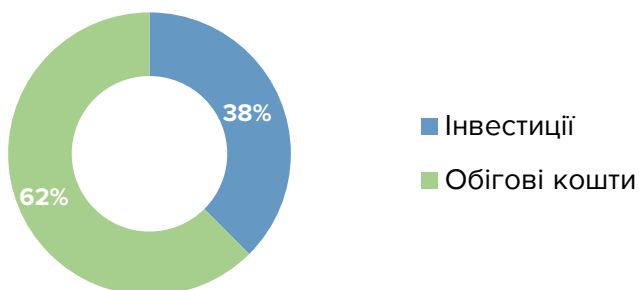
Мета	Кредитування ММСП у пріоритетних галузях економіки України (секції А, С, D, E, F, I)
Початок реалізації	2010 рік
Джерело фінансування	Власні кошти
Партнерські банки за програмою	
Поточний борг партнерських банків	€160 млн
Процентна ставка для ММСП	UIRD (3 місяці) + 5 процентних пунктів
Кількість кредитів, наданих ММСП з початку програми	618
Обсяг портфеля кредитів МСП з початку програми	€824,5 млн
Пріоритетні напрями	Сільське господарство, переробна промисловість, готелі та ресторани, зелений туризм, будівництво (включно з комунікаціями), енергоефективність

РЕГІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ПОТОЧНОГО ПОРТФЕЛЯ, ТОП-10

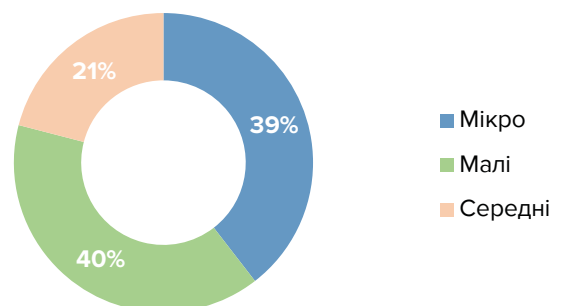

Програма перебуває у стані фактичної стабілізації. За 2025 рік видано 13 нових субкредитів обсягом 38,3 млн грн (+13,4% до сукупного обсягу з початку програми), причому IV квартал додав один новий субкредит. Поточний портфель за обсягом практично не змінився (+0,6%).

ЗА ЦІЛЬОВИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

ЗА РОЗМІРОМ ПІДПРИЄМСТВ

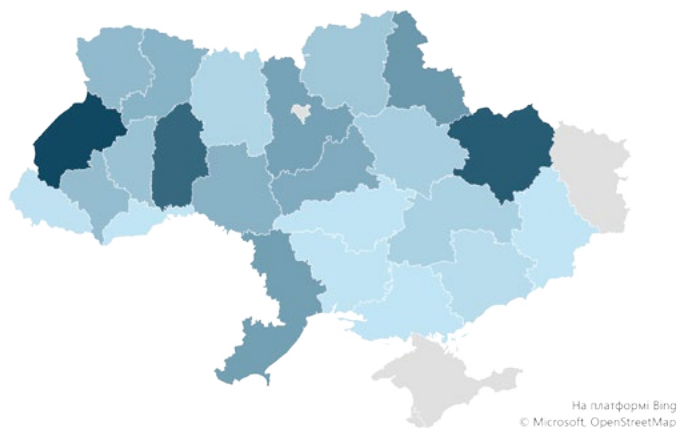
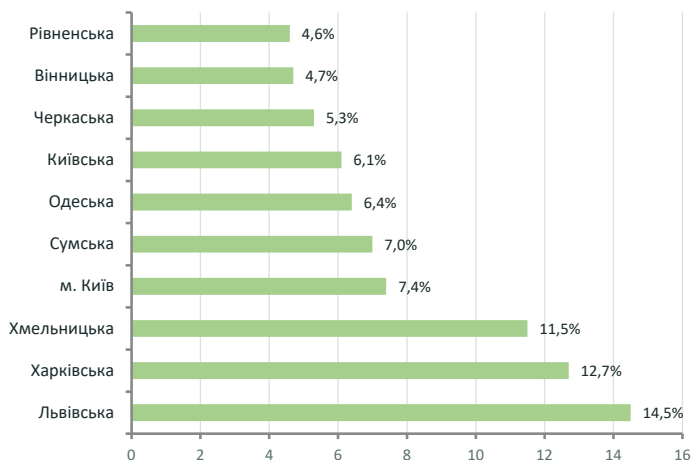

4.5.3. Програма підтримки інвестицій ММСП за пріоритетними напрямками

Основні параметри Програми

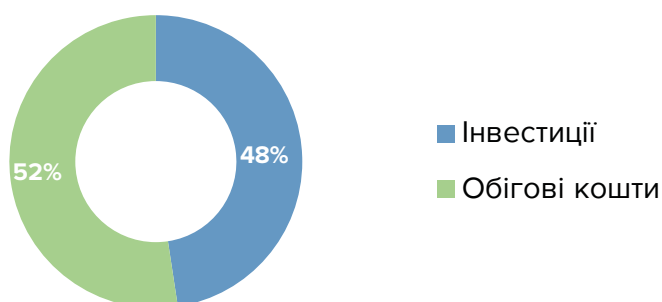
Цілі програми	Фінансування інвестиційних проектів МСП у пріоритетних секторах української економіки
Початок реалізації	2017 рік
Джерело фінансування	Кредит від уряду Німеччини через KfW у рамках проекту «Підтримка малих і середніх підприємств»
Партнерські банки за програмою	
Поточний борг партнерських банків	€700,0 млн
Процентна ставка для ММСП	UIRD (3 місяці) + 5 процентних пунктів
Кількість кредитів, наданих ММСП з початку програми	784
Обсяг портфеля кредитів МСП з початку програми	€2 284 млн
Пріоритетні напрямки	Сільське господарство, переробна промисловість, готелі та ресторани, постачання електроенергії / газу / пари та кондиціонування повітря, заходи енергоефективності

РЕГІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ПОТОЧНОГО ПОРТФЕЛЯ, ТОП-10

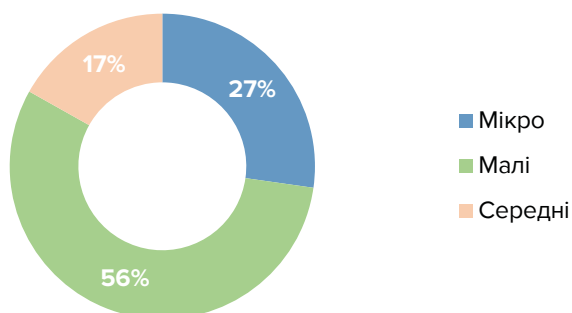

Це найбільш динамічна гривнева програма за результатами 2025 року. Кількість виданих субкредитів зросла на 45%, сукупний обсяг субпортфеля ММСП — на 33%. Кредитування банків-партнерів зросло на 200 млн грн (+40%, з 500 млн грн до 700 млн грн), що стало основним джерелом нарощення активності. Поточний портфель збільшився за обсягом на 147%, за кількістю кредитних договорів на 144%, тобто розмір середнього субкредиту в активному портфелі залишається стабільним і становить близько 2 млн грн.

ЗА ЦІЛЬОВИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

ЗА РОЗМІРОМ ПІДПРИЄМСТВ

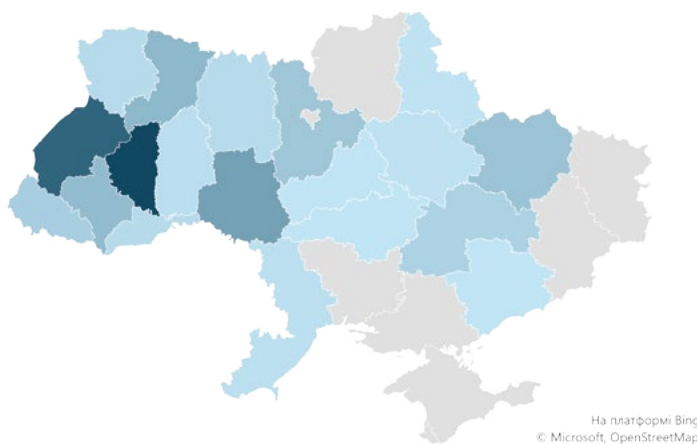
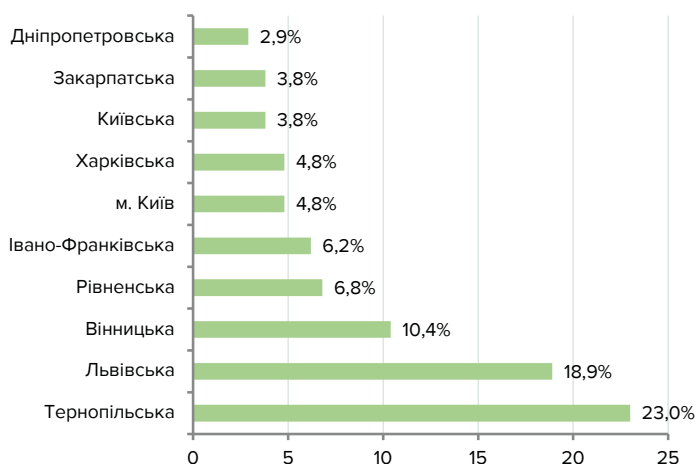

4.5.4. Програма «Додай енергії твоєму бізнесу»

Основні параметри Програми

Цілі програми	Фінансування інвестиційних проектів. Зниження споживання енергії та викидів CO ₂ щонайменше на 20% у господарській діяльності МСП
Початок реалізації	2022 рік
Джерело фінансування	Кредит від уряду Німеччини через KfW
Партнерські банки за програмою	
Поточний борг партнерських банків	€338 млн
Процентна ставка для ММСП	UIRD (3 місяці) + 5 процентних пунктів
Кількість кредитів, наданих ММСП з початку програми	160
Обсяг портфеля кредитів МСП з початку програми	€440,3 млн

РЕГІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ПОТОЧНОГО ПОРТФЕЛЯ, ТОП-10

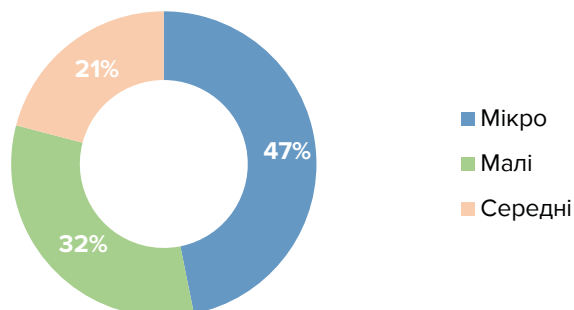

Програма перебуває на стадії активного розгортання. За 2025 рік кількість виданих субкредитів зростає на 51%. Кредитування банків-партнерів зросло на 173,8 млн грн (з 164 млн грн до 338 млн грн, +106%).

ЗА ЦІЛЬОВИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

ЗА РОЗМІРОМ ПІДПРИЄМСТВ

ІСТОРІЇ УСПІХУ

«Грант — це можливість прискорити важливе». Як сімейна амбулаторія з Миколаївщини використовує грантову підтримку для автономної роботи

У 2018 році, після впровадження медичної реформи, яка дозволила приватним закладам укладати державні контракти, у Первомайську на Миколаївщині відкрилася Сімейна амбулаторія на Грушевського. Її заснувала Катерина Коровкіна — лікарка з понад 20-річним досвідом у сфері сімейної медицини, яка поєднує щоденну практику з веденням власного медичного бізнесу.

Сьогодні в амбулаторії працює троє лікарів — два сімейні та педіатр — і п'ятеро осіб молодшого медичного персоналу. Обслуговують близько 5 тисяч пацієнтів, і на черзі ще десятки охочих підписати декларацію. «У нас уже закритий набір пацієнтів. Є черга, а ми думаємо про розширення — і штату, і приміщення».

Уроки війни: від блекаутів до енергостійкості

Повномасштабна війна не оминула Первомайськ, хоча саме місто не був під окупацією. Міграція, тривоги, напруження, гуманітарні виклики.

«Ми зібралися на третій день. Я запитала: хто готовий залишатися і працювати? Вся команда сказала: залишаємося. І тоді ми прийняли рішення: обслуговуємо всіх, незалежно від декларацій. Це була наша лінія фронту», — пригадує підприємниця.

Первомайськ став логістичним хабом для переселенців із півдня Миколаївщини та Херсонщини. У перші місяці амбулаторія обслуговувала всіх, хто звертався, навіть без декларації чи документів. У сховищі, куди спускалися під час тривоги, облаштували мобільний медпункт.

«Були випадки, коли людина просто падала в укритті — тиск, серце. Наші медсестри надавали допомогу там, на місці», — додає Катерина.

Згодом найбільшим викликом стали блекауты: холодильники з вакцинами, електронна система охорони здоров'я, діагностика — усе залежало від електропостачання. Два місяці амбулаторія працювала виключно на генераторі. Це коштувало дорого і не було стабільним.

«Медичне обладнання не дружить із генератором. Кардіограф, наприклад, під час роботи від генератора дає спотворені результати. Це ризик для пацієнта», — пояснює жінка.

Повна історія за посиланням:

ІСТОРІЇ УСПІХУ

Ефір, який не згас

Під час війни інформація рятує. Саме тому ворог першим намагається заглушити голоси, що говорять правду. Для прикордонних і прифронтових громад — таких, як на Сумщині, — місцеве мовлення стає не просто джерелом новин, а голосом надії, зв'язком зі світом і знаком, що рідне місто живе. Люди різного віку щодня чекають цього голосу — в новинах, у зверненнях місцевої влади, у простих вітаннях на екрані.

Катерина Касьяненко — підприємниця із Сумщини, яка зберегла локальний телеканал в Охтирці. Спершу, коли його планували закрити, а згодом попри всі виклики 2022 року.

Сьогодні її команда транслює національний телемарафон, підтримує суспільне радіо й готується до відновлення власного контенту. А допомога від проекту «Підтримка енергетичної стійкості мікро- та малих підприємств в Україні» дозволила зробити ключовий крок — перехід до енергонезалежності.

🔋 Після участі в конкурсі телеканал отримав фінансування на встановлення 36 сонячних панелей, акумуляторної системи та мережевого інвертора. Систему змонтують на даху офісу, й за сприятливої погоди вона дозволить економити до 50% електроенергії.

Публікація підготовлена за підтримки проекту «Підтримка енергетичної стійкості мікро- та малих підприємств в Україні», що реалізується у межах програми міжнародної співпраці ReACT4UA («Застосування та імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі»). Програма міжнародної співпраці спільно фінансується урядом Німеччини та Норвезькою агенцією з розвитку співробітництва (NORAD) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Мета проєкту — підвищити стійкість української економіки до періодичних відключень електроенергії та забезпечити безперебійну роботу мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП) шляхом фінансової підтримки рішень для стабільного доступу до електроенергії.

Зміст публікації є виключною відповідальністю Національної установи розвитку і не обов'язково відображає позицію уряду Німеччини, NORAD або GIZ.

Повна історія за посиланням:

4.6. Міжнародні програми грантової підтримки ММСП

4.6.1. Програма з підтримки розвитку ММСП у Криворізькому районі

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

Загальна мета програми полягає у сприянні полегшенню доступу мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП), розташованих у м. Кривий Ріг та його передмісті, до банківського фінансування для забезпечення ведення господарської та інвестиційної діяльності, а також у зміцненні стійкості економіки країни загалом в умовах війни. Для досягнення цієї мети проект посилює стійкість суб'єктів підприємництва, які забезпечують роботу (створюють нові робочі місця) та дохід для населення та підтримують здатність країни виробляти товари та послуги.

Місто Кривий Ріг розташоване у прифронтовій зоні, через що залучення банківського фінансування є практично неможливим, оскільки банки розглядають таку територію як зону високих кредитних ризиків або «червону» зону.

Програма підтримки ММСП у Криворізькому районі фінансується Урядом Великого Герцогства Люксембург через Люксембурзьке агентство з розвитку співробітництва (LuxDev) зі строком реалізації з грудня 2022 року по грудень 2026 року.

Впровадження програми забезпечує Національна установа розвитку через два банки: АТ «Ощадбанк» та АТ «КБ «ПриватБанк». Обсяг фінансування – 5 000 000 євро.

Реалізація програми для підприємців залежно від їхнього типу (мікропідприємства або малі та середні підприємства) відбувалась за двома компонентами:

Компонент I.

Гранти для мікропідприємств, спрямовані на фінансування інвестицій в основний та оборотний капітал, до 10 000 євро.

Компонент II.

Гранти, які надаються у поєднанні з банківськими кредитами для МСП, спрямовані на відшкодування до 50% суми інвестицій в основні.

УМОВИ НАДАННЯ ГРАНТОВОЇ ПІДТРИМКИ

Компонент I - Мікропідприємства (МП)			Компонент II - Малі та середні підприємства (МСП)		
Мікропідприємства	кількість працівників до 10 осіб	річний дохід €2 млн	Малі підприємства	кількість працівників до 50 осіб	річний дохід €5 млн
Тип підтримки	Грант без поєднання з банківським кредитом		Середні підприємства	до 250 осіб	€10 млн
Максимальний розмір гранту	€10 000 (без ПДВ)		Тип підтримки	Грант в поєднанні з банківським кредитом	

Сфери використання гранту

- придбання обладнання
- ремонт, перебудова комерційних приміщень
- придбання сировини та матеріалів
- виплата заробітної плати
- оренда приміщень/офісів
- інші господарські витрати

Кількість грантів **175**

У зв'язку з великою кількістю заявників у лютому 2025 року Донором було збільшено кількість грантів (з 50 до 175) та загальну суму за компонентом.

Цільове використання

Інвестиційні кредити на придбання, модернізацію або реконструкцію основних засобів МСП

Максимальна сума інвестицій	€ 100 000 (без ПДВ)	€ 200 000 (без ПДВ)
Частка гранту від суми інвестиційного проекту	50%	50%
Максимальний розмір гранту	€ 50 000 (без ПДВ)	€ 100 000 (без ПДВ)
Кількість грантів	16	9

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ СТАНОМ НА 31.12.2025

Кількість учасників програми

Компонент	Кількість учасників	Частка від загального, %
Компонент 1	175	87,5%
Компонент 2	25	12,5%
РАЗОМ	200	100%

Загальна сума виданих грантів за компонентами

Компонент	Кількість учасників	Сума грантів, грн	Сума грантів, EUR
Компонент 1	175	70 501 445,75	1 621 994,39
Компонент 2	25	45 004 293,44	1 035 393,11
РАЗОМ	200	115 505 739,19	2 657 387,50

Розподіл:

Власники бізнесу:

чоловіки — **60%**
жінки — **40%**

Створено робочих місць:

ВПО — **37**
ветерани — **11**
чоловіки — **104**
жінки — **165**

Сектори економіки

Цілі використання гранту

Пріоритетними напрямками програми є переробна промисловість, будівництво, охорона здоров'я, освіта, торгівля та сільське господарство.

Основними цілями використання грантів стало придбання основних засобів (імпортних та вітчизняних) для забезпечення ефективної підприємницької діяльності та розширення масштабів виробництва.

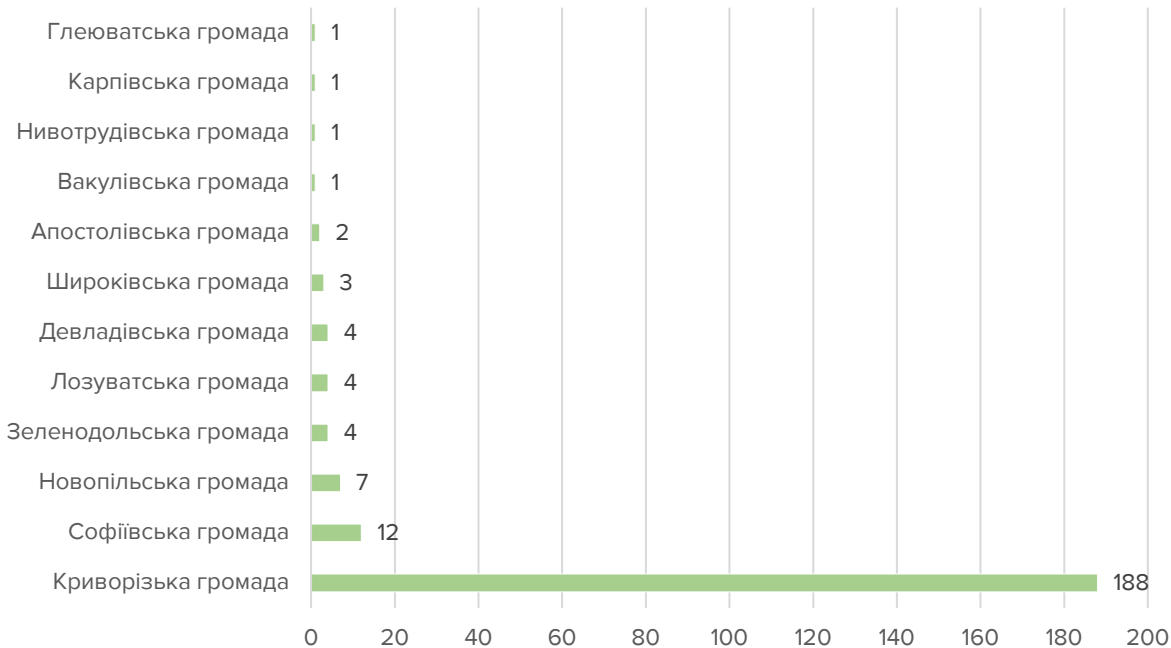
Крім того, підтримка у межах програми сприяла модернізації технічної бази підприємств, створенню нових робочих місць, зокрема для ветеранів та ВПО, а також стимулюванню сталого розвитку місцевого бізнес-середовища.

Переважає більшість грантів була спрямована на:

- придбання основних засобів для підтримки та розвитку бізнесу;
- виконання ремонтних робіт для відновлення виробничих і комерційних приміщень, пошкоджених внаслідок військової агресії;
- придбання альтернативних джерел живлення для забезпечення безперервної діяльності під час відключень електроенергії;
- придбання сільськогосподарської техніки тощо.

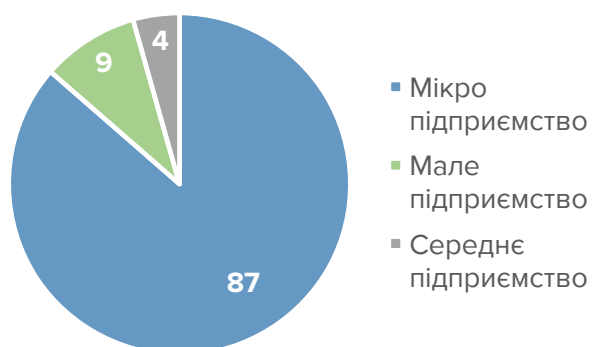

Громади – учасники програми

Форми підприємництва та гендерне співвідношення учасників

Форма суб'єкта підприємництва

Гендерне співвідношення

Переважну більшість учасників програми становлять фізичні особи – підприємці, які отримали до €10 000 в рамках Компоненту I для розвитку підприємницької діяльності.

Кількість учасників за Компонентом II (МСП) є значно меншою з таких основних причин:

- підприємці остерігаються брати на себе довгострокові фінансові зобов'язання через нестабільну економічну ситуацію та військовий стан;
- ризики, спричинені військовою агресією. Криворізький район є прифронтовою територією, що створює ризики для ведення бізнесу.

40% учасників програми — це жінки-власниці бізнесу, 60% — чоловіки, що є свідченням рівного доступу до можливостей підтримки для представників обох статей.

4.6.2. Програма «Підтримка енергостійкості мікро та малих підприємств України»

Проект «Підтримка енергетичної стійкості мікро- та малих підприємств в Україні» реалізовувався в межах програми міжнародної співпраці ReACT4UA («Застосування та імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі»). Програма міжнародної співпраці спільно фінансується урядом Німеччини та Норвезькою агенцією з розвитку співробітництва (NORAD) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Головна мета фінансової допомоги — підтримка фінансування інвестицій в енергостійкість мікро- та малих підприємств (ММП) з областей, які найбільше постраждали від руйнування енергетичної інфраструктури, шляхом надання 80 грантів у розмірі 10 000 євро мікропідприємствам

та 42 грантів у розмірі 20 000 євро малим підприємствам у поєднанні з банківським кредитом.

Під інвестиціями в енергостійкість ММП розуміються такі заходи:

- придбання українського та/або імпортного обладнання для виробництва та збереження електрики з відновлюваних та невідновлюваних джерел енергії;
- придбання енергоефективного обладнання;
- фінансування робіт та/або послуг, що є супутніми та пов'язані з введенням в експлуатацію обладнання.

Реалізація програми для підприємств відбувалася за двома компонентами:

I компонент:
мікропідприємствам надавалися гранти в розмірі до 10 000 євро в гривневому еквіваленті, які спрямовувалися на фінансування інвестицій в енергостійкість.

II компонент:
гранти надавалися суб'єктам малого підприємництва в розмірі до 20 000 євро в гривневому еквіваленті в поєднанні з банківським кредитом для посилення стійкості господарської діяльності (грантова частка становила 40% від суми банківського кредиту).

Пріоритет на участь у програмі отримали МП, які були зареєстровані та провадили господарську діяльність в межах наступного розподілу груп областей (де група 1 мала найвищий пріоритет, а група 3 — найменший):

Група 1:

Сумська, Харківська, Дніпропетровська, Миколаївська, Львівська (окрім м. Львів), Волинська, Кіровоградська області.

Група 2:

Полтавська, Одеська, Чернігівська, Київська (окрім м. Київ), Запорізька, Херсонська області.

Група 3:

Івано-Франківська, Рівненська, Закарпатська, Тернопільська, Житомирська, Хмельницька, Чернівецька, Черкаська, Вінницька, Луганська, Донецька області, м. Львів та м. Київ.

Кошти гранту мікро- та малих підприємств використовувалися на фінансування вартості придбання товарів, робіт, послуг без урахування податку на додану вартість (ПДВ), який мав сплачуватися за рахунок власних коштів підприємця.

Фінансова підтримка надавалася через чотири уповноважені банки: Ощадбанк, Банк Львів, Укргазбанк та Сенса Банк.

ПІДТРИМКА ЕНЕРГОСТІЙКОСТІ МІКРО ТА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

ПРО ПРОЄКТ

ПЕРЕДУМОВИ

- Через пошкодження енергооб'єктів запроваджено відключення світла для бізнесу.
- Часті відключення підприємств від енергосистеми зумовлюють падіння обсягів виробництва, доходів та, як наслідок, зростання збитків.
- Зростання кількості збиткових підприємств може призвести до збільшення частки непрацюючих кредитів (NPL) та погіршення фінансової стабільності України.

МЕТА

Підтримати енергетичну стійкість мікро та малих підприємств для забезпечення безперервності їх виробничого процесу шляхом підтримки фінансування інвестицій у відновлювальні джерела енергії.

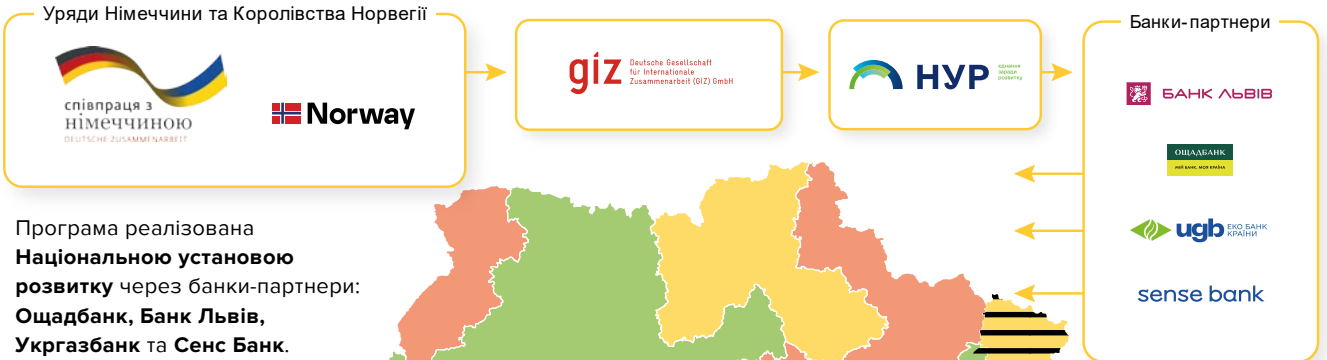

ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ

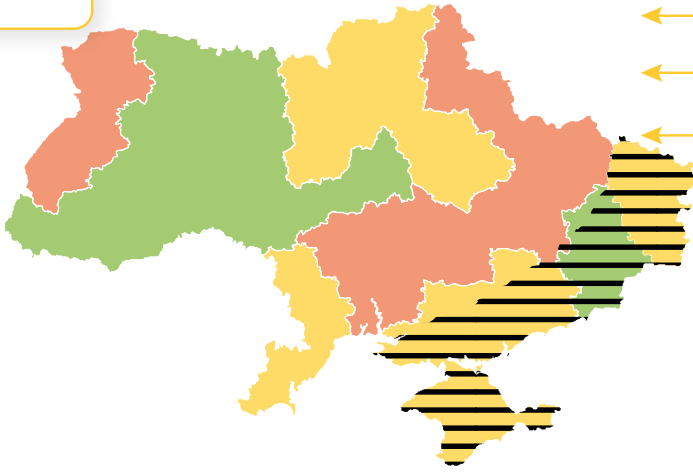
Для мікропідприємств: надання грантів у розмірі до €10,000 для фінансування інвестицій в альтернативні джерела енергії, енергоефективне обладнання, установки зі зберігання енергії.

Для малих підприємств: надання грантів у поєднанні з банківським фінансуванням для компенсації 40% від суми кредиту (до €20,000) для реалізації інвестицій в альтернативні джерела енергії, енергоефективне обладнання, установки зі зберігання енергії.

МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ

Програма реалізована **Національною установою розвитку** через банки-партнери: **Ощадбанк, Банк Львів, Укргазбанк та Сенс Банк.** Області України за рівнем постраждалості енергетичної інфраструктури були розділені на 3 групи: **червона (I), жовта (II) та зелена (III).** Підприємства з усіх регіонів взяли участь у Проєкті, але найбільший пріоритет отримали підприємці з червоної групи.

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ

Відновлювані джерела енергії

Невідновлювані джерела енергії

Установки зберігання енергії

Енергоефективне виробниче обладнання

10% від вартості інвестицій — на фінансування супутніх робіт та послуг із монтажу обладнання, енергоаудиту

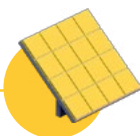
РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУ

542

робочих місця збережено, серед них **8 ветеранів** та **44 ВПО**

4 764
кВт
загальної потужності

1 906 кВт
загальна потужність генерації

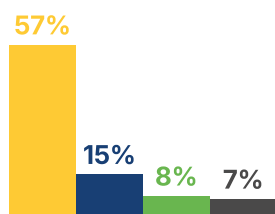
2 858 кВт
загальна потужність зберігання

Серед підприємців

38%
ЖІНКИ

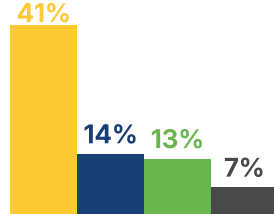
62%
ЧОЛОВІКИ

Цілі використання грантів

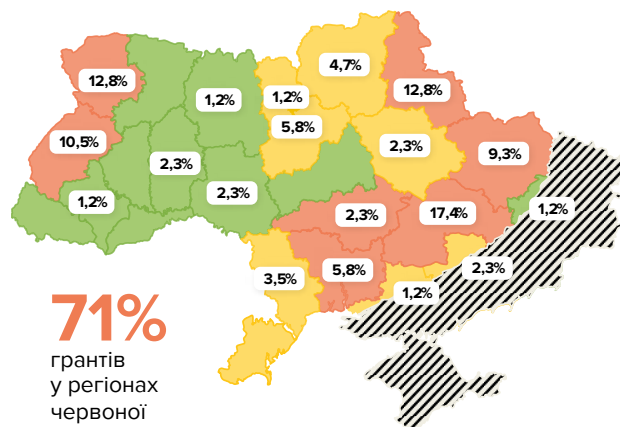
- Відновлювані джерела енергії
- Системи зберігання енергії
- Енергоефективне обладнання
- Генератори

Види економічної діяльності

- Переробна промисловість
- Торгівля
- Готелі та ресторани
- Будівництво

РОЗПОДІЛ ГРАНТІВ

* Регіони, які зазнали найбільших руйнувань енергетичної інфраструктури.

4.6.3. Програма «Від навчання до працевлаштування: професійне навчання для жінок та інших цільових груп» (Skills4Recovery)

МЕТА ПРОЄКТУ

Головна мета проєкту — компенсувати дефіцит робочої сили на ринку праці України шляхом залучення цільових груп населення (передусім жінок) до професійного навчання та перепідготовки за традиційно чоловічими затребуваними кваліфікаціями в чотирьох секторах економіки, релевантних для відновлення: будівництво, транспорт і логістика, сільське господарство та сфера послуг.

Важливим складником проєкту є сприяння розвитку системи професійно-технічної освіти через залучення закладів освіти до партнерства з бізнесом, модернізацію освітніх програм відповідно до актуальних потреб ринку праці та

зміцнення інституційної спроможності закладів П(ПТ)О і фахової передвищої освіти.

Проєкт реалізується на підставі грантової угоди, підписаної 16 грудня 2024 року між Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Національною установою розвитку (НУР). Фінансування проєкту забезпечується Урядом Федеративної Республіки Німеччини через Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку (BMZ), Європейським Союзом, Естонським центром міжнародного розвитку (ESTDEV) та Королівством Данії.

Грантовий період — з 16 грудня 2024 року по 31 липня 2026 року.

РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ

Протягом звітного періоду проєкт пройшов шлях від підготовчого етапу до практичного впровадження. Було проведено аналіз потреб роботодавців, побудовано IT-платформу для подання заявок, сформовано перелік цільових професій, здійснено конкурсний відбір закладів освіти та розпочато навчання перших груп слухачів. Спектр професій, за якими ведеться підготовка, відображає реальний попит економіки: водій навантажувача, водій автотранспортних засобів, токар, оператор верстатів з програмним керуванням тощо. Станом на початок 2026 року укладено угоди

з Дніпровським центром професійно-технічної освіти на реалізацію 13 навчальних груп загальною чисельністю 130 слухачів, серед яких 32 жінки. Тривалість навчання — від 15 до 25 тижнів залежно від професії. Паралельно ведеться підготовка до запуску навчання ще у кількох закладах — зокрема, Коростишівському професійному коледжі, ПТУ № 26 (м. Кременчук), Львівському центрі профосвіти Державної служби зайнятості, Навчально-виробничому центрі «Професіонал» (м. Київ) та Волинському обласному навчальному центрі підготовки кадрів для АПК.

ПАРТНЕРСТВА ТА КОМУНІКАЦІЯ

Для ефективної реалізації проєкту було вибудовано мережу партнерств на національному та регіональному рівнях. Підписано меморандуми про співпрацю з Державною службою зайнятості та Міністерством освіти і науки України. Укладено угоду з платформою *robota.ua*, що забезпечила таргетовану комунікацію з роботодавцями та шукачами роботи. Ініційовано зустрічі з великими українськими компаніями — Nova Poshta, Fozzy Group, Ukrposhta — щодо перенавчання працівників у межах програми. Зокрема, з Nova

Poshta досягнуто домовленість про формування навчальних груп для підготовки близько 190 водіїв навантажувачів.

Комунікаційна кампанія включала офіційну презентацію проєкту (понад 70 офлайн- та 400 онлайн-учасників), вебінари для бізнесу та закладів освіти, розсилки більш ніж 300 000 підприємствам через сервіс YouControl, а також трансляцію промовідео на потягах Інтерсіті на основних міжрегіональних маршрутах України.

ВИКЛИКИ ТА АДАПТАЦІЯ

Впровадження проєкту відбувається в умовах воєнного часу, що суттєво впливає на динаміку ринку праці та поведінку бізнесу. Серед ключових викликів — небажання частини роботодавців чекати 3–6 місяців на підготовку фахівців, обмежений інтерес жінок до стереотипно «чоловічих» професій за наявності попиту на традиційно «жіночі» спеціальності, а також

складність залучення малих підприємств через їхній невеликий кадровий запит.

Досвід перших місяців також засвідчив, що ефективнішим є підхід «від закладу освіти», коли саме навчальні заклади виступають точкою входу в проєкт, адже вони вже мають запити від підприємств та розуміння потреб ринку праці у своєму регіоні.

ПРО ПРОГРАМУ

NDI · GIZ Skills4Recovery

Донор
GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit)

Виконавець
NDI (National Development Institution)

Мета програми

Програма спрямована на підтримку відновлення ринку праці України шляхом перекваліфікації та підвищення кваліфікації працівників у партнерстві із закладами професійно-технічної освіти (ПТО) та бізнесом.

Ключові напрями

- Розвиток партнерств із закладами ПТО та роботодавцями
- Запуск програм перекваліфікації відповідно до потреб ринку праці
- Підтримка бізнесу у фінансуванні навчання власних працівників
- Комунікаційні та інформаційно-просвітницькі заходи
- Особлива увага до участі жінок та осіб з особливим статусом

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД

Партнерства

Укладено угоди з robota.ua, залучено Нову Пошту, Fozzy Group, ATB Market, Укрпошту та національні інституції.

Заклади ПТО

Понад 40 закладів проінформовано; 26 зареєструвалися на ІТ-платформі програми в різних регіонах України.

Комунікації

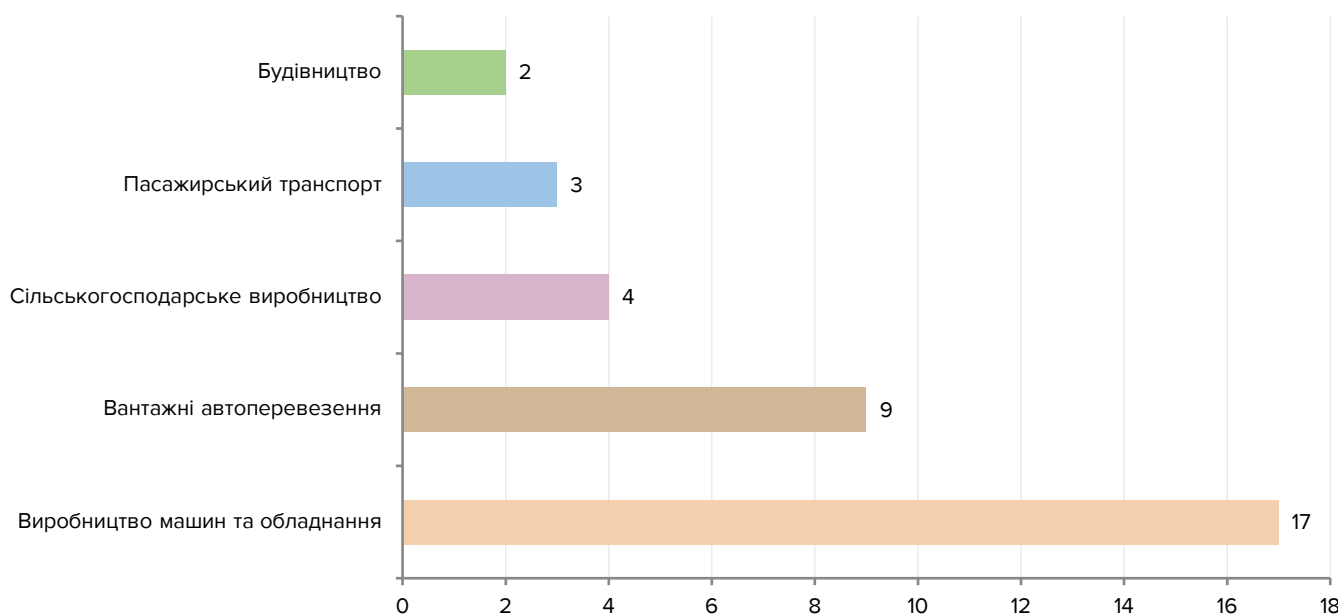
Вебінар для 170+ учасників; відеоролик у потягах Інтерсіті; публікації на Дія.Бізнес та ЕВА.

Навчання розпочато

13 груп запущено у Дніпровському центрі ПТО. Зараховано 130 учасників: 32 жінки та 98 чоловіків.

ГРАНТОВІ ЗАЯВНИКИ · РОЗПОДІЛ ЗА СЕКТОРАМИ

Область	Компаній	Частка
Дніпропетровська	8	19%
Житомирська	4	10%
Львівська	4	10%
Київ / Київська обл.	3	7%
Запорізька	3	7%
Миколаївська	3	7%
Вінницька	3	7%
Харківська	2	5%
Чернігівська	2	5%
Волинська	2	5%
Полтавська	2	5%
Інші (5 областей)	5	13%

16

областей охоплено

42

компанії-заявники

Дніпропетровщина —
лідер із часткою 19%

13

навчальних груп
у Дніпровському центрі

130

учасників
зараховано

32

жінки
25% від загальної
кількості

10

осіб
з особливим статусом

Охоплені спеціальності

- Водій навантажувача
- Газоелектрозварювальник
- Електрик (електромонтер з обслуговування)
- Монтажник технік
- Електрослюсар
- Водій автотранспортних засобів
- Токар (токар-розточник)
- Оператор верстатів з ЧПУ

Тривалість навчання

15–25 тижнів

залежно від спеціальності

ПЕРСПЕКТИВИ

- Розширення навчальних груп через нові заклади ПТО в додаткових регіонах

- Запуск ~190 навчальних місць для операторів навантажувача спільно з Новою Поштою (I–II квартал 2026 р.)

- Розробка гендерно орієнтованих комунікаційних кампаній для збільшення участі жінок

- Системна довгострокова комунікація для підвищення видимості та впізнаваності програми

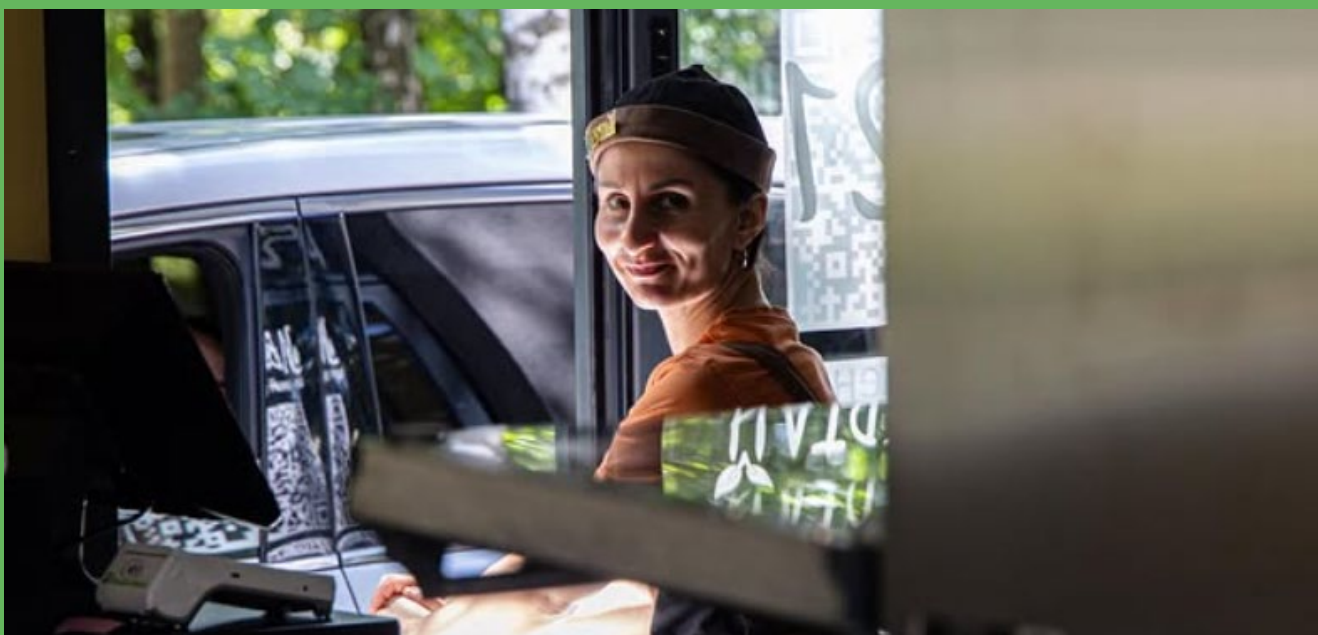
ІСТОРІЇ УСПІХУ

Історія успіху та енергостійкості: «ЗАвертай» – швидкий ресторан корисного харчування

Олексій і його дружина пережили три вимушені переїзди — з Кадіївки (Стаханова), з Гірського, а після 2022-го знайшли новий дім у Бучі. Кожного разу вони залишали позаду бізнес і будували все заново.

У Бучі подружжя відкрило заклад «ЗАвертай» — місце, де швидка їжа стала корисною. Це їхня відповідь на роки невизначеності, переїздів і життя «нашвидкуруч».

☀ Завдяки гранту на енергетичну стійкість у ресторані встановили сонячну електростанцію. Вона дозволяє працювати навіть під час відключень і дає відчуття стабільності, якого так бракує під час війни.

👤 У відеоісторії — шлях родини, яка не опустила рук і знайшла спосіб триматися на плаву попри всі втрати.

Публікація підготовлена за підтримки проекту «Підтримка енергетичної стійкості мікро- та малих підприємств в Україні», що реалізується у межах програми міжнародної співпраці ReACT4UA («Застосування та імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі»). Програма міжнародної співпраці спільно фінансується урядом Німеччини та Норвезькою агенцією з розвитку співробітництва (NORAD) і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Мета проекту — підвищити стійкість української економіки до періодичних відключень електроенергії та забезпечити безперерйну роботу мікро-, малих та середніх підприємств (ММСП) шляхом фінансової підтримки рішень для стабільного доступу до електроенергії.

Зміст публікації є виключною відповідальністю Національної установи розвитку і не обов'язково відображає позицію уряду Німеччини, NORAD або GIZ.

Дивитись відео:

ІСТОРІЯ УСПІХУ

Стійкість у дії: як підприємство «Крамар» відновилося після обстрілу і впровадило енергонезалежність

У Кривому Розі, за пів сотні кілометрів від лінії фронту, працює підприємство, що не припиняє виробництва навіть після ворожих атак. Приватне підприємство «Крамар», засноване у 2010 році, спеціалізується на виготовленні комбикормів, біомаси та паливних матеріалів з альтернативних джерел, зокрема з лушпиння соняшника. Сьогодні продукція підприємства покриває майже всю територію України.

«Ми стараємось тримати стабільну гарну якість за помірною ціною. Не граємося з якістю, як це роблять деякі інші виробники. Власна лабораторія перевіряє кожну партію — від сировини до готового комбикорму», — розповідає комерційний директор Сергій Захарченко.

Після удару: втрати, поранення і відновлення

8 липня 2023 року по території підприємства вдарили два дрони Shahed-131. Один із працівників отримав поранення. Значних ушкоджень зазнали виробничі цехи, складські приміщення, АЗС. Повністю було зруйновано ангар площею понад 1100 м².

«Можна сказати, що 20–25% нашої інфраструктури було знищено або сильно пошкоджено. Але ми не могли зупинити виробництво надовго. Після удару ми стояли лише день-два, ліквідовували наслідки — і знову працювали», — каже Сергій.

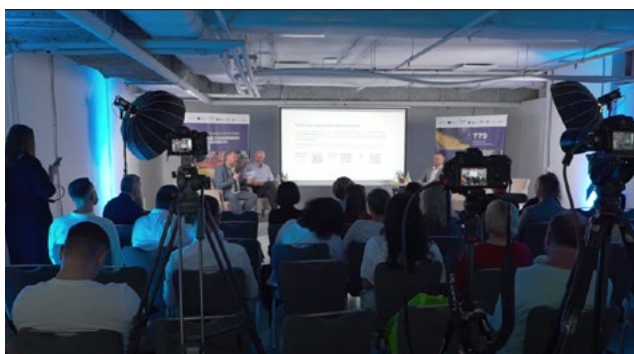
Робота не припинилась навіть на тлі втрат: згоріла сировина, техніка, паливо, постраждали будівлі — але колектив залишився вірним своїй справі. А менше ніж за пів року підприємство повністю відновило пошкоджену інфраструктуру, модернізувало автозаправний вузол, відбудувало ангар, оновило склади.

Повна історія за посиланням:

4.6.4. «Грант від EU4Business для мікробізнесу – Фаза II»

Щоб підтримати мікропідприємців у регіонах, які найбільше постраждали від війни або пережили деокупацію, Європейський Союз та Уряд Німеччини об'єднали зусилля в межах ініціативи «EU4Business: відновлення, конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП в Україні», реалізацією якої займалася німецька урядова компанія GIZ. Її ключова мета — не просто надати фінансову допомогу, а допомогти малому бізнесу повернутися до активної роботи та відновити економічне життя в найбільш уразливих громадах.

У межах цієї ініціативи Національна установа розвитку разом із Міністерством цифрової трансформації України, Порталом «Дія» та Офісом з розвитку підприємництва та експорту розробили програму «Грант від EU4Business для мікробізнесу». Програма стартувала на початку серпня 2023 року та на першому етапі була реалізована у форматі трьох конкурсів (Фаза I). Високий інтерес з боку підприємців і результати попередніх конкурсів стали підставою для рішення Європейського Союзу та Уряду Німеччини продовжити програму та оголосити четвертий конкурс (Фаза II). Цей етап був адресований мікропідприємцям із регіонів, що

знали найбільших руйнувань унаслідок бойових дій, зокрема Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Київської (без м. Києва), Луганської, Миколаївської, Сумської, Чернігівської, Харківської та Херсонської областей.

Відбір учасників відбувався в автоматичному режимі на рейтинговій основі. При цьому враховувалися не лише масштаби шкоди, завданої бізнесу війною, а й вид економічної діяльності, обґрунтованість запланованих витрат, розташування підприємства на деокупованих територіях і рівень соціальної відповідальності — зокрема працевлаштування ветеранів та осіб з інвалідністю. Переможці програми отримували гранти в розмірі до 219 тис. грн для відновлення своєї господарської діяльності. Фінансування надавалося через уповноважені банки — Ощадбанк та Приватбанк, а кошти спрямовувалися на оплату товарів, робіт і послуг без урахування ПДВ, який мікропідприємець сплачували за власний рахунок.

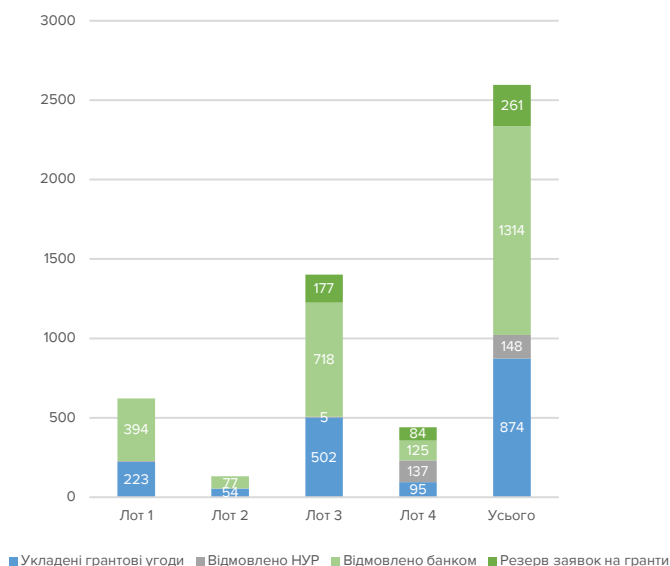
У підсумку програма стала не лише фінансовою підтримкою, а й реальним інструментом повернення мікробізнесу до роботи. Вона допомогла підприємцям у складних умовах війни зберегти справу, відновити економічну активність і зробити внесок у відновлення громад, де бізнес є одним із ключових драйверів життя та зайнятості.

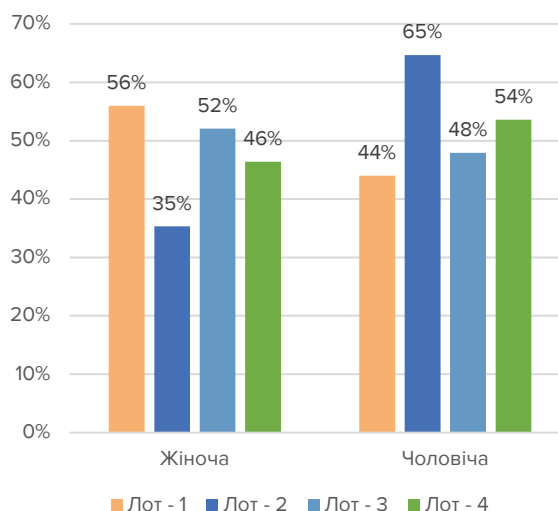

РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ «ГРАНТ ВІД EU4BUSINESS ДЛЯ МІКРОБІЗНЕСУ» (ЗА ВЕСЬ ПЕРІОД ДІЇ ПРОГРАМИ)

Результати розгляду заявок за лотами станом на
01.04.2025, од.

Укладені грантові угоди за статтю, %

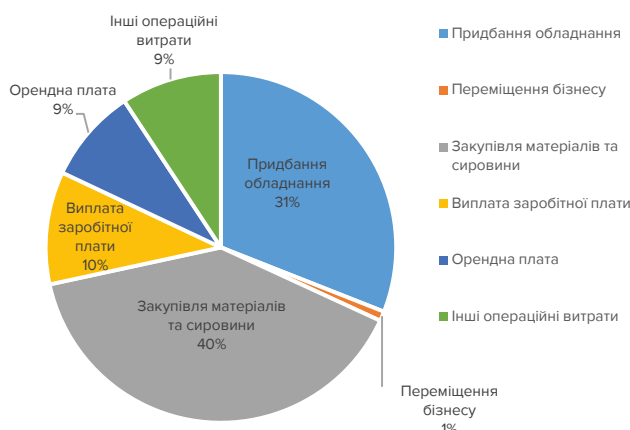
Упродовж 2025 року в межах Фази II програми було укладено 95 грантових угод між уповноваженими банками та грантоотримувачами, що становить близько 11% від загальної кількості укладених договорів за весь період дії програми (874 угоди). Це свідчить про продовження реалізації програми у більш цільовому та сфокусованому форматі, орієнтованому на найбільш постраждалі регіони. Загалом за весь період дії програми було укладено 874 грантові договори, з яких:

- 223 — за Лотом 1;
- 54 — за Лотом 2;
- 502 — за Лотом 3;
- 95 — за Лотом 4.

Така структура вказує на домінуючу роль Лоту 3, який акумулював понад половину всіх укладених угод, що відображає його найбільшу відповідність потребам мікробізнесу. Попит на участь у програмі суттєво перевищував обсяги наданої підтримки. Загальна кількість поданих і верифікованих заявок склала 2 597, з таким розподілом між лотами: Лот 1 — 622 заявки; Лот 2 — 132 заявки; Лот 3 — 1 402 заявки; Лот 4 — 441 заявка. Співвідношення між кількістю поданих заявок і укладених угод свідчить про високий рівень конкуренції та значний нереалізований запит на грантову підтримку. Це підтверджує актуальність програми для мікропідприємців і водночас вказує на потенціал її подальшого масштабування або диференціації інструментів підтримки залежно від потреб окремих сегментів бізнесу.

У сумі за всіма лотами гендерні показники збалансовані: жінки ~47%, чоловіки ~53%.

Напрямки використання грантових коштів, %

Структура витрат у межах програми чітко демонструє інвестиційний фокус грантової підтримки. Понад 70% коштів (40% — на матеріали та 31% — на обладнання) спрямовуються безпосередньо на створення або масштабування виробництва, що свідчить про пріоритет розвитку бізнесу та нарощування його виробничого потенціалу. Операційні витрати відіграють другорядну роль: сукупно витрати на заробітну плату (10%), оренду (9%) та інші поточні потреби (9%) становлять близько третини бюджету. Такий розподіл ресурсів обмежує використання грантів для покриття поточних витрат і стимулює більш ефективне та цільове їх використання. Водночас мінімальна частка коштів, спрямованих на переміщення бізнесу (1%), свідчить про те, що грантова підтримка практично не використовується для релокації, а зосереджується на відновленні та розвитку підприємств за місцем їх діяльності. Загалом така структура фінансування підтверджує, що грантова програма орієнтована не на короткострокове «проїдання» ресурсів, а на інвестиції в активи та забезпечення довгострокового економічного розвитку мікробізнесу.

РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ «ГРАНТ ВІД EU4BUSINESS ДЛЯ МІКРОБІЗНЕСУ» (ФАЗА II) ЗА 2025 РІК

У 2025 році Національною установою розвитку було проведено комплексний моніторинг дотримання умов реалізації програми, зокрема цільового використання грантових коштів. Моніторинг здійснювався шляхом аналізу вибірки справ грантоотримувачів та проведення виїзних перевірок на місцях і складався з двох послідовних етапів. Перший етап передбачав аналітичний перегляд справ грантоотримувачів. Було відібрано 12 справ із чітко визначеними напрямками інвестування та різним регіональним розташуванням підприємств. Розподіл за уповноваженими банками був таким: АТ «Ощадбанк» — 3 справи, ПАТ КБ «Приватбанк» — 9 справ.

За результатами аналізу за всіма відібраними кейсами підтверджено відповідність грантоотримувачів умовам програми, а також належну комплектність і повноту

документації. Другий етап передбачав виїзний моніторинг з метою перевірки фактичного та цільового використання грантових коштів, а також огляду придбаного обладнання і матеріалів. Представниками НУР було здійснено виїзди до 11 грантоотримувачів у Миколаївській, Одеській та Київській областях. За результатами виїзних перевірок у всіх відвіданих суб'єктів підтверджено наявність придбаних активів та їх використання відповідно до умов грантових договорів і затверджених бізнес-планів (див. фотоматеріали). Загальний висновок: результати моніторингу свідчать про належний рівень дисципліни грантоотримувачів, ефективну систему контролю з боку уповноважених банків та прозоре використання коштів програми відповідно до її цілей і завдань.

5. Інституційна розбудова НУР у межах Проєкту Уряду Німеччини та Німецького банку розвитку KfW

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

У вересні 2025 року проведено стратегічну сесію за участю представників KfW, міжнародної консалтингової компанії Deloitte та Наглядової ради НУР.

Під час заходу сформовано пріоритети, які будуть закладені в основу Стратегії НУР на 2026–2030 роки:

	Створення можливостей для моніторингу та оцінювання ефективності програм підтримки МСП
	Розробка конкурентоспроможних програм для підприємців в умовах воєнного стану та залучення нових партнерів
	Залучення додаткових інвестицій для покращення умов програм, організаційних можливостей, цифровізації та ефективності процесів
	Створення моделі ціноутворення з урахуванням плати за управління для покриття операційних витрат та ризиків
	Розробка фінансових інструментів для забезпечення довгострокової стійкості, включно з можливістю випуску зелених та інвестиційних облігацій, сек'юритизації, а також залучення коштів міжнародних донорів

ЗАКОНОДАВЧА ОСНОВА

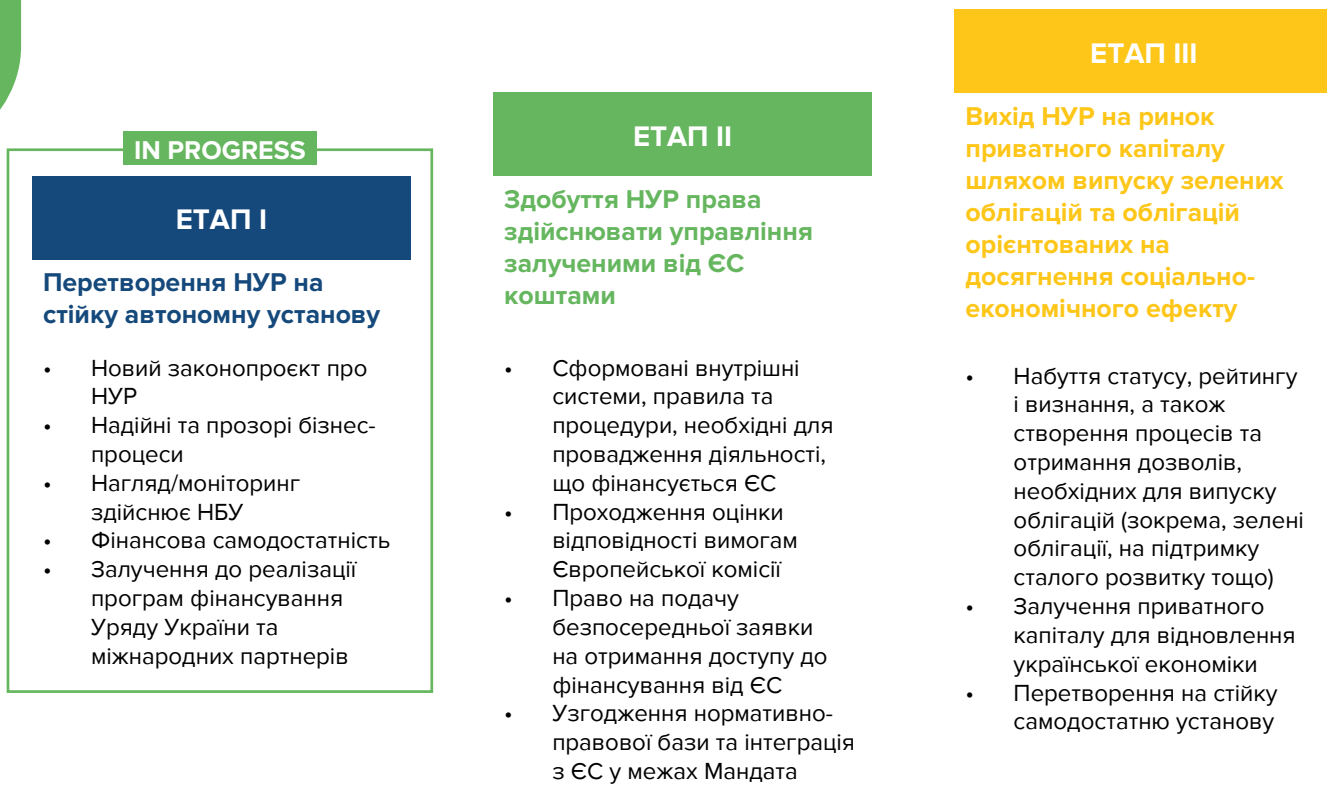
У жовтні 2025 року Верховна Рада України ухвалила законопроект №11238 «Про Національну установу розвитку».

Закон є результатом спільної роботи широкого кола партнерів: його розроблено за участю Міністерства фінансів України, НУР, KfW та експертів Deloitte, а також погоджено зі Світовим банком та Європейським Союзом.

МОДЕЛЬ	Модель функціонування Національної установи розвитку вибудована відповідно до провідних європейських практик і, зокрема, відображає підходи KfW — поєднання інституційної незалежності з тісною стратегічною взаємодією з урядом, що забезпечує як гнучкість у прийнятті рішень, так і узгодженість із державними пріоритетами.
СТАТУС	НУР функціонуватиме як фінансова установа зі спеціальним статусом, побудована за принципом «інституції другого рівня» — орієнтована не на прибуток, а на створення довгострокової економічної цінності та підтримку розвитку.
ТРАНСФОРМАЦІЯ	Із прийняттям Закону відбулася не лише інституційна трансформація самої установи, а й еволюція архітектури банківської системи — від дворівневої до трирівневої моделі. У її межах Національний банк України і надалі забезпечує реалізацію монетарної політики, тоді як НУР виконує функцію розвитку, розширюючи доступ до фінансування пріоритетних для уряду секторів економіки через банківську систему України.

Упродовж 2025 року тривала реалізація ініціативи «Візія: НУР 2.0», яка стала ключовим етапом трансформації НУР в повноцінну державну установу розвитку, що забезпечує фінансування ММСП за триетапною моделлю розвитку. Прийняття Закону України «Про Національну установу розвитку» є базою для реалізації першого етапу цієї трансформації. Надалі НУР продовжить свою діяльність у новій ролі, зосереджуючись на подальшій інституційній розбудові та зміцненні спроможності виконувати функції установи розвитку.

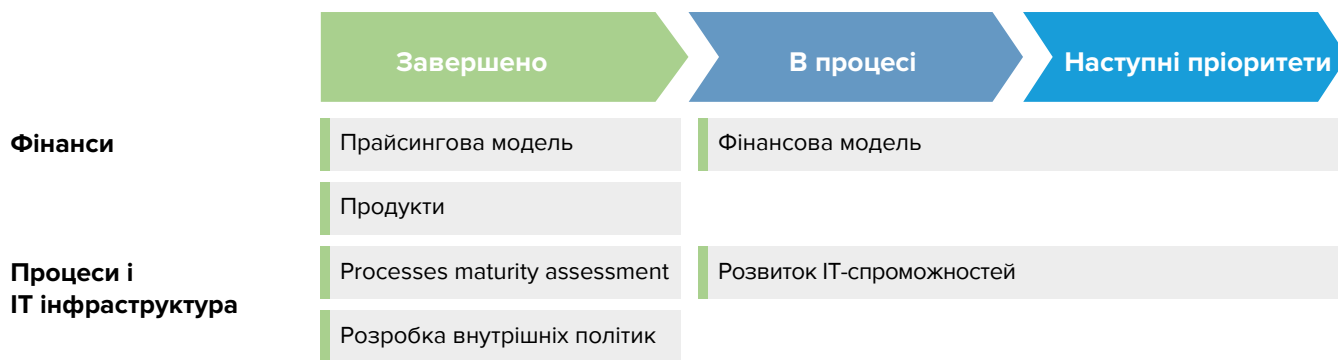
Шлях розвитку – «Візія: НУР 2.0»

У 2025 році продовжувалась реалізація проекту інституційної розбудови, на кінець року досягнуто ключових цілей проекту

Інституційна розбудова

	Завершено	В процесі	Наступні пріоритети
Концепція і стратегія	«Візія: НУР 2.0»	Стратегія та дорожня карта трансформації	
	Концепція мандата		
	Концепція бізнес-моделі		
	Концепція корпоративного управління		
Юридичні питання	Нормативно-правова база		
	Закон про Національну установу розвитку		
Управління та Люди	Створення Наглядової ради		
	Організаційна структура та персонал		

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ	З березня 2025 року розпочала роботу Наглядова рада, сформована за принципами належного корпоративного управління та збалансованого представництва. До її складу увійшли три незалежні члени та два представники держави. У межах своєї діяльності Наглядова рада створила три ключові комітети — з аудиту, з управління ризиками, а також з винагород і призначень — та обрала їхніх голів. Запровадження такої моделі корпоративного управління сприяє підвищенню прозорості та підзвітності діяльності, а також посиленню довіри й інституційної привабливості з боку міжнародних фінансових організацій (IFI).
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	З червня 2025 року посилено організаційну структуру, проведено чітку вертикаль підпорядкування напрямків та посилено фінансову модель та бюджетування.
СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ	Упродовж 2025 року тривала системна робота з формування та впровадження системи внутрішнього контролю. На організаційному рівні було запроваджено базову модель управління ризиками та контролями, побудовану відповідно до принципу трьох ліній захисту з чітким розмежуванням ролей, повноважень і відповідальності. Наступні етапи зосереджуватимуться на поглибленні та деталізації процедур, формалізації внутрішніх політик, а також на інтеграції контрольних механізмів у ключові операційні та управлінські процеси.

спільна
зусилля
розвитку

НУР

6. Регіональні програми з фінансової підтримки ММСП

6.1. Спільна Програма НУР з Львівською облдержадміністрацією станом на 01.01.2026

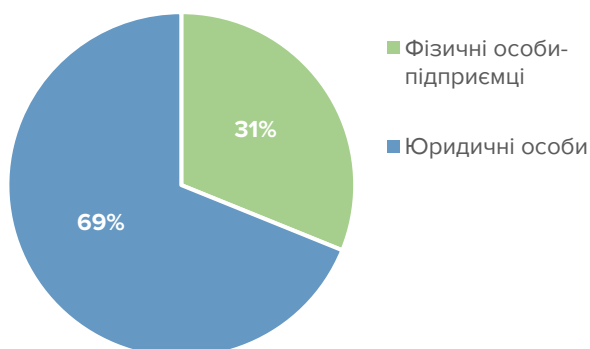
8 Кількість уповноважених банків	408 Кількість учасників ММСП у Програмі	581 Кількість кредитних договорів	709,14 млн грн Сума укладених кредитних договорів	1,22 млн грн Середня сума кредитного договору	9,74 млн грн Сума компенсацій, виплачена ММСП
--	---	---	--	--	--

Спільна програма НУР з Львівською обласною державною адміністрацією, запроваджена в середині 2023 року, є дієвим інструментом стимулювання розвитку підприємництва та економічної стійкості регіону. Програма спрямована на додаткову компенсацію частини процентної ставки за кредитами шляхом її зниження до 3% річних, що суттєво підвищує доступність фінансування для суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва. Компенсація надається за кредитами, виданими уповноваженими банками в межах Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%», відповідно до Програми підвищення конкурентоспроможності Львівської області на 2021–2025 роки. Ключовою метою спільної програми є відновлення, збереження та створення робочих місць у період воєнного стану, а також підтримка підприємств — учасників програми «Доступні кредити 5-7-9%», які залучили кредитні ресурси для реалізації інвестиційних проєктів або фінансування оборотного капіталу. Спільна програма охоплює чотири пріоритетні напрями додаткового відшкодування процентів, що дозволяє адресно

підтримувати найбільш вразливі та водночас стратегічно важливі категорії бізнесу, а саме:

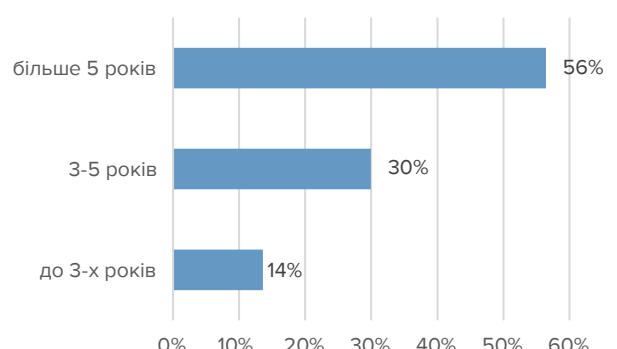
- 1) компенсація процентної ставки за кредитами без застави майна, наданими уповноваженими банками суб'єктам мікробізнесу, з метою розширення доступу до фінансування для малого підприємництва;
- 2) компенсація процентної ставки за кредитами на реалізацію інвестиційних проєктів суб'єктам мікро-, малого та середнього підприємництва, які створюють, відновлюють та утримують робочі місця, забезпечуючи соціально-економічний ефект для регіону;
- 3) компенсація процентної ставки за кредитами підприємствам-експортерам, які провадять зовнішньоекономічну діяльність;
- 4) компенсація процентної ставки для суб'єктів ММСП, що здійснили релокацію (перереєстрацію) на території Львівської області, з метою стимулювання переміщення бізнесу, збереження виробничих потужностей та робочих місць.

Структура учасників Програми за кількістю у розрізі видів ММСП, %

Цей графік відображає структуру кредитного портфеля за видами підприємництва та демонструє домінування юридичних осіб, на які припадає 69% загального обсягу фінансування. Така частка свідчить про те, що переважна кількість кредитних ресурсів спрямовується підприємствам із більш складною організаційною структурою, які працюють у ключових секторах економіки — виробництві, торгівлі та сфері послуг. Юридичні особи зазвичай мають ширші фінансові можливості, вищу кредитоспроможність і доступ до довгострокового інвестиційного фінансування. Фізичні особи — підприємці (ФОП) формують 31% кредитного портфеля.

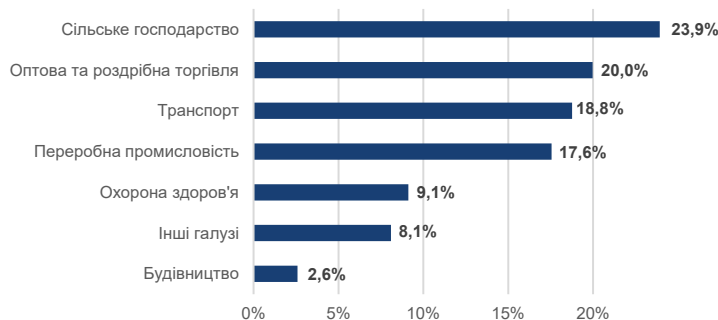
Структура кредитного портфеля за строками, %

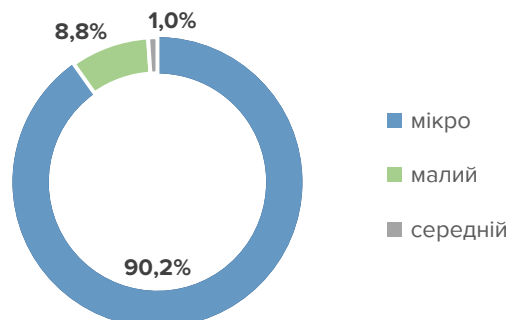
Діаграма наочно відображає структуру кредитного портфеля за строками дії кредитних договорів. Переважну частку — 56% — становлять кредити строком понад 5 років, що свідчить про орієнтацію на масштабні довгострокові інвестиційні проєкти. Ще 30% портфеля припадає на кредити терміном 3–5 років, що вказує на активне фінансування розвитку та розширення бізнесу. Водночас частка короткострокових кредитів є відносно невеликою — лише 14%, що підкреслює стратегічний фокус компаній на стабільному, довгостроковому фінансуванні.

Вони переважно здійснюють діяльність у сферах послуг, торгівлі, ІТ та малого виробництва. Значна частка ФОПів пояснюється гнучкістю цієї форми ведення бізнесу, спрощеною системою оподаткування та мінімальним адміністративним навантаженням. Такий розподіл підтверджує активний розвиток мікробізнесу та самозайнятості, що є важливим чинником економічної стійкості регіону.

Кредитний портфель за видами економічної діяльності, %

Частка сегментів підприємництва у загальному кредитному портфелі, %

Діаграма відображає структуру кредитного портфеля за видами економічної діяльності та демонструє пріоритетні напрями фінансування. Лідером за обсягом залучених кредитів є сільське господарство (23,9%), що підкреслює ключову роль аграрного сектору в економіці регіону та високий рівень його фінансової підтримки. Значну частку також займає оптова та роздрібна торгівля (20,0%), що свідчить про активний розвиток торговельних мереж, логістики й сервісних послуг. Вагоме місце в кредитному портфелі посідає транспортна галузь (18,8%), яка пов'язана з фінансуванням перевезень і логістичної інфраструктури. Переробна промисловість (17,6%) отримує суттєву підтримку, що сприяє розвитку виробничих потужностей та створенню доданої вартості. Частка охорони здоров'я (9,1%) відображає інвестування як у розвиток медичних закладів, так і в оновлення матеріально-технічної бази. Інші галузі (8,1%) об'єднують різноманітні напрями — ІТ, освіту, культуру, туризм та інші сфери економіки. Найменшу частку посідає будівництво (2,6%).

Графік відображає структуру кредитного портфеля за сегментами бізнесу та наочно демонструє домінування мікропідприємництва. Абсолютну більшість позичальників становить мікробізнес (90,2%) — це переважно фізичні особи — підприємці, невеликі сімейні компанії та стартапи. Така висока частка свідчить про значну кількість дрібних гравців на ринку, які працюють у сферах послуг, торгівлі, сільського господарства та ІТ. Водночас, незважаючи на ключову роль у формуванні економічної активності, мікробізнес часто стикається з обмеженим доступом до фінансування, регуляторними бар'єрами та труднощами розвитку. Другим за обсягом сегментом є малий бізнес (8,8%), до якого належать компанії з кількома десятками працівників, що працюють у торгівлі, виробництві та сфері послуг. Малий бізнес має вищий потенціал для масштабування порівняно з мікробізнесом, однак його стабільне зростання значною мірою залежить від державної підтримки та доступних фінансових ресурсів. Найменшу частку в кредитному портфелі займає середній бізнес (1,0%), що може свідчити про складність переходу підприємств із малого сегмента на середній рівень розвитку. Середні компанії зазвичай зосереджені у виробництві, будівництві, логістиці та експорті й часто стикаються з високим податковим навантаженням, бюрократичними перешкодами та дефіцитом інвестицій.

співпраця з
заходами
розвитку

НУР

6.2. Спільна Програма НУР з Київською облдержадміністрацією станом на 01.01.2026

12 Кількість уповноважених банків	144 Кількість учасників ММСП у Програмі	190 Кількість кредитних договорів	650,2 млн грн Сума укладених кредитних договорів	3,42 млн грн Середня сума кредитного договору	21,38 млн грн Сума компенсацій, виплачена ММСП
---	---	---	---	--	---

Спільна програма НУР з Київською обласною державною адміністрацією була впроваджена в середині 2023 року з метою надання додаткового відшкодування (компенсації) частини процентів за кредитами шляхом зниження компенсаційної процентної ставки до рівня 0% річних. Компенсація надається за кредитами, виданими уповноваженими банками суб'єктам мікро-, малого та середнього підприємництва в межах Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» відповідно до Комплексної програми «Конкурентоспроможна Київщина» на 2022–2025 роки. Головною метою спільної програми є відновлення, збереження та створення робочих місць у період дії воєнного стану на підприємствах — учасниках програми «Доступні кредити 5-7-9%», які отримали кредит в уповноваженому банку для реалізації інвестиційного проекту. Для кожного суб'єкта мікро-, малого та середнього підприємництва

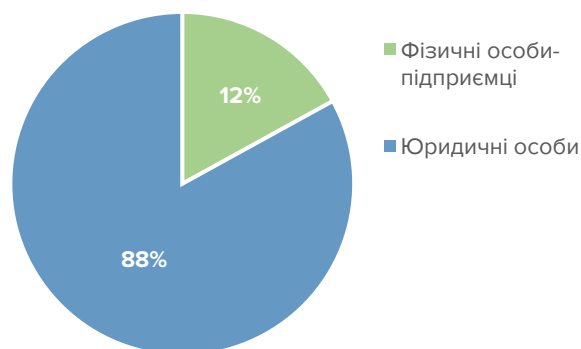
Київської області НУР здійснює розрахунок рейтингу на основі визначених критеріїв, а саме: кількості фактично створених або відновлених робочих місць; суми фактично відновленого або збільшеного фонду оплати праці. Оцінювання проводиться станом на кінець кожного звітного календарного кварталу шляхом порівняння відповідних показників із довоєнним періодом — станом на 01 лютого 2022 року. Розрахунок рейтингу за кожним суб'єктом ММСП здійснюється на підставі інформації про суми виплат заробітної плати працівникам, що надається Установі уповноваженим банком за формою, встановленою НУР, або на підставі офіційної фінансової та/або податкової звітності суб'єкта ММСП у разі її подання в період воєнного стану. Зазначена інформація враховується станом на останній місяць календарного кварталу, що передує звітному.

Структура підтримки за галузями, %

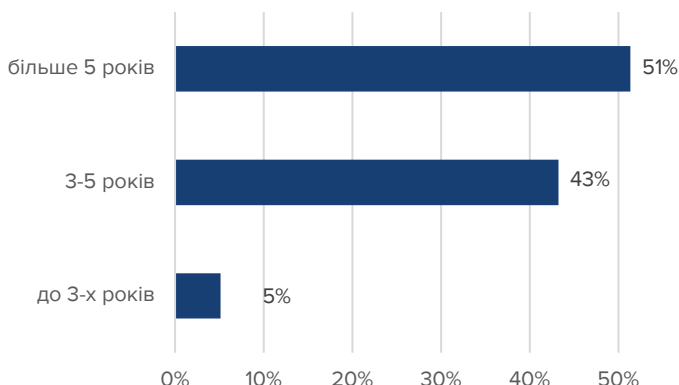
Графік демонструє, що сільське господарство та переробна промисловість займають провідні позиції в структурі фінансування — 46,2% та 26,0% відповідно. Це свідчить про високу інвестиційну привабливість аграрного сектору та виробництва, що пов'язано з їхньою стратегічною важливістю для економіки Київської області. Транспортна галузь також отримала значну частку фінансування — 18,5%. Підтримка могла бути спрямована на оновлення автопарку, покращення логістичних процесів та цифровізацію діяльності. Сфера послуг становить 7%, що свідчить про зацікавленість у залученні інвестиційних кредитів для розвитку та масштабування бізнесу.

Структура учасників Програми за кількістю у розрізі видів ММСП, %

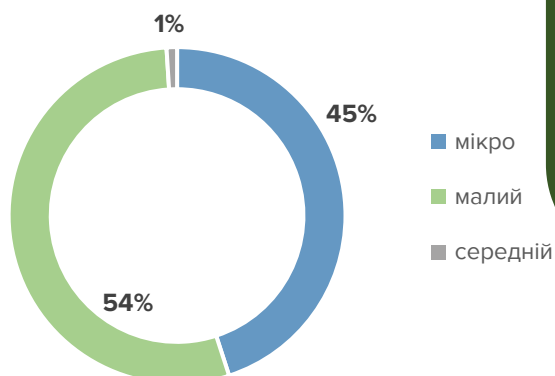
Цей графік демонструє, що сільське господарство та переробна промисловість займають провідні позиції в структурі фінансування — 46,2% та 26,0% відповідно. Це свідчить про високу інвестиційну привабливість аграрного сектору та виробництва, зумовлену їхньою стратегічною значущістю для економіки Київської області. Транспортна галузь також отримала суттєву частку фінансування — 18,5%, що може вказувати на спрямування коштів на оновлення автопарку, удосконалення логістичних процесів та впровадження цифрових рішень. Сфера послуг становить 7%, що свідчить про наявний попит на інвестиційні кредити з метою розвитку та масштабування підприємницької діяльності.

Структура кредитних договорів за строками, %

Довгострокові кредити зі строком понад 5 років займають найбільшу частку — 51%, що може бути пов'язано з характером інвестиційних позик, які мають підвищені ризики як для банків, так і для позичальників, а також із тривалим періодом окупності інвестиційних проектів, який у середньому становить 7–10 років. Середньострокові кредити зі строком 3–5 років формують 43% загального обсягу, що свідчить про надання переваги таким зобов'язанням як позичальниками, так і кредиторами. Такий термін забезпечує баланс між розміром щомісячних платежів і загальним борговим навантаженням. Короткострокові кредити зі строком до 3 років становлять лише 5%, що свідчить про обмежене впровадження та використання короткострокових інвестиційних проектів.

Частка сегментів підприємництва у загальному кредитному портфелі, %

Довгострокові кредити зі строком понад 5 років займають найбільшу частку в загальній структурі фінансування — 51%. Така ситуація зумовлена характером інвестиційних позик, які передбачають підвищені ризики як для банків, так і для позичальників, а також тривалим періодом окупності інвестиційних проектів, що в середньому становить 7–10 років. Середньострокові кредити зі строком 3–5 років формують 43% загального обсягу, що свідчить про їхню пріоритетність як для позичальників, так і для кредиторів. Такий термін кредитування забезпечує оптимальний баланс між розміром щомісячних платежів та загальним борговим навантаженням. Короткострокові кредити зі строком до 3 років займають лише 5%, що свідчить про обмежене впровадження та використання короткострокових інвестиційних проектів.

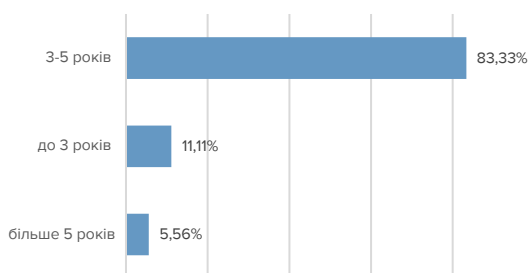
6.3. Спільна програма НУР з Чернівецькою облдержадміністрацією станом на 01.01.2026

5 Кількість уповноважених банків	15 Кількість учасників ММСП у Програмі	18 Кількість кредитних договорів	65,15 млн грн Сума укладених кредитних договорів	3,62 млн грн Середня сума кредитного договору	782,24 тис грн Сума компенсацій, виплачена ММСП
--	--	--	---	--	--

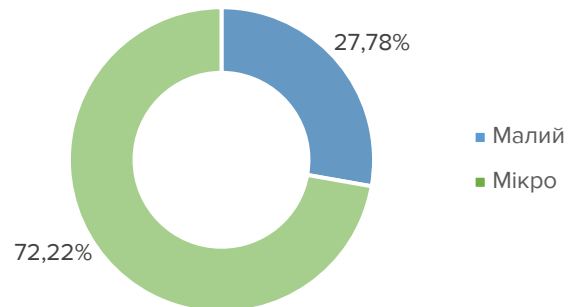
З вересня 2024 року в Чернівецькій області стартувала спільна програма Установи та Чернівецької обласної державної адміністрації, спрямована на реальну фінансову підтримку бізнесу. Її ключовий інструмент — компенсація частини відсотків за кредитами, залученими в межах Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». Бізнес може отримати відшкодування до 50% фактично сплачених відсотків, а для підприємств комунальної форми власності — до 100%. Програма реалізується в межах Комплексної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Чернівецькій області на 2025–2027 роки. Головна мета ініціативи — дати бізнесу опору в складний час. Програма покликана підтримати малі та середні підприємства регіону, створити сприятливий бізнес-клімат для відновлення ділової активності, зміцнити конкурентоспроможність компаній як в умовах воєнного стану, так і в період післявоєнного

відновлення. Важливою особливістю програми є прозорий і мотивуючий підхід до оцінювання результатів. Для кожного суб'єкта мікро-, малого та середнього підприємництва НУР формує рейтинг, заснований на чітких соціально-економічних критеріях: кількості фактично створених або відновлених робочих місць та обсягу відновленого або збільшеного фонду оплати праці. Оцінка здійснюється щоквартально порівняно з довоєнним рівнем — станом на 01 лютого 2022 року. Розрахунок рейтингів базується на офіційних даних — інформації про виплати заробітної плати працівникам, яку надають уповноважені банки, або ж на фінансовій та/або податковій звітності самих підприємств у разі її подання під час воєнного стану. Такий підхід дозволяє не лише підтримувати бізнес фінансово, а й заохочувати його до збереження робочих місць та відповідального економічного відновлення регіону.

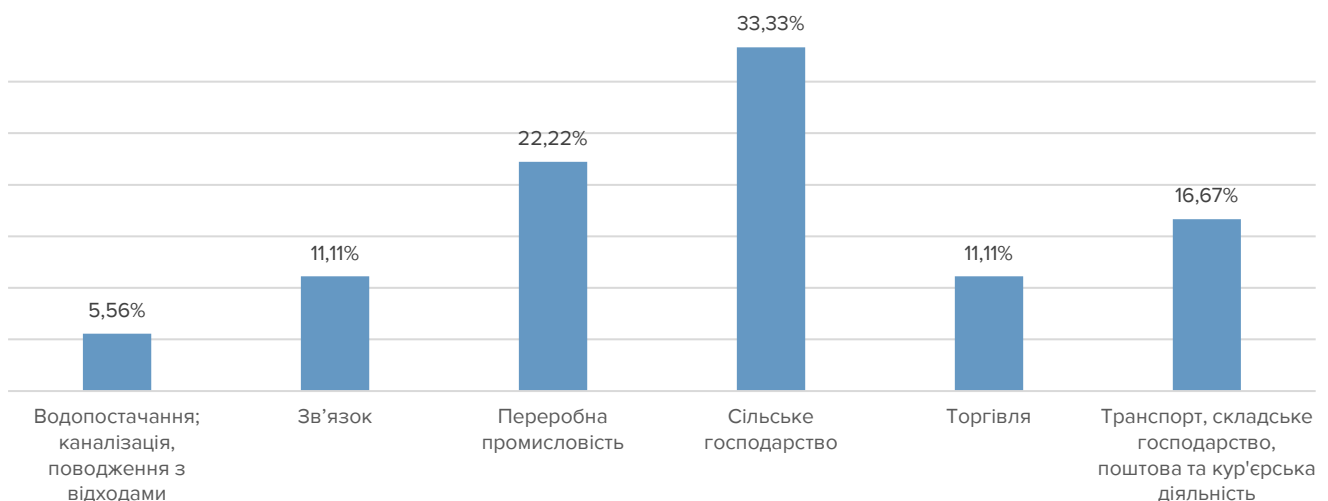
Структура кредитних договорів за строками, %

Структура учасників програми за сегментом суб'єкта підприємництва, %

Кредитні договори за видами економічної діяльності, %

ІСТОРІЇ УСПІХУ

На межі з війною: як фермер із Криворізького району обробляє землю, де ще вчора лунали вибухи

270 гектарів землі, з яких майже пів сотні — небезпечні для обробітку. Щоденні ризики натрапити на вибухівку. І робота, яку не зупиняють навіть бойові дії. Михайло Кудлюк — фермер із села Велика Долина, що на межі Дніпропетровської та Херсонської областей, продовжує обробляти землю, вирощувати зернові й підтримувати громаду.

«Було таке, що ми починали сіяти — і бачили вибухи просто на сусідньому полі. Залишали все і тікали. Але не зупинялися».

Земля, яку не можна покинути

Село Велика Долина, де працює Михайло, межує з Херсонською областю. Саме тут проходила лінія бойового зіткнення у 2022 році. Частина полів, які орендує фермер, не можна було обробляти — вони опинилися в епіцентрі бойових дій.

«43 гектари ми не обробляли взагалі. Туди навіть військові не пускали — було дуже небезпечно», — згадує Михайло. — «У селі дуже багато прилітало: школа зруйнована, пошкоджені домівки. Склад зберігав у селі, але приїжджав буквально на кілька хвилин, брав запчастини або паливо й одразу їхав».

Згодом, після контрнаступу восени 2022 року, техніка знову вийшла в поля. Але навіть через рік господарство знаходить залишки боєприпасів: уламки дронів, снаряди, протипіхотні міни типу «пелюстки», які рвуть шини та можуть пошкодити метал. Частина полів фермер самотужки перевіряє старим трактором.

Повна історія за посиланням:

ІСТОРІЇ УСПІХУ

ARISE: сімейна справа, що зростає попри війну — історія успіху фермерського господарства «Флора»

Докорінно фермерське господарство «Флора» завжди було сімейним бізнесом. Його започаткував у 1991 році Андрій Арсенійович. А вже за два десятиліття його онук Андрій очолив підприємство.

На господарстві працює вся родина. Тож над питанням вибору професії чоловік не довго думав. Андрій впевнений, що сільське господарство — це те, для чого він був призначений.

І його вміння розвивати бізнес, навіть у складні воєнні часи, це доводить. Навіть попри закриті порти, відсутність фінансування та нових ринків збуту він зумів закупити нову техніку. А потім вдалося отримати кредит за підтримки проекту ARISE. Так у «Флорі» з'явилися нові комбайни, трактор, обприскувачі та теплиця.

Такого ж розвитку Андрій бажає й іншим фермерам, бо певен — конкуренції боїться той, хто стоїть на місці. Тож варто підтримувати й інших. А після перемоги України буде ще більше можливостей для розвитку.

Чим ще займаються на господарстві та про що мріє керівник «Флори» — дивіться у відео.

Дивитись відео:

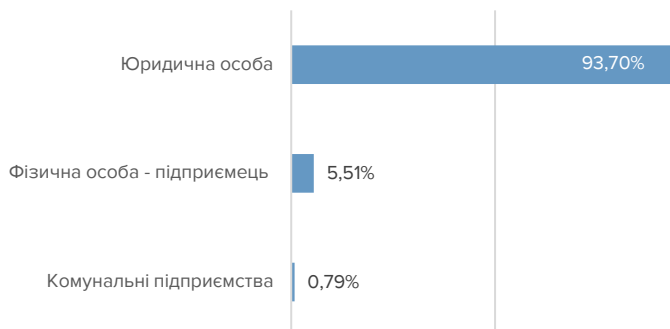
6.4. Спільна програма НУР з Вінницькою облдержадміністрацією станом на 01.01.2026

13 Кількість уповноважених банків	118 Кількість учасників ММСП у Програмі	221 Кількість кредитних договорів	1,11 млрд грн Сума укладених кредитних договорів	5,03 млн грн Середня сума кредитного договору	10,57 млн грн Сума компенсацій, виплачена ММСП
---	---	---	---	--	---

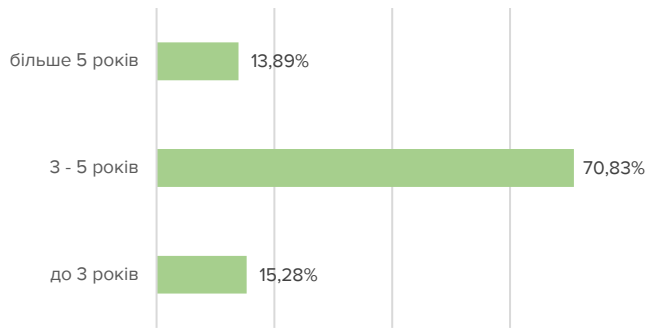
З травня 2025 року у Вінницькій області стартувала спільна програма НУР та Вінницької обласної державної адміністрації, покликана посилити фінансову підтримку мікро-, малого та середнього бізнесу. Програма передбачає додаткову компенсацію процентних ставок за кредитами, залученими в межах Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%», а також відповідно до Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2021–2027 роки. Ключова мета ініціативи — підтримати бізнес, який інвестує в розвиток та працює на економічну стійкість регіону. Програма орієнтована на суб'єктів ММСП, що реалізують інвестиційні проекти, зокрема

у сфері посилення енергостійкості, забезпечують зростання фонду оплати праці, збільшують надходження податків і зборів до місцевих бюджетів, сплачують єдиний соціальний внесок та створюють робочі місця для ветеранів і учасників бойових дій. Фінансовий механізм програми передбачає компенсацію в розмірі 5% річних за кредитними договорами, але не більше 500 тис. грн на рік для одного суб'єкта ММСП та виключно в межах фактично сплачених процентів. Такий підхід стимулює відповідальний бізнес, який не лише інвестує у власний розвиток, а й робить внесок у соціальну та економічну стабільність області.

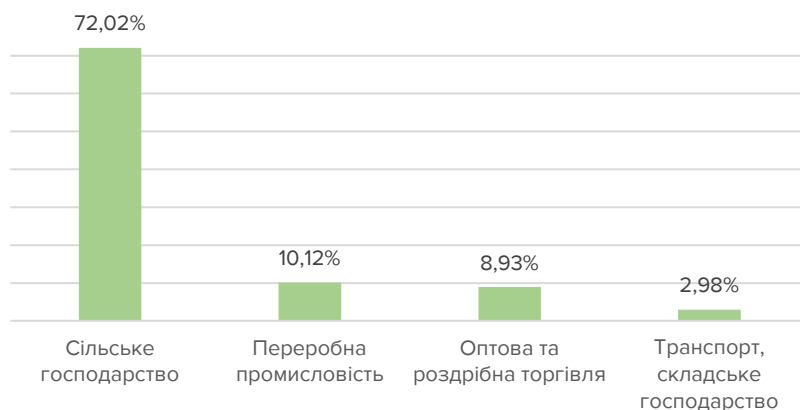
Структура учасників програми в розрізі видів ММСП, %

Структура кредитних договорів за строками, %

Кредитні договори за видами економічної діяльності, %

спільна програма розвитку

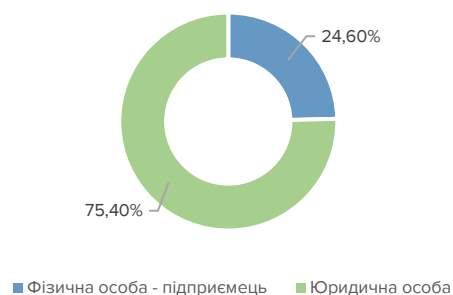
6.5. Спільна програма НУР з Запорізькою облдержадміністрацією станом на 01.01.2026

12 Кількість уповноважених банків	126 Кількість учасників ММСП у Програмі	178 Кількість кредитних договорів	451,1 млн грн Сума укладених кредитних договорів	2,53 млн грн Середня сума кредитного договору	4,02 млн грн Сума компенсацій, виплачена ММСП
---	---	---	---	--	--

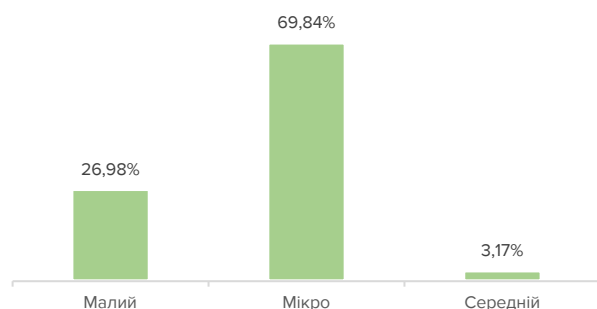
З вересня 2025 року в Запорізькій області стартувала Спільна програма НУР та Запорізької обласної державної адміністрації, спрямована на фінансову підтримку мікро-, малого та середнього бізнесу в умовах економічних викликів. Програма передбачає компенсацію частини відсотків за кредитами, фактично знижуючи процентну ставку до 0% річних, але не більш ніж 50% від базової процентної ставки, встановленої уповноваженими банками. Підтримка надається в межах програми «Доступні кредити 5-7-9%» та орієнтована на фінансування інвестиційних проєктів і оборотного капіталу підприємств — як юридичних осіб, так і фізичних осіб-підприємців. Обов'язковою умовою участі є збереження або відновлення фонду оплати праці порівняно з аналогічним періодом попереднього року, що підкреслює соціальну спрямованість програми. Реалізація компенсації здійснюється в межах заходу, визначеного

пунктом 1 розділу V Комплексної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Запорізькій області на 2025–2027 роки. Право на отримання компенсації мають суб'єкти підприємництва, які уклали чинний кредитний договір з уповноваженим банком у межах програми «Доступні кредити 5-7-9%»: з сумою кредиту до 5 млн грн — для фінансування інвестиційних цілей та/або поповнення оборотного капіталу; а також підприємства з кредитами понад 5 млн грн, які вже отримували компенсацію відсоткових ставок у 2024 році в межах програми 2021–2024 років. Для таких суб'єктів передбачена можливість продовження отримання фінансової підтримки у 2025 році на строк до 12 місяців, починаючи з першого місяця, за який компенсація була нарахована у 2024 році. Такий підхід забезпечує наступність підтримки бізнесу та створює передумови для стабільної роботи підприємств у регіоні.

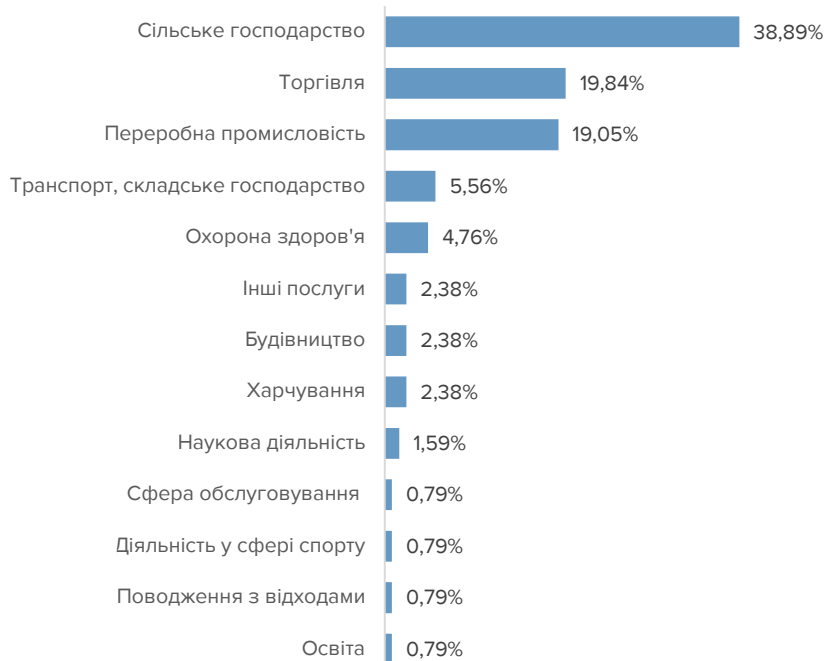
Структура учасників програми в розрізі видів ММСП, %

Структура учасників програми за сегментом ММСП, %

Кредитні договори за видами економічної діяльності, %

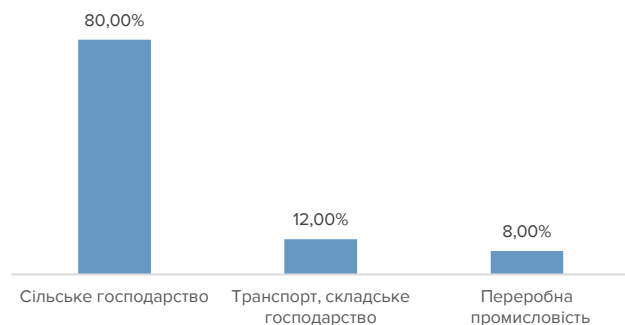
6.6. Спільна програма НУР з Черкаською облдержадміністрацією станом на 01.01.2026

7 Кількість уповноважених банків	14 Кількість учасників ММСП у Програмі	25 Кількість кредитних договорів	152,05 млн грн Сума укладених кредитних договорів	6,01 млн грн Середня сума кредитного договору	1,91 млн грн Сума компенсацій, виплачена ММСП
--	--	--	--	--	--

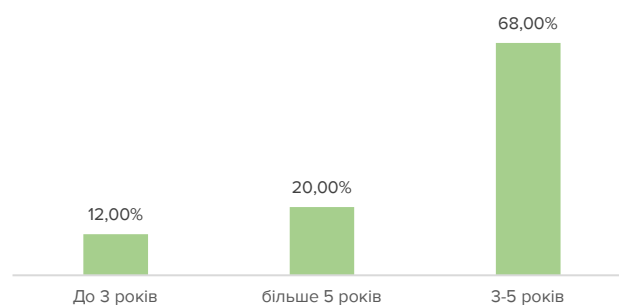
З квітня 2025 року в Черкаській області розпочала роботу спільна програма НУР та Черкаської обласної державної адміністрації, орієнтована на стимулювання інвестиційної активності мікро-, малого та середнього бізнесу. Програма передбачає додаткову компенсацію відсотків за кредитами в розмірі 5% річних, залученими через уповноважені банки в межах державної ініціативи «Доступні кредити 5-7-9%». Підтримка спрямована на реалізацію інвестиційних проєктів юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, які в умовах воєнного стану створили, відновили або зберегли робочі місця разом із фондом оплати праці. Механізм додаткового відшкодування відсоткової ставки реалізується в рамках Програми розвитку малого та середнього підприємництва Черкаської області на 2021–2026 роки та є інструментом заохочення соціально відповідального бізнесу. Ключовим елементом програми є рейтингова оцінка

учасників. Для кожного суб'єкта ММСП Черкаської області — учасника програми «Доступні кредити 5-7-9%», який у період воєнного стану зберіг, відновив або створив робочі місця з одночасним утриманням чи збільшенням фонду оплати праці, формується рейтинг за чітко визначеними критеріями. До них належать фактична кількість створених або відновлених робочих місць та обсяг відновленого або збільшеного фонду оплати праці станом на кінець кожного звітного кварталу порівняно з довоєнним рівнем — станом на 01 лютого 2022 року. Окремим важливим аспектом рейтингу є соціальна складова: серед штатної чисельності працівників підприємства має бути не менше 1% осіб з числа учасників бойових дій та/або осіб з інвалідністю внаслідок війни. Такий підхід поєднує фінансову підтримку бізнесу з вирішенням актуальних соціальних викликів та сприяє сталому відновленню регіональної економіки.

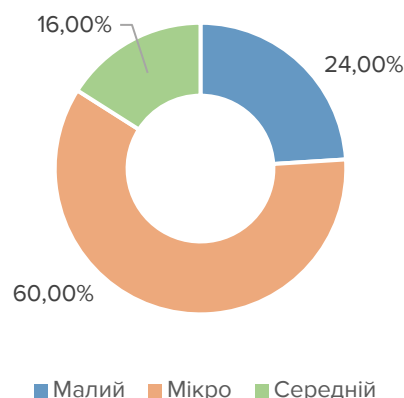
Кредитні договори за видами економічної діяльності, %

Структура кредитних договорів за строками, %

Структура учасників програми за сегментом ММСП, %

7. Політика управління ризиками НУР

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ. ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНКИ РИЗИКІВ. ТРИ ЛІНІЇ ЗАХИСТУ

Реалізація принципів ризик-орієнтованого підходу

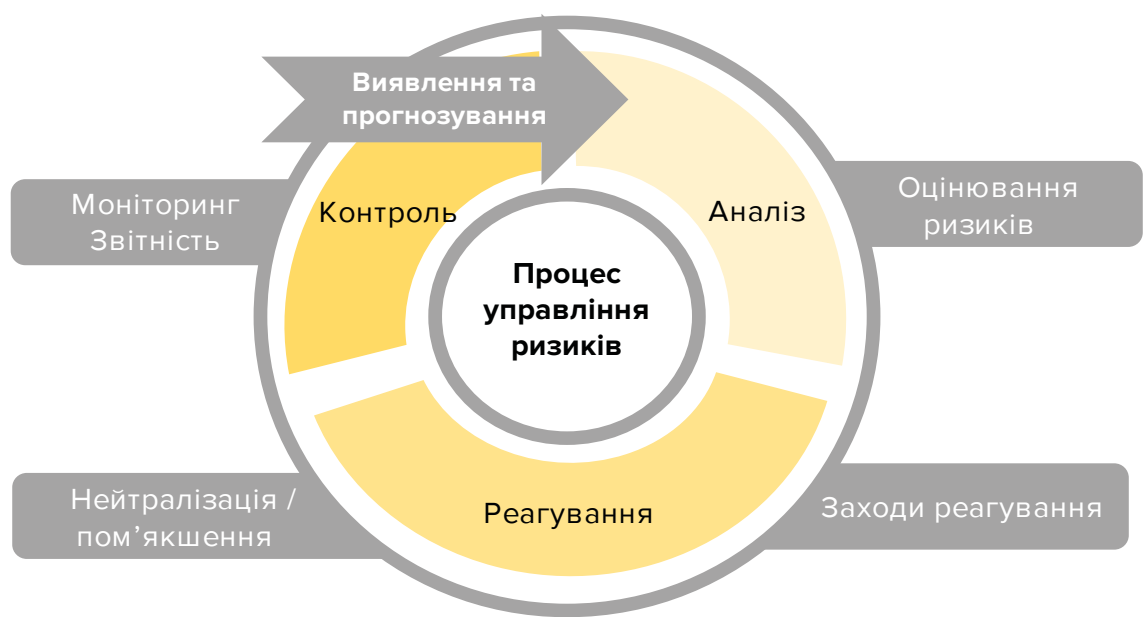
Ключові ризики	Три лінії захисту	Управління ризиками
 <ul style="list-style-type: none"> • Кредитний • Операційний • Ліквідності • Комплаєнс • Репутаційний • Екологічно-соціальний 	 <ul style="list-style-type: none"> • Розмежування прийняття та контролю ризиків • Пряме підпорядкування комплаєнс та ризик-менеджера Раді 	 <ul style="list-style-type: none"> • Виявлення • Моніторинг • Контроль • Пом'якшення ризиків • Вимірювання • Звітування

НАГЛЯДОВА РАДА / Комітет з ризиків			Три лінії захисту
<ul style="list-style-type: none"> • Визначення стратегії розвитку Установи • Погодження нових програм, партнерів, угод 			
Перша лінія захисту Вище керівництво та керівники підрозділів	Друга лінія захисту Ризик-менеджмент та комплаєнс	Третя лінія захисту Внутрішній аудит	
<ul style="list-style-type: none"> • Реалізація проєктів • Залучення ресурсів • Управління ліквідністю • Супроводження • Бухгалтерський облік • Управління та прийняття ризику 	<ul style="list-style-type: none"> • Ідентифікація • Контроль дотримання • Аналіз та перевірка • Прогнозування і моделювання • Пропозиції рішень • Звітність про ризики 	Незалежний аналіз ефективності системи внутрішнього контролю та адекватності ризик-менеджменту	

Інструменти оцінки ризиків

ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Кредитний	Операційний	Ліквідності	Відсотковий	Валютний	Еко-соціальний	Комплаєнс
<ul style="list-style-type: none"> Оцінка фінансової спроможності контрагента Моніторинг покриття боргу забезпеченням Контроль ковенантів Оцінка концентрації експозицій 	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечення безперервної діяльності НУР Превентивні заходи Моніторинг операційних інцидентів 	<ul style="list-style-type: none"> Прогнозування майбутніх грошових потоків Розміщення тимчасово вільних коштів у ліквідні інструменти (в рамках лімітів) 	<ul style="list-style-type: none"> Моделювання змін відсоткових ставок на ринку (UJRД, кредитів клієнтам та EURIBOR) Обґрунтований ліміт на розриви процентних активів та пасивів до капіталу 	<ul style="list-style-type: none"> Оцінка ризику та заходи пом'якшення Вимірювання і прогнозування валютної позиції та обмінного курсу гривні Прийняття ризику, хеджування 	<ul style="list-style-type: none"> Контроль за впровадженням Системи еко-соціального управління Проведення регулярних форумів з банками Робота зі скаргами 	<ul style="list-style-type: none"> Ідентифікація та верифікація клієнтів KYC/AML Запобігання конфлікту інтересів Підтримання високої ділової репутації серед регуляторів та міжнародних партнерів

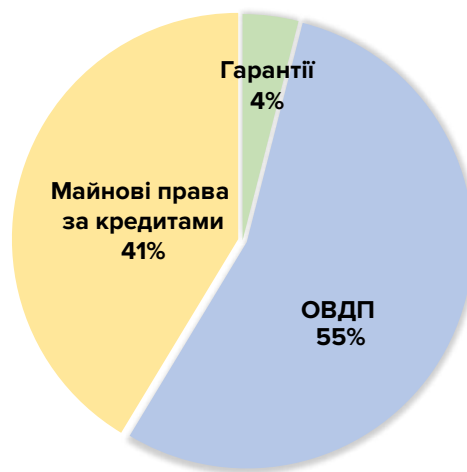
РОБОТА З БАНКАМИ-ПАРТНЕРАМИ

У 2025 році Due Diligence проведений в ПАТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО», Рада НУР схвалила банк на предмет партнерства з НУР у 2025 році, перша кредитна угода з банком укладена у 2026 році.

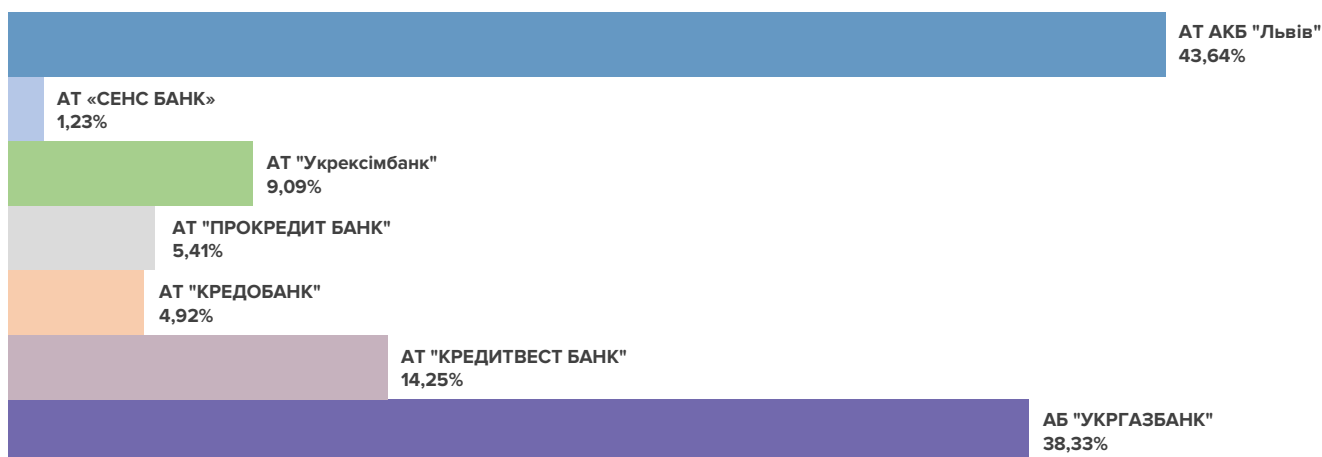
Державні

Іноземні

Структура застави НУР, частка від портфелю кредитів банкам станом на 01.01.2026

Концентрація портфелю за сумою станом на 01.01.2026, %

АНАЛІЗ УПОВНОВАЖЕНИХ БАНКІВ-УЧАСНИКІВ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ ЗА ГРУПАМИ РИЗИКУ*

Група 1

- Стабільний стан, висока операційна ефективність.
- Кредитний портфель з незначною часткою NPL

Група 2

- Стабільний стан, ефективна бізнес-модель
- Задовільна якість кредитного портфелю
- Незначний ризик за окремими напрямками діяльності

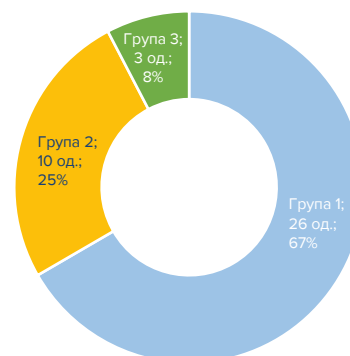
Група 3

- Стійкий фінансовий стан
- Працездатна бізнес-модель
- Значна частка NPL

Група 4

- Банки мають низько ефективну бізнес-модель.
- Значна частка NPL.
- Високий операційний ризик через економічну нестабільність та/або розповсюдження санкцій

Розподіл уповноважених банків за групами ризику (кількість та частка у підсумку)

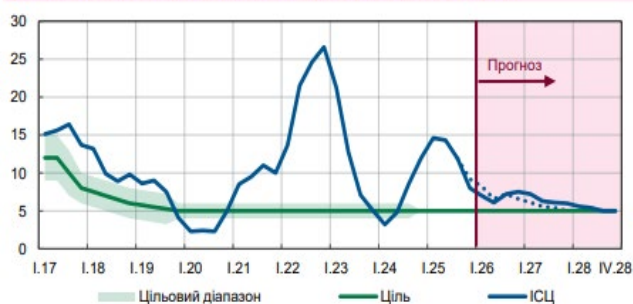
* Аналіз уповноважених банків – учасників державних програм за групами ризику проводиться відповідно до внутрішнього Порядку роботи з уповноваженими суб'єктами для впровадження програм з надання фінансової державної підтримки.

Національна установа розвитку впроваджує проведення екологічного і соціального оцінювання позичальників уповноваженими банками на предмет їх відповідності стандартам та розробки коригувальних заходів при здійсненні фінансування українських підприємств.

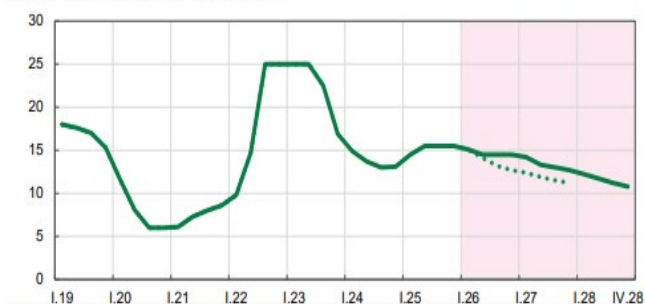

АНАЛІЗ ОКРЕМИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

Графік 1². Зміна ІСЦ (станом на кінець періоду, % р/р) та інфляційні цілі

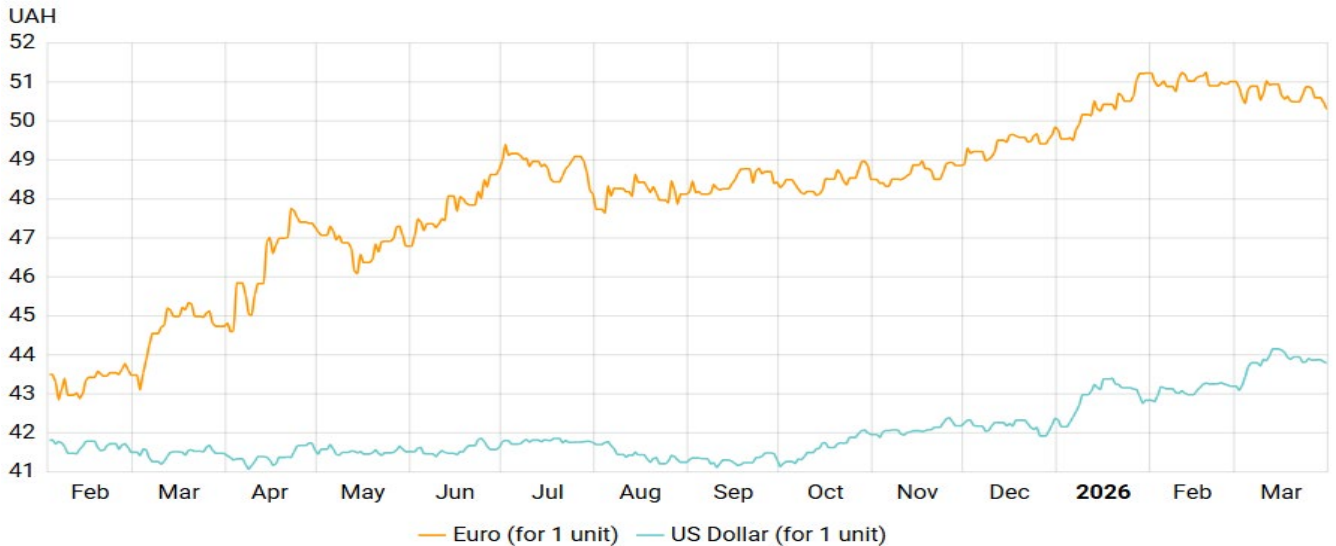
Графік 2. Облікова ставка НБУ, середня, %

- НБУ у 2025 році продовжувала режим інфляційного таргетування, спрямований на зниження інфляції до однознакового рівня, прогнозованого на рівні близько 8,7–9,2% на кінець року.
- Динаміка облікової ставки корелює з змінами темпів інфляції. Облікова ставка використовується НБУ як інструмент стримування інфляції. Макропрогноз НБУ передбачає, що облікова ставка у 2026 році становитиме 14,6%, у 2027 році – 13,3%.

За межами звітного періоду:

- У березні 2026 року інфляція склала 7,9% у р/р, що вище прогнозу НБУ. Головним чинником стало зростання цін на пальне на тлі війни на Близькому Сході та підвищення світових цін на нафту, збільшення вартості транспортних послуг.
- Правління НБУ ухвалило рішення зберегти облікову ставку на рівні 15% з 20 березня 2026 року. За умови збереження суттєвих проінфляційних ризиків НБУ утримається від пом'якшення процентної політики. У разі зростання інфляції НБУ буде готовий підвищити облікову ставку та вжити додаткових заходів для підтримання цінової стабільності.

- Режим керованої гнучкості щодо гривні передбачає зміни обмінного курсу як у бік посилення, так і послаблення залежно від змін ринкової кон'юнктури. Для цього НБУ компенсує структурний дефіцит іноземної валюти в приватному секторі, спрямовуючи в економіку валюту з державного сектору. Одним з основних джерел наповнення резервів є міжнародна фінансова допомога.
- За консенсусом експертних прогнозів, **найгірший сценарій передбачає курс долара на рівні 50–51 грн до кінця 2026 року.** Девальваційні очікування бізнесу у лютому 2026 року – на рівні 44,27 грн/\$.

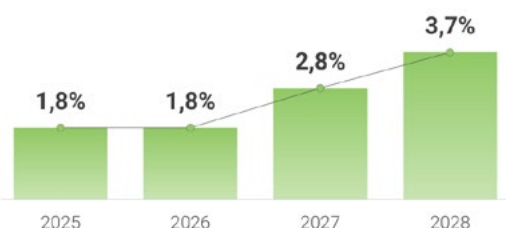
АНАЛІЗ ОКРЕМИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ: ЗРОСТАННЯ ВВП

Кредитний рейтинг України від міжнародних агентств: Standard & Poor's CCC+ зі стабільним прогнозом Moody's Ca зі стабільним прогнозом Fitch Ratings підвищило довгостроковий рейтинг дефолту емітента (IDR) України в іноземній валюті (CCC) з «Обмежений дефолт» (RD) до «CCC» після успішної реструктуризації значної частини її зовнішнього комерційного боргу.

Цей рейтинг свідчить про високий рівень кредитного ризику з вразливістю до дефолту залежно від сприятливих економічних умов, розвитку воєнних подій та подальшої фінансової підтримки.

- Реальний ВВП України у 2025 році зріс на 1,8% порівняно з 2024 роком, коли зростання склало 3,2%. Економіка підтримується внутрішнім попитом та фіскальним імпульсом попри періодичні блекаути та дефіцит робочої сили.
- **Позитивні фактори впливу: значні капітальні видатки бюджету, адаптивність бізнесу, фінансування міжнародних партнерів.**
- **Негативні фактори впливу: енергетичний дефіцит, руйнування інфраструктури, нестача робочої сили.**
- **Прогноз зростання реального ВВП України у 2026 році на тлі бойових дій, що тривають, та енергетичних ризиків є стриманим і коливається між 1,2% та 2,5% за оцінками провідних інституцій.**

- ЄБРР оновив базовий прогноз для України: реальний ВВП зросте на 2,5% у 2026 році за умови продовження війни.
- МВФ прогнозує зростання реального ВВП України у 2026 році на рівні 2%, що свідчить про поступове відновлення економіки, проте показник було знижено порівняно з попередніми оцінками через триваліші воєнні дії.
- За базовим сценарієм Уряду, реальний ВВП має зрости на 4,5%. У разі продовження складних безпекових ризиків Уряд розглядає нижчий показник зростання, який у деяких звітах оцінюється на рівні 2,4%.

Джерело: НБУ

ІСТОРІЇ УСПІХУ

ARISE: сталі рішення для бізнесу — впровадження ESS в агросекторі

Україна навіть попри повномасштабне вторгнення обирає шлях сталого розвитку, де економічне зростання нерозривно пов'язане з турботою про людей, довкілля та майбутні покоління.

Вагому роль у цьому відіграє аграрний бізнес, якому проєкт ARISE допомагає впроваджувати екологічні та соціальні стандарти Світового банку, підвищуючи відповідальність, прозорість і стійкість компаній.

Завдяки програмі «Доступні кредити 5–7–9%», частиною якої є проєкт ARISE, підприємства інвестують у модернізацію, безпеку праці та «зелені» технології, дотримуючись ESS та розвиваючи виробництво відповідально.

ARISE — це партнерство бізнесу, держави та громад заради сильної економіки та сталого майбутнього України.

Як компанії стають ефективнішими, громади отримують соціальні вигоди, а Україна робить кроки до стійкої економіки за допомогою ARISE — дивіться у відео.

Дивитись відео:

8. Запровадження Системи екологічно та соціального управління в НУР та уповноважених банках

У 2025 році Національна установа розвитку (НУР) продовжила системне впровадження екологічних та соціальних стандартів Світового банку в межах

державної програми «Доступні кредити 5-7-9%», що реалізується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 28.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (СЕСУ)

З метою забезпечення відповідності міжнародним вимогам НУР розробила та впровадила власну Систему екологічного та соціального управління (СЕСУ), яка інтегрує:

	екологічні та соціальні стандарти Світового банку;
	підходи IFC щодо управління екологічними та соціальними ризиками;
	механізми оцінки ризиків у процесі кредитування;
	процедури моніторингу та звітності.

СЕСУ НУР поширюється на уповноважені банки-партнери, які беруть участь у реалізації програми «Доступні кредити 5-7-9%». У межах програми банки поступово інтегрували власні системи екологічного та соціального управління у процеси кредитного аналізу та прийняття рішень.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ

У межах реалізації СЕСУ НУР забезпечила:

	розробку екологічної та соціальної політики;
	затвердження процедур екологічної та соціальної оцінки;
	впровадження Переліку виключень Світового банку;
	навчання та консультаційну підтримку банків-партнерів;
	моніторинг екологічних та соціальних ризиків у кредитному портфелі;
	впровадження механізмів розгляду скарг;
	інтеграцію вимог щодо охорони праці, недискримінації та взаємодії із зацікавленими сторонами.

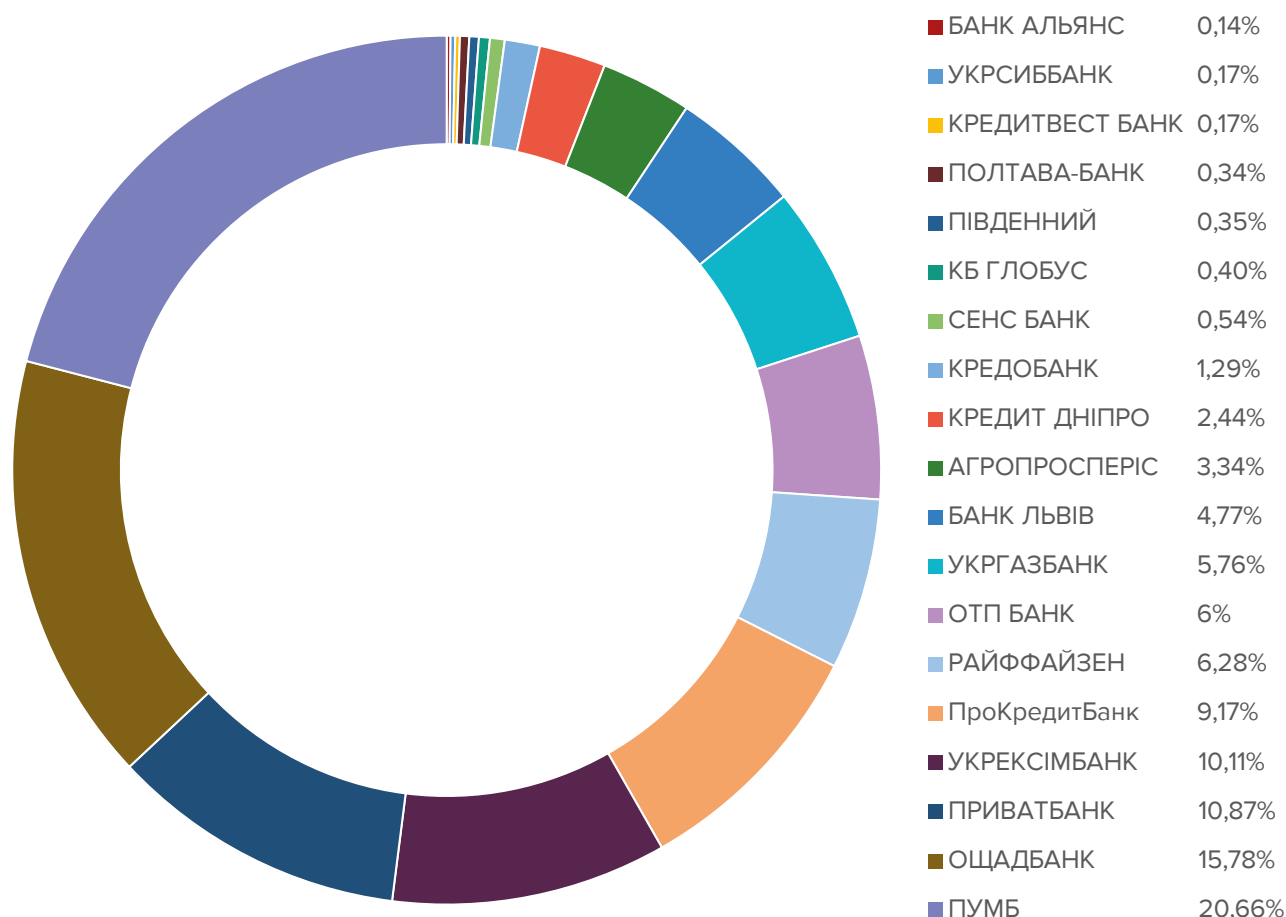
Особлива увага приділялася оцінці:

	впливу на довкілля;
	умов праці та охорони праці;
	ризиків для місцевих громад;
	дотримання вимог щодо заборонених видів діяльності;
	ризиків воєнного часу та енергетичної стійкості бізнесу.

НУР забезпечувала постійну взаємодію з уповноваженими банками через:

- проведення тренінгів та вебінарів;
- індивідуальні консультації щодо складних кейсів;
- аналіз квартальної звітності банків;
- моніторинг впровадження СЕСУ.

Частка банків-партнерів, які провели екологічну і соціальну оцінку проектів ММСП в рамках програми «Доступні кредити 5-7-9%»:

Упродовж 2025 року екологічна та соціальна оцінка була обов'язковим елементом фінансування в межах програми «Доступні кредити 5-7-9%» для сільськогосподарських проектів, що підпадають під вимоги міжнародних партнерів та донорських програм.

ESG ТА ПІДТРИМКА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ

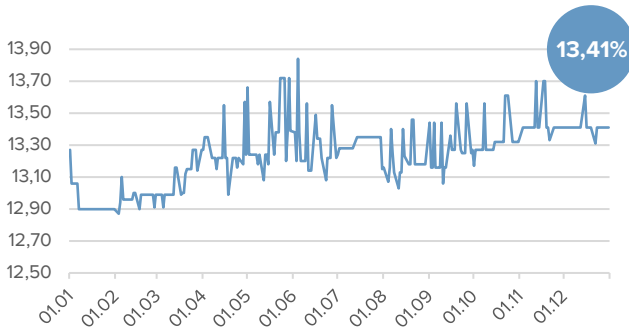
Інтеграція екологічних та соціальних стандартів сприяла:

- 👉 підвищенню якості управління ризиками;
- 👉 розвитку відповідального фінансування;
- 👉 гармонізації банківського сектору України з міжнародними ESG-підходами;
- 👉 підтримці сталого розвитку малого та середнього бізнесу;
- 👉 підвищенню інвестиційної привабливості українських підприємств.

В умовах війни та енергетичних викликів НУР також приділяла значну увагу фінансуванню проектів енергетичної стійкості бізнесу, зокрема придбання генераторів та енергетичного обладнання, із забезпеченням належної екологічної та соціальної оцінки таких проектів.

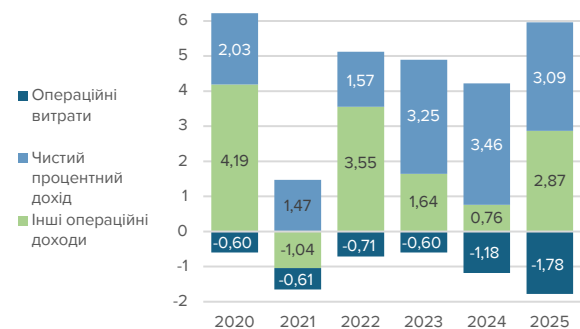
9. Фінансова звітність Національної установи розвитку за 2025 рік

Динаміка Індексу UIRD (3 міс.) протягом 2025 року

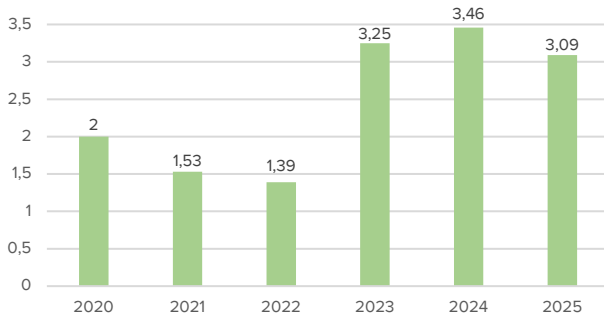
Протягом 2025 року спостерігались незначні коливання індексу UIRD (3 міс.) від 12,9% до 13,8%, загалом середній рівень індексу був на рівні 13,3% і на кінець року становив 13,41%.

Структура чистого прибутку/збитку від кредитних операцій, млн євро

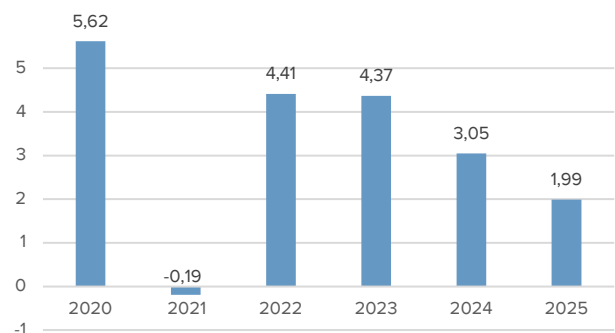
2025 рік став першим роком з початку військової агресії, коли чистий прибуток від кредитних операцій показав позитивну динаміку.

Чистий процентний дохід, млн євро

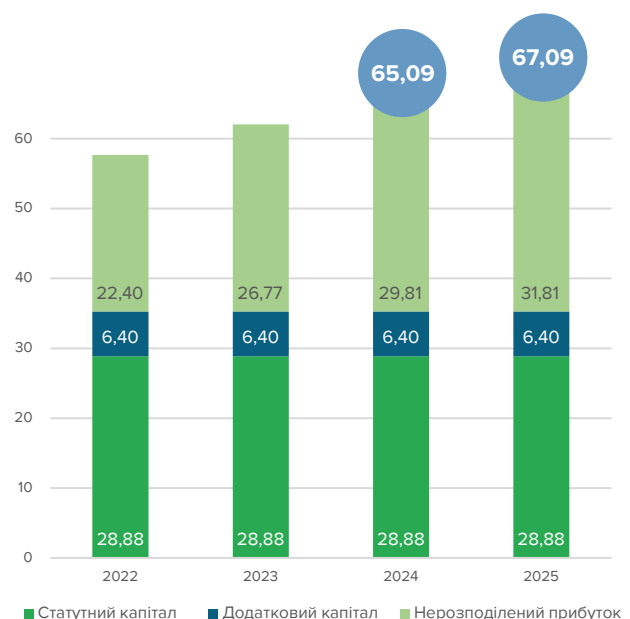
Динаміка зміни розміру чистого процентного доходу корелюється зі зміною курсу євро до гривні, а саме курс збільшився на 13%, а чистий процентний дохід зменшився на 12%.

Чистий прибуток/збиток від кредитних операцій, млн євро

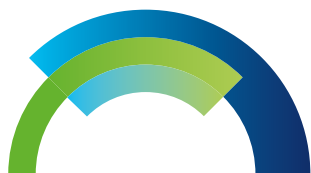

Чистий прибуток від кредитних операцій повністю сформований від результату основної діяльності НУР, а саме з чистого процентного доходу.

Власний капітал Національної установи розвитку за результатами 2025 року не зазнав суттєвих змін та становив 67,09 млн євро. Єдиним фактором зростання власного капіталу залишається нерозподілений прибуток, який, незважаючи на поступове зростання курсу валют, збільшується з року в рік за рахунок успішного проведення НУР основної операційної діяльності.

**Національна
установа розвитку**

єднання заради розвитку